မအူပင်(ရေကာတာ)ကျေးရွာ

ဖားကန့်မြို့နယ်

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက် (၂၀၂၀-၂၀၂၄)

ပြုစုရေးဆွဲသူ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

မအူပင်(ရေကာတာ)ကျေးရွာ၊ ဖားကန့်မြို့နယ်

(စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့် ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနက ကူညီရေးဆွဲသည်)

၂၀၂၀ခုနှစ်၊ စက်တင်ဘာလ

မာတိကာ

မာတိကာ

စကားချီး

မအူပင်(ရေကာတာကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြ မြေပုံ၊ဖားကန့်မြို့နယ်

အပိုင်း(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့်အစီအစဉ်

၁။နိဒါန်း-ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးရည်ရွယ်ချက်နှင့်လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

(က)ရည်ရွယ်ချက်နှင့်ကျိုးကြောင်းဖော်ပြချက်

(ခ)စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

၂။ကျေးရွာ၏ပထဝီဝင်အနေအထားနှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

(က)တည်နေရာ၊ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

(ခ)သဘာဝအရင်းအမြစ်များ

၃။ကျေးရွာ၏လူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က)လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(ခ)စီးပွားရေးအခြေအနေ-ဝင်ငွေပိုင်ဆိုင်မှု

(ဂ)ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့်ထိခိုက်လွယ်မှု

(ဃ)ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

(င)ကျားမဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

၄။ကဏ္ဍအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုအခြေအနေ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှုစနစ်

(ခ)သီးနှံ၊သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

(ဂ)စိုက်ပျိုး မွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

(ဃ)ပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု

(င)ဘဏ်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု

(စ)ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

(ဆ)လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

(ဇ)အခြေခံအဆောက်အဦများအားလက်လှမ်းမီမှု-လမ်းတံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

(ဈ)တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့်ပြည်သူ့လုံခြုံရေး

၅။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က)ဖွံ့ဖြိုးရေးတိုးတက်မှုကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

(ခ)အဟန့်အတားများနှင့်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

၆။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်နှင့်ဗျူဟာ

၇။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှုကိစ္စရပ်များနှင့်ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြားအစိအစဉ်ကျသောချိတ်ဆက်မှုများ

၈။ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့်အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်မည့်အချိန်ကာလ

(က)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

(ခ)ကဏ္ဍနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကိုအခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း

(ဂ)ဦးစားပေးစီမံချက်များ

(ဃ)အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

၉။ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရွေးချယ်မှုများ

၁၀။ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့်နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

(က)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏အခန်းကဏ္ဍ

(ခ)ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဂ)ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့အစည်းများ

(ဃ)ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့်ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက်အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာနှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်များ

၁၁။စီမံကိန်းကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

(က)ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း

(ခ)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းဆောင်ရွက်ပြီးစီးမှုအကဲဖြတ်ခြင်း

(ဂ)နည်းပညာဆိုင်ရာအကူအညီ

နောက်ဆက်တွဲ

နောက်ဆက်တွဲ(၁)စီမံကိန်းဇယားများ

(၁)လူမှုစီးပွားရေးအခြေအနေ

ဇယား(၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့်ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းအမျိုးအစား

ဇယား(၃) ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၄)　ဓာတ်သတ္တုနှင့်အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား(၅)　ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

ဇယား(၆)　ကျေးရွာ၏ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

ဇယား(၇)　ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သောအုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၈)　ကျေးရွာ၏ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၉)　ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

(၂)ကကွအသီးသီး၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

ဇယား(၁၀)　ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ဇယား(၁၁)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဆောင်ရွက်နေသောပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ

ဖယား(၁၂)　ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊မြေယာပိုင်ဆိုင်သည့်အိမ်ထောင်စု

ဇယား(၁၃)　ကျေးရွာ၏ရေအရင်းအမြစ်နှင့်ရေသွင်းဧရိယာ

ဇယား(၁၄)　အဓိကသီးနှံများနှင့်အထွက်နှုန်း

ဇယား(၁၅)　ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

ဇယား(၁၆)　သီးနှံထုတ်လုပ်မှုတိုးစေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၁၇)　သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၁၈)　မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား(၁၉)　မွေးမြူရေးကကွထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက်အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား(၂၀)　မွေးမြူရေးနှင့်သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက်ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား(၂၂) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများအတွက်အခွင့်အလမ်း၊ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၃) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ဈေးကွက်လက်လှမ်းမီမှုအခြေအနေ

ဇယား(၂၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမီမှုနှင့်ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား(၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက်လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား(၂၆) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာအခက်အခဲများနှင့်သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျှော့ချရေးအစီအမံများ

ဇယား(၂၇) မူလတန်း၊အလယ်တန်း၊အထက်တန်းနှင့်တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးမှုနှုန်း

ဇယား(၂၈) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ဇယား(၂၉) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

ဇယား(၃၀) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာများ

ဇယား(၃၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား(၃၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား(၃၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား(၃၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ

ဇယား(၃၅) ကျေးရွာ၏လမ်း၊တံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား(၃၆) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား(၃၇) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ဇယား(၃၈) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား(၃၉)　ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

ဇယား(၄၀)　ယဉ်ကျေးမှုနှင့်လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးခြေအနေ

ဇယား(၄၁)　ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အကူများအားလက်လှမ်းမီမှု

ဇယား(၄၂)　မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

နောက်ဆက်တွဲ(၂)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှား ရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား(၄၃)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကိုအထောက်အပံ့ဖြစ်စေသောအခြေအနေကောင်းများ

ဇယား(၄၄)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက်အဟန့်အတားနှင့်ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့်စိန်ခေါ်မှုများ

နောက်ဆက်တွဲ(၃)　ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်(ပြဿနာဆန်းစစ်ခြင်းမှဖြေရှင်းနည်းအထိ)

ဇယား(၄၅)

ကိုးကားစာရင်း

အပိုင်း(ခ)　စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်

စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်ပုံစံ

အတိုကောက်စာလုံးများ

စကားချီး

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်သည် ၂၀၂၀ခုနှစ် မှ ၂၀၂၄ ခုနှစ်အထိ (၅)နှစ်ကြာ အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မည့် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာ၏ ပထမဦးဆုံးသော လူအများပါဝင် ရေးဆွဲထားသည့် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ဖြစ်ပါသည်။ ကနဦးအနေဖြင့် စီမံချက်ဖြစ်မြောက်ရေးအတွက် လိုအပ်သောနည်းပညာများ ပံ့ပိုးပေးသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနအား အထူးပင်ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။ အရေးကြီးသော အချက်အလက်များနှင့် အကြံဉာဏ်များကို တက်တက်ကြွကြွပံ့ပိုးပေးသော ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးနှင့် သက်ဆိုင်ရာဝန်ထမ်းများကိုလည်း ကျေးဇူးတင်ရှိပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကိုယ်တိုင်ရပ်ရွာလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသော်လည်း လူထုအများ စနစ်တကျပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သည့် နည်းလမ်းများနှင့် လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများကို မသိရှိခဲ့သဖြင့် ထိရောက်မှု အားနည်းခဲ့ကြသည်။ လူထုကိုယ်တိုင် စနစ်တကျပူးပေါင်းဆောင်ရွက်နည်းကို အသုံးပြု၍ ကျွန်ုပ်တို့ အချင်းချင်းတိုင်ပင်ဆွေးနွေးညှိနှိုင်း အဖြေရှာကြရာတွင် ကူညီပံ့ပိုးပေးသည့် အစီအစဉ်ရေးဆွဲရေး ကျွမ်းကျင်ဝန်ထမ်းများကို မြို့နယ်ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းစဉ်ကြောင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် ကိန်းကဏန်းနှင့်သတင်းအချက်အလက်တို့၏အရေးပါမှုကို သိရှိရုံသာမက ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံးကဲ့သို့သော ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်ရရှိနိုင်သော နေရာများမှလည်းကောက်ယူရရှိခဲ့ပါသည်။ ထို့ပြင်ထံမံလိုသော ကိန်းဂဏန်း၊ အချက်အလက်များနှင့်နည်းပညာပံ့ပိုးမှုတို့ကို မြို့နယ်အဆင့်ဌာနဆိုင်ရာများမှ ရယူရန်လိုအပ်ကြောင်းကိုလည်းကောင်းစွာသိရှိခဲ့ပါသည်။

ယခုရေးဆွဲထားသောအစီအစဉ်ကိုထပ်မံရရှိသည့် ကိန်းဂဏန်းအချက်အလက်များထပ်ဖြည့်ပေးခြင်းဖြင့် ပိုမိုကောင်းမွန်လာမည်မှာသေချာပါသည်။ ဤလုပ်ငန်းသည် ဆက်လက်လုပ်ဆောင်ရမည့် လုပ်ငန်းဖြစ်ပြီး ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၊ ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနတို့၏ ဆက်လက်ပံ့ပိုးမှုများရရှိနိုင်မည်ဟု ကျွန်ုပ်တို့မျှော်လင့်ပါသည်။ ဆက်လက်၍ နောင်တွင်လည်း ကျွန်ုပ်တို့၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ အားထုတ်မှု အခြေအနေများကို ဆန်းစစ်သုံးသပ်ရန်နှင့် အကဲဖြတ်ရန်အတွက် ပံ့ပိုးကူညီမှုများရရှိနိုင်မည်ဖြစ်ပါကြောင်း ယုံကြည်ပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင်အပိုင်း(၂)ပိုင်းပါရှိပါသည်။ အပိုင်း(က)တွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ပါဝင်ပါသည်။အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာဦးစားပေးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်များ၊ ဘတ်ဂျက်နှင့်ငွေကြေးဆိုင်ရာရရှိနိုင်မည့် လမ်းကြောင်းနှင့် လုပ်ငန်းဆောင်မှုအဆင့်ဆင့်တို့ကို အဓိကဖော်ပြထားပါသည်။ အပိုင်း(ခ)သည် စီမံကိန်းဆိုင်ရာအချက်အလက်၊ အကြောင်းအရာများဖြစ်ပြီး အဆိုပြုစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ၏ အသေးစိတ်အချက်အလက်များပါဝင်ပါသည်။

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ

မအူပင်(ရေကာတာ)ကျေးရွာ၊ ဖားကန့်မြို့နယ်

မအူပင်(ရေကာတာ)ကျေးရွာအရင်းအမြစ်ပြမြေပုံ၊ ဖားကန့်မြို့နယ်

ရည်ညွှန်း ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ် ခြင်းမှ ရရှိသော (သတင်းအချက်အလက်များမှ ကောက်ယူပါသည်)
(ရက်၊ စက်တင်ဘာလ၊ ၂၀၁၉ခုနှစ်

အပိုင်း(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်

(၁)နိဒါန်း

(က) ရည်ရွယ်ချက်

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်သည် အစိုးရဌာနများ၊ ပြည်တွင်း/ပြည်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ နိုင်ငံအတွင်း ဆောင်ရွက်ခဲ့ပြီးသောဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းအတွေ့အကြုံများကိုလေ့လာသုံးသပ်ပြီးတစ်နိုင်ငံလုံး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲအကောင်အထည်ဖော်မည့် အစီအစဉ်သစ်ဖြစ်ကြောင်းသိရှိရပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ပထမဦးဆုံးသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို နိုင်ငံတော်၏အကူအညီဖြင့် ရေးဆွဲရာတွင် ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်တက်ကြွစွာပါဝင်၍ ရေးဆွဲခဲ့ပါသည်။ ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရေးအတွေ့အကြုံမရှိခဲ့ပါ။ ဤအစီအစဉ်ကို ရေးဆွဲပြီးနောက် ကျေးရွာ၏ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ ကိန်းဂဏာန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များပြုစုရန် အရေးကြီးပုံကိုအလေးထားမိလာကြပါသည်။ ထို့အပြင် ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးမှူးရုံး၊ ဌာနဆိုင်ရာများစသည်တို့ထံမှ လိုအပ်သောကိန်းဂဏာန်း၊ သတင်းအချက်အလက်များရယူရန်နှင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ကျေးရွာစီမံကိန်းအကောင်အထည်ဖော်ရန် လိုအပ်သောနည်းပညာများရရှိရန် အရေးကြီးကြောင်းကိုပါ သတိပြုမိပါသည်။

ဤအစီအစဉ်တွင် ကျေးရွာ၏ လက်ရှိလူမှုစီးပွားရေးနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေများ၊ ကြုံတွေ့နေရသောပြဿနာများ၊ ထိုပြဿနာများဖြစ်ရသည့် အရင်းခံအချက်များ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးကိုအပံ့အပိုးဖြစ်စေသော အချက်များနှင့်အဟန့်အတားဖြစ်စေသောအချက်များ၊ (၅)နှစ်တာကာလအပြီးတွင် ရရှိအောင်ဆောင်ရွက်လိုသည့် ရည်မှန်းချက်များ၊ ထိုရည်မှန်းချက်များရရှိရန် ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာအနေနှင့်ဆောင်ရွက်မည့် နည်းဗျူဟာများ၊ စီမံချက်များကို ရှင်းရှင်းလင်းလင်းဖော်ပြထားပါသည်။ ထို့ပြင် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများလုပ်ဆောင်ရန် လိုအပ်သောအရာများနှင့် ငွေကြေးရရှိနိုင်မည့်လမ်းကြောင်းများကိုလည်းဖော်ပြထားပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သောအစိုးရဌာနများ၊ အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ၊ အရပ်ဖက်လူမှုရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍ ဘဏ်များ၊ စာပေပညာရှင်များ၊ သတင်းနှင့် ပြည်သူ့ဆက်သွယ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများ၏အာရုံစိုက်မှုကိုရစေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးနှင့်ပတ်သက်သူ မှန်သမျှတို့သည် ဤအစီအစဉ်မှတ်တမ်း၏အသုံးဝင်မှုကို သိရှိစေရန်မျှော်လင့်ပါသည်။

(ခ) နိုင်ငံတော်အစိုးရအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှု

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာအဆင့်အားထုတ်မှုများအတွက်မူဝါဒနှင့်ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာအကူအညီများကိုစုစည်းဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ရန် ဤဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ကို မြို့နယ်အဆင့်၊ ပြည်နယ်နှင့်တိုင်းအဆင့်၊ ပြည်ထောင်စုအဆင့်အစိုးရအဖွဲ့အစည်းများအား တင်ပြမည်ဖြစ်ပါသည်။ ပုဂ္ဂလိကကဏ္ဍအဖွဲ့များအတွက် အသုံးဝင်မှုများအနေဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏လိုလားချက်နှင့် ၎င်းတို့၏စီးပွားရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှုများ ချိတ်ဆက်မှုဖွံ့ဖြိုးလာစေရန် ဗျူဟာမြောက်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

အစိုးရမဟုတ်သောအဖွဲ့အစည်းများ (NGOs)၊ အရပ်ဖက်လူမှုအဖွဲ့အစည်းများ(CSOs)နှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများသည် ကျေးရွာလူထု၏ အမှန်တကယ်လိုအပ်ချက်များနှင့် ဦးစားပေးဆောင်ရွက်ရမည့် လုပ်ငန်းများအားပိုမိုသိရှိလာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

နည်းပညာအထောက်အပံ့ပေးမည့် အဖွဲ့အစည်းများနှင့် တက္ကသိုလ်များအနေဖြင့် ကျွန်တော်တို့ကျေးရွာနှင့် ကျေးလက်လူထု၏ ထိကျသောလိုအပ်ချက်များအားသိရှိလာခြင်းကြောင့် ကျွန်တော်တို့ ကျေးရွာနှင့်ဆိုင်သော ၎င်းတို့၏သုတေသနလုပ်ငန်းများကို စီစဉ်ဆောင်ရွက်လာနိုင်မည်ဖြစ်သည်။

မီဒီယာများ၊ ပြန်ကြားဆက်သွယရေးနှင့်ပြည့်သူအရေး ရပ်တည်မူပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ယုံကြည်ရလောက်သည့် သတင်းအချက်အလက်များကို ရရှိနိုင်မည်။

နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်များဖြစ်သည့် ကုလသမဂ္ဂအဖွဲ့အစည်းများ၊ နိုင်ငံတကာငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ကမ္ဘာ့ဘဏ်၊အာရှဖွံ့ဖြိုးရေးဘဏ်၊) နိုင်ငံတကာအစိုးရ မဟုတ်သော အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အလှူရှင်အဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် ၎င်းတို့အချင်းချင်းပေါင်းစည်းဆောင်ရွက်မှု ပိုမိုကောင်းမွန်စေပြီး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကို မြို့နယ်အဆင့်တွင် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်း စီစဉ်မှုများ ပြုလာနိုင်ပါမည်။

(ဂ) စီမံကိန်း၏လွှမ်းခြုံသက်ရောက်မှု

ယခင်ကဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ရေးဆွဲရာတွင် အချိန်ကာလတစ်ခုအတွင်း ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်တတ်နိုင်သော ငွေကြေး၊ အစိုးရနှင့်အခြားအဖွဲ့အစည်းများထံရရှိနိုင်မည့် အကူအညီများကိုအခြေခံကာ ဦးစားပေးစီမံကိန်းများချမှတ်ခဲ့ပါသည်။ ယခုအခါ ယင်းကဲ့သို့မဟုတ်ဘဲကျယ်ပြန့်သည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်ဖြင့် ရေးဆွဲထားပါသည်။

လူထုဦးဆောင်ပါဝင်သည့်လုပ်ကိုင်နည်းဖြစ်သောကြောင့် လူတိုင်းပါဝင်ခွင့် ရရှိပြီး အမြင်ရှင်းလင်းမှုရစေကာ ဖွံ့ဖြိုးမှုဖြစ်စဉ်တွင် လူထုကိုအဓိကနေရာတွင် ထားရှိခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ဖြင့် လုပ်ငန်းများကို လူထုပါဝင်၍ စုစည်းခြင်း၊ ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ခြင်းအားဖြင့် ကျေးရွာလူထု၏ ဖွံ့ဖြိုးမှုကို တိတိကျကျ ပံ့ပိုးပေးရာရောက်ပါသည်။

ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကိုအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပစ္စည်းအခက်အခဲ၊ ငွေကြေးအခက်အခဲ၊ နည်းပညာအခက်အခဲများရှိနေပါသည်။ သို့ဖြစ်၍ လက်တွေ့အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလိုအပ်ချက်များအားအများဆုံးနှင့်အထိရောက်ဆုံးဖြည့်ဆည်းနိုင်မည့် စီမံကိန်းကို ဦးစားပေးရွေးချယ်ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့၏စွမ်းရည်နှင့်လိုအပ်သောအရင်းအနှီးများ ပြည့်စုံမှုပေါ်မူတည်၍ နောင်တွင်တဖြည်းဖြည်း တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည့် အစီအစဉ်မျိုးဖြစ်ပါသည်။

၂။ ပထဝီအနေအထားနှင့် သဘာဝသယံဇာတအရင်းအမြစ်များ

(က) တည်နေရာ၊ ရာသီဥတုနှင့်မြေမျက်နှာသွင်ပြင်အနေအထား

ကျေးရွာသည် မြစ်ကြီးနား-ဖားကန့်ကားလမ်းမကြီးဘေးတွင် တည်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်ဒေသတွင်တည်ရှိပြီး အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများမှာ လယ်ယာစပါးစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းဖြစ်သည်။ ဒေသ၏ တစ်နှစ်ပျမ်းမျှ မိုးရေချိန်လက်မမှာ ၁၀၄.၂၂ ဝန်းကျင်တည်ရှိပါသည်။ အအေးပိုင်ဒေသ၊မိုးရေချိန်များပြီး တစ်နှစ်ပတ်လုံး အေးမြမှုရှိသည်။ ကျေးရွာပတ်လည်တွင် တောင်တန်းတောင်ကုန်းများ ဝိုင်းရံထားပြီး မြေပြင်အနေအထားမှာ တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်တွင်တည်ရှိပြီး တောင်ခြေမြေပြန့်တွင် လယ်ယာမြေများသည် ဆန်၊စပါးစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်ရန်နှင့် အဓိက အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းဖြစ်ပါသည်။ စိုက်ပျိုးရေအဖြစ် ဆည်/မြောင်းဦးစီးဌာနမှ ဆောက်လုပ်ထားသည့် ဆည်မြောင်းရှိသော်လည်း လယ်ယာမြေအတွက် လုံလောက်မှုမရှိသဖြင့် မိုးရေကိုသာ အဓိက အားထားရပါသည်။ သဘာဝဘေးအန္တရာယ် ကျရောက်မှု နည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။

(ခ) သဘာဝအရင်းအမြစ်

လယ်ယာမြေမှာ အသင့်အတင့်ရှိပြီး မြေဆီလွှာများလည်း ဆန်စပါး စိုက်ပျိုးရန် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး ဖားကန့်မြို့နယ်တွင် အဓိက ဆန်စပါးထွက်ရှိသည့် ကျေးရွာဖြစ်ပါသည်။ဖားကန့်မြို့နယ်တွင် တည်ရှိသော်လည်း ကျေးရွာအနီးပတ်လည်တွင် နိုင်ငံကျောက်ကျောက်မျက်ရတနာများ၊ ရွှေနှင့်အခြားတွင်းထွက်ပစ္စည်များထွက်ရှိမှုမရှိပါ။ တောတောင်များရှိသဖြင့် သဘာဝဆေးဘက်ဝင်အပင်များနှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ အသင့်အတင့်ရှိပါသည်။

၃။ ကျေးရွာလူမှုဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအခြေအနေ

(က) လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အိမ်ထောင်စုပေါင်း (၉၅)စုနှင့် ကျား (၁၂၁)ဦး၊ မ(၁၂၉)ဦးဖြင့် လူဦးရေပေါင်း (၂၅၀)ဦးရှိကာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင်ပျမ်းမျှ(၇)ဦးနှုန်းရှိပြီး နိုင်ငံတော်၏ တစ်အိမ်ထောင်ပျမ်းမျှနှုန်း (၅)ဦးထက် များပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ကချင်လူမျိုးများသာအများစုနေထိုင်ကြပြီး ဗမာနှင့်အခြားတိုင်းရင်းသား အနည်းငယ်နေထိုင်ကြပါသည်။ အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သောအရွယ်သည် ကျေးရွာရှိလူဦးရေပေါင်း၏ (၆၀%)ခန့်ရှိသဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်ကောင်း တစ်ရပ်ဖြစ်ကာ လူငယ်များကို သက်မွေး ဝမ်းကျောင်းအတတ်ပညာများ လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးပြီး ဒေသစီးပွားရေးတိုးတက်အောင် စွမ်းဆောင်နိုင်သည်။ အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်ရှိ အမျိုးသမီးဦးရေ သည် အမျိုးသားဦးရေထက် အနည်းငယ်များပြားပါသည်။

(ခ) စီးပွားရေးအခြေအနေ- ဝင်ငွေ၊ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် မမျှတမှု

အဓိက ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းသည် စိုက်ပျိုးရေးဖြစ်ပြီး တစ်ရွာလုံး၏ဝင်ငွေအနေအထားမှာ သာမာန်အားဖြင့် လျော့နည်းပါသည်။ ဆင်းရဲချမ်းသာအဆင့် သတ်မှတ်မှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံး၏ (၆၀%)သည် ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုအဆင့်အဖြစ်ခံယူကြပြီး (၈%)သည် ချမ်းသာသည့်အဆင့်၊ (၃၈%)သည်အလယ်အလတ်အဆင့်ရှိကြသည်ဟု သတ်မှတ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် သီးနှံ့စိုက်ခင်းမြေပိုင်ဆိုင်မှု၊လက်လှမ်းမှီမှု၊စိုက်ခင်းသုံးစက်ကိရိယာများ ပိုင်ဆိုင်မှုနှင့် ချောင်းရေနှင့်မိုးရေစိုက်ပျိုးနိုင်ကြသဖြင့် ကျေးရွာစီးပွားရေးအနေအထားမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းသည်ဟု ပြောနိုင်သည်။ စိုက်ခင်းမြေ နေရာမှာ တိုးချဲ့နိုင်ခြင်းမရှိသောကြောင့် မြေပိုင်မရှိသည့်အိမ်ထောင်စုအနည်းမှာ စိုက်ခင်းမြေများဌားရမ်းစိုက်ပျိုးကြရသဖြင့် မိသားစုဝင်ငွေလျော့နည်းကြသည်။ နိုင်ငံတော်မှ ထောက်ပံ့သည့် မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေအား ၂၀၁၅-၂၀၁၆ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် ရရှိခဲ့ပြီး စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့်ငွေကြေး အရင်းအနှီးအား အတိုးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူနိုင်သဖြင့် ကျေးရွာ၏စီးပွားရေးတိုးတက်လာခဲ့ပါသည်။ ကျေးရွာ၏အိမ်ထောင်စုအနည်းသည် စျေးရောင်း/ ဝယ်၊ လက်သမား၊ကျပန်း၊လက်လုပ်လက်စားစသည့် လုပ်ငန်းများလုပ်ကိုင်ကြသည်။

ကျေးရွာတွင် ဆင်းရဲအဆင့်သည် အများဆုံးဖြစ်ပြီး မြေယာအနည်းငယ်သာပိုင်သော လယ်သမားများ၊ လက်လုပ်လက်စားများ၊ တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မွေးမြူရေးသမားများ၊လက်သမားနှင့်မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုများပါဝင်သည်။ ကျေးရွာတွင် မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ(၆၀ %)ရှိကာ ဆင်းရဲ၊အလွန်ဆင်းရဲအဆင့်ရှိအိမ်ထောင်စုများဖြစ်ပြီး အလယ်အလတ်အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်ပါဝင်ကြသည်။ ကျေးရွာရှိ မြေယာမဲ့အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သည် စာရင်းငှားအလုပ်သမား၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း မြေယာငှားရမ်းစိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ခြင်း၊ တစ်နိုင်တစ်ပိုင် ရောင်း/ဝယ်လုပ်ငန်းများတွင် အလုပ်အကိုင်များရှာဖွေရရှိနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအတွက် နေ့စားအလုပ်သမားရရှိမှု နည်းပါးပါသည်။

(ဂ) ဆင်းရဲနွမ်းပါးမှုနှင့် ထိခိုက်လွယ်မှု

ကျေးရွာမှ ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများ၏ (၆၀%)မှ အိမ်ထောင်စု ၅၀စုကို လေ့လာဆန်းစစ်မှုအရ ယင်းတို့၏ ၁၀%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားပြီးမှ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၂၀%မှာ သူတစ်ပါးထံမှ မချေးမငှားဘဲ သုံလခန့်စားသုံးနိုင်ကြောင်း၊ ၃၀%မှာ ၃လမှ၅လခန့်၊ ၄၀%မှာ ၆လမှ၁၂ခန့် သူတစ်ပါးထံမှ ချေးငှားစရာမလိုဘဲ နပ်မှန်စားသုံးနိုင်ကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ အကြွေးတင်ရှိမှုတွင် အိမ်ထောင်စုအားလုံးသည် အကြွေးငွေ(၁၀၀၀၀/-)ကျပ်မှ (၃၀၀၀၀၀၀/-)ကျပ်ထိ တင်ရှိနေကြသည်။ အိမ်ထောင်စု ၁၅အိမ်ခန့်သည် အမျိုးသမီးဦးဆောင်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြပြီး ထိုအိမ်ထောင်စုများ မှာ အများအားဖြင့်ဆင်းရဲကြသည်။ မုဆိုးဖို၊တစ်ခုလပ်ဦးဆောင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၃)စုသည် ဆင်းရဲသည့် ထိခုက်လွယ်သော အိမ်ထောင်စုများဖြစ်ကြသည်။

အခြားထိခိုက်လွယ်သော သူများမှာ သက်ကြီးရွယ်အို အဘိုးအို-၁နှင့်အဘွားအို-၂ ခန့်မှာ မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိဘဲ ကျေးရွာမှ စောင့်ရှောက်မှု လိုအပ်ပါသည်။

(ဃ) ကျန်းမာရေးနှင့်အာဟာရ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာသားအများစုသည်သာမာန်အားဖြင့် ကျန်းမာရေး ကောင်းမွန်ကြပြီး အာဟာရပြည့်ဝစွာ ရှိကြသည်။ ကလေးငယ်အများစုသည် ကျန်းမာသန်စွမ်းကြသော်လည်း အာဟာရ ချို့တဲ့သည့် ကလေးအနည်းငယ်ရှိပါသ်ည။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း၊ သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ ငှက်ဖျား၊ဆီးချို၊သွေးတိုးနှင့် သာမာန်ဖားနာမှုများ ဖြစ်ပွားမှုရှိကြောင်းတွေ့ရှိရသည်။

အမျိုးသမီး၊လူငယ်လူရွယ်၊သက်ကြီးပိုင်းတို့လည်း တစ်ကိုယ်ရည်သန့်ရှင်းရေး ကျန်းမာရေးအသိအမြင်များ ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ပိုမို သိရှိလာကြသည်။ ကျေးရွာ သားများအနေဖြင့် ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရှိပြီး အရေးကြီးဆေးကုသရန် ကားမိုင်မြို့၊မိုးကောင်းနှင့်မြစ်ကြီးနားမြို့နယ် ဆေးရုံကြီးများသို့ သွားရောက် ဆေးဝါးကုသမှု ရရှိကြပါသည်။

ကျေးရွာ၏မြေအောက်ရေမှာ သံဓါတ်ပါဝင်မှုများသဖြင့် သောက်သုံးရေအဖြစ်အသုံးပြုနိုင်မှု နည်းပါးပြီး စမ့်စိမ်းရေမှ ပိုက်လိုင်းသွယ်တန်း အသုံးပြုကြပါသည်။ငွေကြေးတတ်နိုင်သည့်အိမ်ထောင်စုများမှာ သောက်သုံးရေအတွက် စက်ရေတွင်းနှင့် လက်နှိပ်တုံကင်များတူးဖော်အသုံးပြုကြ ပါသည်။ သောက်အသုံးပြုနွေရာသီချိန်တွင် တွင်းရေများ ခြောက်ကုန်မှုရှိပါသည်။ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူအချို့ ကျေးရွာအနီးရှိ စိမ့်စမ်းရေများမှ ကိုယ်ထူ ကိုယ်ထ ရေပိုက်သွယ်တန်း ရယူကြပါသည်။ ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စုများမှာ ရေပုံး၊ရေဗုံးများဖြင့် သွားရောက်ခပ်ယူ ရပါသည်။

(c) ပညာရေးနှင့် ကျွမ်းကျင်မှုများ

ကျေးရွာ၏ ပညာရေးအဆင့်အတန်းသည် အလယ်အလတ်ရှိကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာသားအများစုသည် အခြေခံရေး၊ဖတ်တတ်ကြပြီး ဘွဲ့ရအရေအတွက်မှာ ကျေးရွာလူဦးရေ၏(၇%)ခန့်ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင် အခြေခံပညာရေးကို ကျေးရွာရှိမူလတန်းကျောင်းတွင် တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ပြီး အလယ်တန်း၊အထက်တန်းကျောင်းတို့အား ကားမိုင်မြို့သို့ သွားရောက်သင်ကြားကြရသည်။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း ကျွမ်းကျင်မှုများမှာ အားနည်းနေပြီး လူငယ်လူရွယ်များအတွက် အလုပ်အကိုင်အခွင့်အလမ်းများ နည်းပါးနေဆဲဖြစ်သည်။

(စ) ကျား/မဆိုင်ရာဆက်နွယ်မှု

ကျေးရွာတွင် ကျား/မဆိုင်ရာ ဆက်နွယ်မှုအနေအထားမှာ လွတ်လပ်မှုရှိသည်။ကျား/မကြား ပြင်းထန်သော အိမ်တွင်းအကြမ်းဖက်မှုနှင့်ခွဲခြားဆက်ဆံခြင်းကိစ္စကြီးကြီးမားမားမရှိကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အမျိုးသမီးလူဦးရေသည် အမျိုးသားလူဦးရေထက် များပြားပါသည်။ ကျေးရွာတွင် သာမာန်အားဖြင့် ပညာရေးနှင့်အခြားနယ်ပယ်များတွင် ကျား/မအခွင့်အရေးတူညီစွာရရှိသည်ဟု ယေဘုယျပြောနိုင်ပါသည်။ ပညာရေးနှင့်ဆိုင်သော ကိန်းဂဏန်းများတွင် မူလတန်းအဆင့်၌ မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ားလေးအရေအတွက်တူညီသော်လည်းအလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်းအဆင့်များတွင် မိန်းကလေးအရေအတွက်သည် ယောကျ်ားလေးအရေအတွက်ထက်ပိုများ၍ အမျိုးသမီးများအတွက် ပညာသင်ယူရေးဆိုင်ရာအခွင့်အရေးမှာအမျိုးသားများနှင့်အတူတူပင် ဖြစ်သည်။ သို့သော် ကျေးရွာတွင်နေ့စားလုပ်အားခငွေမှာ အမျိုးသားများက ပိုမိုရရှိကြသည်။ လုပ်အားသဘာဝနှင့်အင်အားစိုက်ထုတ်မှု တူညီသော်လည်း အမျိုးသမီးများသည် အမျိုးသားများထက် လုပအားလျော့နည်းပြီးရကြသည်။ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့အစည်းများတွင်မူ အမျိုးသမီးများပါဝင်မှုတို့မှာ

အလွန်လျော့နည်းလျက်ရှိသည်။ ကျား/မ တန်းတူညီမျှမှုနှင့် ပါတ်သက်၍ အသိပညာပေးခြင်းများ မြှင့်တင်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်းဖြင့် ကျား/မတန်းတူညီမျှမှု ဖွံ့ဖြိုးမှုတို့အတွက် ပိုမိုအထောက်အပံ့ဖြစ်လာနိုင်ပါသည်။

(၄) ကဏ္ဍအသီးသီး၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးမှုအခြေအနေ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံအုပ်ချုပ်မှု

ကျေးရွာတွင် ငွေကြေးဆိုင်ရာ အဖွဲ့(၃)ဖွဲ့၊သာရေး၊နာရေး၊လူမှုရေးအဖွဲ့(၁)နှင့် ပညာရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့(၁)ဖွဲ့ရှိပါသည်။ ကျေးရွာရှိ အဆိုပါ အဖွဲ့အစည်းများမှာ တစ်ဖွဲ့နှင့်တစ်ဖွဲ့အကြားချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှု၊ အဖွဲ့အစည်း ဆိုင်ရာ သဘောတရားတို့နှင့်ပါတ်သက်၍ အားနည်းကြပြီး အဖွဲ့အစည်းများ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး ဆောင်ရွက်နိုင်ပါက ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ စီမံအုပ်ချုပ်မှု ပိုမိုတိုးတက်ကောင်းမွန်လာနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင် ပြင်ပမှ ဖွဲ့စည်းပေးသော လူမှုရေးဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ မရှိပါကြောင်းတွေ့ရသည်။

(ခ) သီးနှံ၊ သားငါးထုတ်လုပ်ရေးကဏ္ဍ

ကျေးရွာတွင် စပါးနှင့်မြေပဲကို အဓိကထား စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး၎က (၄၄၂၈)ရှိပြီး မြေသဲ (၁၂၀)၎ကိုကို စိုက်ပျိုးကြသည်။ မိုးစပါး ပျှမ်းမျှ အထွက်နှုန်းမှာ တစ်၎ကလျှင် (၅၅)တင်းရှိပြီး မြေပဲ ပျှမ်းမျှအထွက်နှုန်းမှာ တစ်၎ကလျှင် (၈၀)တင်း ထွက်ရှိပါသည်။

စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုများ၊ မျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ဝန်ဆောင်မှုများပေးသည်။ တောင်သူအများစုသည် လယ်ယာအလုပ်သမား ရှားပါးမှု ပြဿနာကို ကြုံတွေ့ကြရပြီး အလုပ်သမားရရှိရန် လုပ်အားခများပိုမို ပေးရသဖြင့် စိုက်ပျိုးစရိတ် မြင့်မားရသည်။ တောင်သူများသည် တစ်ခါတစ်ရံ မိုးရွာသွန်းမှု မညီမျှမှုကို ကြုံရတတ်ပါသည်။ မြေပဲစိုက်ပျိုးရာတွင်လည်း ဖျက်ပိုးကျရောက်မှု ကြုံရပြီး ပိုးသတ်ဆေးအချို့ကို ခံနိုင်သဖြင့် တောင်သူများအနေဖြင့် ပိုမိုထိရောက်သည့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးစနစ်ကို လိုလားကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကြက်/ဝက်မွေးမြူရေးအားအိမ်ထောင်စုအရေအတွက်မှာ တစ်ရွာလုံး၏(၈၂%)ခန့် ဒေသမှ ကြက်/ဝက်မျိုးများကို မွေးမြူကြသည်။ ကျွဲ/နွားမွေးမြူရေးမှာ တစ်အိမ်ထောင်လျှင် (၂)ကောင်နှုန်းမွေးမြူကြပါသည်။ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်စားရေးသောက်ရေးအတွက် သာမွေးမြူကြသည်။ ရာသီအလိုက် ဖြစ်ပွားတတ်သော တိရစ္ဆာန်ဖျားနာခြင်းရောဂါ၊ကြက်နာကျရောဂါနှင့်အအေးဒဏ်ကြောင့်ဖြစ်တတ်သည့်ရောဂါများ ဖြစ်ပွားတတ်သည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု၊ နည်းပညာများကို မြို့နယ်မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ ရရှိနိုင်သော်လည်း ဝန်ထမ်းမလုံလောက်မှုကြောင့် လွှမ်းခြုံ ဆောင်ရွက်မှု အားနည်းသည်။ မွေးမြူရေး လုပ်ငန်းတိုးချဲ့စီးပွားဖြစ်မမွေးနိုင်ခြင်းမှာ မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းသည် အမြတ်များများမရရှိခြင်း၊ ဆုံးရှုံးမှုရှိခြင်း၊ အစားရှာခက်ခဲခြင်း ၊မွေးမြူရေးအလုပ်သမား ရရှိရန်ခက်ခဲခြင်း၊ စနစ်တကျမထိန်းသိမ်းနိုင်ပါကစိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းအတွက် အနှောက်အယှက်ဖြစ်စေခြင်း၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာအားနည်းခြင်း တို့ကြောင့်ဖြစ်သည်။

(ဂ)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းလုပ်ငန်းများ

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း မရှိပါ။ အခြားဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများမှာ လက်လုပ်လုပ်စားကျပန်း၊ ဈေးရောင်း၊လက်သမား၊ ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်ရေး၊ဘာသာရေးဝန်ထမ်းနှင့် ရေမဆေးကျောက်စိမ်းရှာလုပ်ငန်းတို့ဖြစ်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ကိုင်သူများသာ ဝင်ငွေပုံမှန်ရှိကြသော်လည်း လက်လုပ်လက်စားကျပန်းသမားများမှာ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်းကြောင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိကြပါ။ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်းမှာ အတတ်ပညာတတ်ကျွမ်းမှုအားနည်းခြင်း၊ စိတ်ဝင်စားမှုနည်းပါးခြင်း၊ငွေကြေးအရင်းအနှီးမရှိခြင်း၊ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်များမရှိခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်နိုင်သောအရွယ်လူဦးရေ များပြားပြီး ထိုအခြေအနေမှာ ကျေးရွာ၏ အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ ကားမိုင်မြို့ပေါ်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းအချို့ကို ဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော လုပ်ငန်းများရှိကြသည်။ အပ်ချုပ်၊ ဆံပင်အလှပြုပြင်၊ မိတ်ကပ်အလှပြုပြင်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြုပြင်၊ မိုဘိုင်းဖုန်းပြင်၊ ကားမောင်း၊ဝပ်လျှော့၊ကျောက်ဖြတ်ခုံစသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသော်လည်း ရွာသားအများစုသည် အဆိုပါသင်တန်းများနှင့်အထိအတွေ့နည်းပါးကြသည်။ လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာအရည်အချင်းပိုင်းတွင်လည်း အနည်းငယ်နိမ့်ကျကြပြီး သင်တန်းစရိတ်အကုန်အကျခံရန်နှင့် လုပ်ငန်းထူထောင်ရန် မတတ်နိုင်ကြပါ။ အချို့ငွေကြေးတတ်နိုင်သောအိမ်ထောင်စုများသည် သင်ကြားတတ်ကျွမ်းထားသည့် သက်မွေးပညာရပ်ဖြင့် ကျေးရွာတွင်လုပ်ကိုင်ရာတွင် တွက်ချက်ကိုက်မှုမရှိသဖြင့် မြို့ပေါ်တွင်သာ သွားရောက်ထူထောင်လုပ်ကိုင်ကြသည်။ကျေးရွာရှိ ချောင်းမှ သဲထုတ်ယူလုပ်ကိုင်နိုင်သော်လည်း ကျေးရွာသားများလုပ်ကိုင်နိုင်ခြင်းမရှိဘဲ အခြားစီးပွားရေးသမားများသာ လုပ်ကိုင်ထုတ်လုပ်ကြသည်။

(ဃ) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သယံဇာတစီမံခန့်ခွဲမှု

ကျေးရွာတွင် မြေသဲစိုက်ပျိုးခြင်း အထွက်နှုန်းတိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ၊ထည့်သွင်းသုံးစွဲမှုများပြားမှုကြောင့် မြေဆီလွှာ အရည်အသွေးပိုမို ကျဆင်းလာနိုင်သည်။ စိုက်ခင်းတောင်သူများအနေဖြင့် သဘာဝအော်ဂဲနစ်မြေဩဇာများ စနစ်တကျသုံးစွဲမှုမရှိခြင်း၊နည်းပညာများမသိခြင်း တို့ကြောင့် ဓါတ်မြေဩဇာများကိုသာ အသုံးပြုမှု များပြားသည်။ ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်အစား ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများသာ သုံးစွဲမှုများပြားသည်။ စွန့်ပစ်ပစ္စည်းစီမံခန့်ခွဲမှုတွင် တစ်ရွာလုံးသတ်မှတ်ထားသည့် စွန့်ပစ်နေရာများတွင် စနစ်တကျစွန့်ပစ်ကြသော်လည်း ပလာစတစ်များ၊ဗူးခွံပုလင်းခွံများအား စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်မှု အနည်းငယ်ရှိတတ်သည်။

(င) ဘဏ်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု

ကျေးရွာမှပြည်သူများ မိသားစုဝင်ငွေတိုးပွားလာစေရန် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ၂၀၁၅-၂၀၁၆ခုဘဏ္ဍာရေးနှစ်တွင် 'မြစိမ်းရောင် ကျေးရွာစီမံကိန်း'ရန်ပုံငွေကျပ်သိန်း(၃၀၀)ထောက်ပံ့ပေးခဲ့ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ကျေးရွာစီမံကိန်းရန်ပုံငွေကြီးကြပ်မှုကော်မတီအားအဖွဲ့ဝင်(၇)ယောက်ဖြင့် ဖွဲ့စည်းပေးပြီး ရန်ပုံငွေအား ကြီးကြပ်ဆောင်ရွက်စေခဲ့ပါသည်။ မြစိမ်းရောင်ရန်ပုံငွေ ချေးငွေကာလမှာ (၁)နှစ်ဖြစ်ပြီး အတိုးနှုန်းမှာ(၁ကျပ်ခွဲ)ဖြင့် (၆)လတစ်ကြိမ် အတိုးပြန်လည်ပေးဆပ်ရပါသည်။ ရန်ပုံငွေအား ချေးယူလိုလျှင် ချေးငွေလျှောက်လွှာများဖြည့်စွက်ပြီး အာမခံနှစ်ဦးဖြင့် ချေးယူလျှောက်ထားနိုင်သည်။ ကျေးရွာကော်မတီမှ အတည်ပြုပေးပြီး မြို့နယ်ကော်မတီသို့စိစစ်သဘောထားမှတ်ချက်ပေးနိုင်ရန် တင်ပြအတည်ပြုခံယူပြီး ချေးယူနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာတွင်

လယ်ယာလုပ်ငန်းများအတွင် မြန်မာ့လယ်ယာစိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေများထုတ်ချေးပေးမှုရှိပါသည်။ အဆိုပါချေးငွေမှာ လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)ရှိသည့် တောင်သူများသာ ချေးယူနိုင်ကြပြီး ချေးငွေတစ်နှစ်ပြည့်လျှင် အရင်းနှင့်အတိုးအားပြန်လည်ပေးဆပ်ကြရပါသည်။သမဝါယမအသင်းကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထားပြီး ကျေးရွာရှိ အသင်းဝင်များ ငွေစုဆောင်းခြင်း၊ ချေးငွေထုတ်ချေးခြင်း များဆောင်ရွက်ကြပါသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေးချမ်းသာတတ်နိုင်သည့်သူများထံမှ တစ်လအတိုးနှုန်း၅%မှ၁၀%ကြားဖြင့်လည်းကောင်း၊ မိတ်ဆွေ၊မိသားစုများထံမှ တစ်လ အတိုးနှုန်း၃ %မှ၁၀%ထိလည်းကောင်း ချေးယူနိုင်ကြသေးပါသည်။

ကျေးရွာသားအများစုသည် ချေးငွေကို အကြောင်းရင်းမျိုးစုံ (လယ်ယာ၊လုပ်ငန်းများ၊ရိက္ခာ၊ကျန်းမာရေး၊ပညာရေး)တို့အတွက် ချေးယူကြပါသည်။ ကျေးရွာတွင် အကြွေးထားရှိမှုအနေအထားကို လေ့လာဆန်းစစ်ချက်အရ ပါဝင်သော ဆင်းရဲနှင့်အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုများအားလုံးသည် အကြွေးယူထားကြပြီး အကြွေးငွေမှာ တစ်သောင်းကျပ်မှ သိန်းသုံးဆယ်ကျပ်ထိချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရသည်။ ထိုအိမ်ထောင်စု၏ ၇၀%သည် အကြွေးငွေတစ်ဆယ်သိန်းကျပ်အောက် ချေးယူထားပြီး ၃၀%သည် တစ်ဆယ်သိန်းအထက်ချေးယူထားကြောင်း တွေ့ရှိရပါသည်။

(စ) ပညာရေး၊ကျန်းမာရေး၊ ရေနှင့်ပတ်ဝန်းကျင်သန့်ရှင်းရေး

ကျေးရွာရှိ အ.ထ.က(ခွဲ)ကျောင်း၏ စုစုပေါင်း ကြမ်းခင်းဧရိယာမှာ (၈၂၀၀')စုတုရန်းပေ ရှိပါသည်။ ရွာသားအားလုံးမှာ ရေးတတ်ဖတ်တတ်ကြပြီး မူလတန်းအောင်ရခိုင်နှုန်းသည် ရခိုင်နှုန်းပြည့်အောင်မြင် သည်။ ယခုနှစ် ကျောင်းအပ်နှံသည့် ကျောင်းသားဦးရေမှာ ကျား-၆၃၅၊မ-၇၃၀ စုစုပေါင်း-၁၃၆၅ဦး ဖြစ်ပြီး ကျေးရွာရှိ မူလတန်းအရွယ်ကလေးအားလုံး ကျောင်းအပ်နှံကြသည်။ ကျောင်းတွင် ဆရာ/မ-၁၈ဦးရှိပြီး တပည့်ဆရာအချိုးသည် ဆရာမတစ်ဦးလျှင် ကျောင်းသား-၃၈ဦးရှိသဖြင့် ဆရာ၊မအင်အားလုံလောက်မှုရှိသည်။ လွန်ခဲ့သောကျောင်းဖွင့်ရာသီတွင် ကျောင်းအတွက် ပြဋ္ဌာန်းစာအုပ်များနှင့် လေ့ကျင့်ခန်းစာအုပ်များကိုအခမဲ့ပံ့ပိုးပေးခဲ့သည်။ ကျောင်းတွင် ပရိဘောဂများ၊ ကျောင်းသုံးပစ္စည်းများ၊ သင်ကြားမှုသင်ထောက်ကူ ပစ္စည်းများ အသင့်အတင့် လုံလောက်မှုရှိသည်။ ကျေးရွာရှိ အလယ်တန်းနှင့်အထက်တန်း ကျောင်းအဆင့် ကျောင်းသားများသည် ကားမိုင်မြို့ရှိ အ.လ.ကနှင့်အ.ထ.ကကျောင်းများသို့ သွားရောက်ပညာသင်ကြားကြသည်။ ကျေးရွာရှိ ငွေကြေးတတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုအချို့၏ကျောင်းသားများသာ မိုးကောင်းမြို့နှင့် မြစ်ကြီးနား မြို့ပေါ်ရှိ ဘော်ဒါဆောင်များသို့ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငွေကြေးမတတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုများ၏ ကျောင်းသားကလေးများသည် ကျေးရွာရှိကျောင်းမှာ တက်ရောက်သင်ကြားကြပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်း မရှိသေးပါ။ သို့သော်လည်း ကျေးရွာအနီးရှိ ကားမိုင်မြို့ဆေးရုံသို့ ကျေးရွာသူ/သားများ၏ ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်တို့အတွက် လက်လှမ်းမီပါသည်။ ကျေးရွာနှင့်ကားမိုင်မြို့သည် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးရရှိသဖြင့် အအေးခန်းဖြင့် သိုလှောင်ရန် လိုအပ်သောဆေးများအတွက် ရေခဲသေတ္တာတစ်လုံးဖြင့် ထားရနိုင်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် သောက်သုံးရေအတွက် လက်တူးတွင်းနှင့် စိမ့်စမ်းရေများဖြင့် ရရှိအသုံးပြုကြပါသည်။ နွေရာသီများတွင် တွင်းရေများ ခမ်းခြောက်သဖြင့် တစ်ရွာလုံး ရေလုံလောက်မှုမရှိပါ။ ငွေကြေးတတ်နိုင်သည့် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ ရေစုပ်စက်များ တပ်ဆပ်ကာ ရယူကြပါသည်။ အိမ်ထောင်စုအချို့မှာ စိမ့်စမ်းရေအား ရေပိုက်များဖြင့် သွယ်ယူရရှိအသုံးပြုကြပါသည်။ချမ်းသာသော အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်မှာ အိမ်သာကျင်းကို အုတ်ဖြင့်ဆောက်လုပ်ထားကြပြီး

အလယ်အလတ်နှင့်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုများမှာ မြေကျင်းတူးအဖုံးဖုံးပြီး သွပ်မိုးပျဉ်ထောင်၊ဝါးထရံထောင်ယင်လုံအိမ်သာများ သုံးစွဲကြသည်။ တစ်ရွာလုံး ယင်လုံအိမ်သာဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသဖြင့် ရေကြောင့်ဆက်စပ်ဖြစ်ပွားတတ်သော ရောဂါဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးကြသည်။ စာသင်ကျောင်းတွင်လည်း ကျောင်းယင်လုံအိမ်သာများ စနစ်တကျ ဆောက်လုပ် ထားရှိပြီး ကျောင်းသူ/သားများအတွက် အသုံးပြုရန် လွယ်ကူသည်။

(ဆ) လူငယ်နှင့်ယဉ်ကျေးမှု

ကျေးရွာလူငယ်များအတွက် ကျန်းမာရေးအားကစားလုပ်ရန် ကျေးရွာအနီးတွင် ဘောလုံးကွင်းနှင့် ပိုက်ကျော်ခြင်းကွင်းတို့ရှိသည်။ လူငယ်များအတွက် အပန်းဖြေအနားယူနိုင်မည့် သီးသန့်နေရာမရှိပါ။ လူငယ်များသည် ကျေးရွာ၏လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ၊ဘာသာရေးပွဲတော်များ၊နှင့်ရိုးရာဓလေ့ပွဲတော်များတွင် တက်ကြွစွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်ကြသည်။ လူငယ်များမူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု ကင်းစင်လာစေရန် နှစ်စဉ် ဘောလုံးပွဲများ၊ပိုက်ကျော်ခြင်း၊နှင့်အခြားအားကစားများ စီစဉ်ကျင်းပပေးသည်။ လူငယ်များအတွက် ကျေးရွာတွင် မိသားစုစိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများသာရှိပြီး အလုပ်အကိုင်အတည်တကျလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် အလုပ်ရှားပါးသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်သည့် (မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်း၊ VDP ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်း)တို့တွင် လူငယ်များ ပူးပေါင်းပါဝင်ကြသည်။ ကချင်လူမျိုးသာ အများစုနေထိုင်သည့် ကျေးရွာဖြစ်ပြီး ကချင်လူမျိုးများ၏ ရိုးရာဓလေ့ယဉ်ကျေးမှုအစဉ်အလာကြီးမားမှု ရှိကြသည်။

(ဇ) အခြေခံအဆောက်အဦး– လမ်း၊တံတား၊လျှပ်စစ်စွမ်းအား၊ သတင်းနှင့်ဆက်သွယ်ရေး

ကျေးရွာရှိ ရွာတွင်းလမ်းမှာ ကျောက်ခဲလမ်းဖြစ်ပြီး ဆိုင်ကယ်၊ကား၊ထော်လက်ျ၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်များကို အသုံးပြုနိုင်ပြီး လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ကောင်းမွန်ပါသည်။ ကျေးရွာမှ ကားမိုင်မြို့လမ်းသည် ကတ္တရာလမ်းဖြစ်ပြီး ၃ဖာလုံခန့်သာဝေးကွာပါသည်။ ရေလမ်းခရီးမှာ ချောင်းသာရှိသဖြင့် သွားလာခြင်းမပြုနိုင်ပါ။ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးအတွက် လေ့(၅)စီး၊စက်လေ့(၃)စီး၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်(၂၇၀)စီး၊စက်ဘီး(၃၄)စီး၊ ထော်လက်ျ (၅)စီး၊နွားလှည်း(၂၉)စီးနှင့်ကား(၇)စီးတို့ကို အသုံးပြုလျှက် ရှိသည်။

ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၈ခုနှစ်မှစ၍ ကျေးရွာ၏ စဝရာခိုင်နှုန်းခန့် သွယ်တန်းအသုံးပြုနေကြပါသည်။ မီးတိုင်မစိုက်ထားသည့် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်မှာ လျှပ်စစ်မီး မရရှိသေးပါ။ကျေးရွာသားများသည် မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းဆက်သွယရေးကို အသုံးပြုနေကြပြီး လိုအပ်သော လူမှုစီးပွားရေးအတွက် သတင်းအရင်းအမြစ်များအတွက် လိုအပ်သဖြင့် ဆက်သွယ်သိရှိနိုင်ပါသည်။ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်မရှိသေးပါ။ သို့သော် ဘုန်ကြီးကျောင်း၊ဘုရားကျောင်းများတွင် စာပေများ သွားရောက် လေ့လာဖတ်ရှုနိုင်သည်။ ရွာသားများသည် ကျေးရွာအနီးရှိ ကာမိုင်းမြို့တွင် သတင်းစာ၊ဂျာနယ်များ သွားရောက်ဝယ်ယူဖတ်ရှုကြပြီး တစ်ရွာ လုံးအတိုင်အတာဖြင့် တယ်လီဖုန်းနှင့်သတင်းဆက်သွယ်ရေးမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

(ဈ) တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုနှင့် ပြည်သူလုံခြုံရေး

ကျေးရွာတွင် သာမာန်ခိုးလုမှုခင်းသာ တစ်ခါတစ်ရံသာဖြစ်ပြီး ရာဇဝင်မှုခင်းများ ဖြစ်ပွားမှု နည်းပါးသဖြင့် တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုရှိခြင်းကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုတို့ ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် နေထိုင်သည့် တိုင်းရင်းသားလူမျိုးစုများသော်လည်း လူမျိုးစုပြဿနာ၊ ဘာသာရေးပြဿနာများ၊ လူနည်းစုမျိုးနွယ်များအပေါ် ထိခိုက်မှုများ မရှိပဲ ရွာသားအချင်းချင်း သင့်မြတ်အေးချမ်းစွာ နေထိုင်ကြသည်။ အာမခံစနစ်ကို ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ထားသူ မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။ ရွာသားများသည် မြို့နယ်ရဲစခန်း၊ရဲကင်းများသို့ အလွယ်တကူချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်း နည်းပါးသည်။

၅။ ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ၊အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေများ

ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို မဟာတိုင်အားလိုင်းမှ ရရှိအသုံးပြုနိုင်ကြသဖြင့် ထင်းသက်သာစေသည့် လျှပ်စစ်မီးဖိုများအသုံးပြုခြင်း၊ ကျောင်းသူ/သားများအတွက် စာဖတ်ချိန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ခြင်း၊နှင့် မွေးမြူရေးအတွက် လိုအပ်သော လျှပ်စစ်မီးအသုံးပြုနိုင်ခြင်း စသည့် လူနေမှုအဆင့်အတန်းမြင့်မားလစေမှုနှင့် စီးပွားရေးတိုးတက်လာမှုအတွက် အထောက်အကူဖြစ်စေပါသည်။

ကျေးရွာတွင် လူငယ်ပညာတတ်များအတော်အသင့်ရှိပြီး လူဦးရေ၏(၆၀.၁%)မှာ အလုပ်လုပ်နိုင်သည့် အရွယ်များဖြစ်ကြသည်။ ဘွဲ့ရအရေအတွက် အသင့်အတင့်ရှိပြီး ကျွမ်းကျင်မှုနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများကို လူငယ်များအား လေ့ကျင့်သင်ကြားပေးခြင်းဖြင့် လူသားအရင်းအမြစ်များကို တိုးတက်ကောင်းမွန်လာစေပါမည်။ ကျေးရွာလူထု၏ ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ ယေဘုယျအားဖြင့် ကျန်းမာကြံ့ခိုင်မှုရှိကြပြီး လိုအပ်သော ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှုနှင့် ဝန်ဆောင်မှုအား လွယ်ကူစွာ လက်လှမ်းမှီကြပါသည်။ကျေးရွာသားများအနေဖြင့် စိုးရိမ်ရသော အရေးပေါ်ဆေးဝါးကုသခံယူမှု အတွက် ကားမိုင်မြို့ဆေးရုံသို့ သွားရောက် ဆေးကုသမှုခံယူနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် စာသင်ကျောင်းနှင့်ပံ့ပိုးပစ္စည်းများမှာ လက်ရှိပညာရေးအနေအထား အတွက် သင့်တော်သောအဆင့်တွင် ရှိနေကြသည်။

သဘာဝအရင်းအမြစ်များတွင် ကျေးရွာပတ်လည် တောင်တန်း၊တောင်ကုန်းများ သစ်တောများ၊ စိမ့်စမ်းရေ၊ချောင်းရေများ ပတ်လည်ဝန်းရံလျှက်ရှိပါသည်။ ကျေးရွာသည် တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်ပြီး တောင်သူများအတွက် လယ်ယာမြေဆီလွှာမှာ အတင့်အသင့် ကောင်းမွန်ပါသည်။ မိုးရွာသွန်းမှုမှာ ဆန်စပါးများ စိုက်ပျိုးရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာသည် ကားမြို့နှင့် မိုးကောင်းမြို့နှင့်ဖားကန့်မြို့များတို့ ကတ္တရာလမ်း၊ကျောက်ချောလမ်း၊မြေသားလမ်းတို့ဖြင့် ကူးသန်းသွားနိုင်သည်။ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်သဖြင့် ကျေးရွာထွက်ကုန်များကို အချိန်မှီတင်ပို့နိုင်ကြသည်။ စိုက်ပျိုးရေးအတွက် နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုအထောက်အပံ့များအား စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ပံ့ပိုးမှုကို တိုးမြင့်ပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များမှာ ဈေးကွက်သဖြင့် ဝက်နှင့်ကြက်များကို တိုးချဲ့မွေးမြူကြရန် လိုအပ်ပါသည်။ မွေးကဦးစီးဌာနမှလည်း လိုအပ်သော မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ ပံ့ပိုးပေးရန် လိုအပ်ပါသည်။

ကျေးရွာတွင် ရာဇဝတ်မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးပြီး တည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ကုန်စည်ကူးသန်းရောင်းဝယ်မှုကို ချောမွေ့စေသည်။ ကျေးရွာတွင် မိုဘိုင်းဖုန်းဆက်သွယ်ရေးကို စွေးကွက်နှင့် အခြားဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများအတွက် လက်လှမ်းမှီအသုံးပြုနိုင်ကြသည်။ ကျေးရွာတွင် အင်တာနက်အသုံးပြုနိုင်မှုမှာ အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်ပြီး အခြားသတင်းအချက်အလက်များအတွက် ချိတ်ဆက်အသုံးပြုနိုင်သည်။

(ခ) အဟန့်အတားနှင့်စိန်ခေါ်မှု

ကျေးရွာရှိ လယ်ယာမြေသည် သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများထည့်သွင်းအသုံးပြုမှု များပြားသဖြင့် မြေဆီလွှာများ ပိုမို ညံ့လာနိုင်သည်။ ကျေးရွာ၏ စိုက်ချင်းမြေကို ထပ်မံတိုးချဲ့၍ မရရှိနိုင်သဖြင့် စိုက်ခင်းသစ်များအဖို့ အထွက်နှုန်းတိုးမြင့်အောင် အားစိုက်ရပေမည်။

ကျေးရွာတွင် ဆည်နှင့်မြောင်းများ မရှိပါ။ စိုက်ပျိုးရေးအဖြစ် အဓိက အသုံးပြုသည့် မိုးရေမှာ တစ်ခါတစ်ရံ မိုးမမှန်သဖြင့် စိုက်ပျိုးရန် ခက်ခဲပြီး အထွက်နှုန်းများ လျော့နည်းစေပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေးများကို ခံနိုင်သည့် သီးနှံဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်သဖြင့် ထိရောက်သည့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ခြင်းမရှိသေးပါ။ထိုကြောင့်စိုက်ခင်းတောင်သူများအနေဖြင့် ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေး ကျင့်သုံးနိုင်ရေး အထောက်အပံ့များ စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများ ရရှိရန်လိုအပ်သည်။ ကျေးရွာတွင် ရင်းနှီးငွေကြေးအတွက် ချေးငွေများရရှိကြသော်လည်း တစ်ရွာလုံး ချေးယူနိုင်ခြင်းမရှိကြသေးပါ။ စိုက်ဘဏ်တွင်လည်း ချေးငွေယူရန် ပုံစံ(ရ)ရှိသည့် လယ်သမားများသာ ချေးယူနိုင်ကြသည်။ သမချေးငွေနှင့် မြစိမ်းရောင်ချေးငွေများလည်း ရန်ပုံငွေပေါ်မှုတည်၍ ချေးပေးသဖြင့် လုံလောက်စွာရရှိမှု မရှိကြပါ။ အခြား ငွေတိုးချေးသူများထံမှ ချေးယူနိုင်သော်လည်း အတိုးနှုန်း မြင့်မားတတ်ကြသည်။

မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းတွင် မွေးမြူကြသည့်တိရိစ္ဆာန်များမှာ ဒေသဖြစ် မျိုးများသာ မွေးမြူကြသဖြင့် အသားထွက်မှု လျော့နည်းကြသည်။ စီးပွားဖြစ်မွေးမြူနိုင်ရန်အတွက် နည်းပညာနှင့် မျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိမှု အားနည်းသဖြင့် မွေးကွဲစီးဌာနမှ ပံ့ပိုး ထောက်ပံ့ပေးရန်လိုအပ်ပါသည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီးလုံလောက်မှုအားနည်းသဖြင့် စီးပွားဖြစ် မွေးမြူရန် ခက်ခဲကြပါသည်။

လူငယ်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးများအား လွယ်ကူစွာ ဝယ်ယူသုံးစွဲနိုင်သဖြင့် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရယ်သည် ကျေးရွာ၏ တက်သက်လူငယ်များဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် ကြီးမားသည့် အဟန့်အတားတစ်ရပ်ဖြစ်ပါသည်။ မူးယစ်အန္တရာယ်ကင်းစင်လာရန် အသိပညာဗဟုသုတဟောပြောပွဲကျင်းပပေးခြင်းအားကစားပျော်ပွဲရွှင်ပွဲများ ကျင်းပဆောင်ရွက်ပေးရန်လိုအပ်သည်။

ကျေးရွာတွင် အိမ်တွင်းမှုကုန်ထုတ်လုပ်ငန်းမရှိသဖြင့် အလုပ်အကိုင်နှင့်ဝင်ငွေပုံမှန်ရရှိရေးအတွက် အကန့်အသတ်ရှိနေပါသည်။ ဒေသတွင်လည်း ကုန်ထုန်လုပ်ငန်းအတွက် လိုအပ်သည့် ကုန်ကြမ်း၊အတတ်ပညာ၊အထိတွေ့တို့ရရှိမှုအားနည်းပါသည်။

၆။ ပန်းတိုင်နှင့် မဟာဗျူဟာ

(က) ဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်

ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာနမှ အဖွဲ့နှင့်တိုင်ပင်ညှိနှိုင်းပြီးလာမည့် ငါးနှစ်တာကာလအတွက် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို အောက်ပါအတိုင်းချမှတ်ထားပါသည်-

(၁) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကုန်ထုတ်လုပ်မှု မြှင့်တင်ခြင်း၊ အလုပ်အကိုင်များဖန်တီးပေးခြင်း၊ သက်မွေးပညာသင်တန်းများရရှိခြင်းမှ တစ်ဆင့် ဝင်ငွေရှာဖွေနိုင်စွမ်းနှင့် စီးပွားရေးအနေအထားကို တိုးတက်ရရှိမည်၊

(၂) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျေးရွာအခြေခံအဆောက်အအုံများ ဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်လာစေရန် သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်းနှင့်ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်ခြင်းနှင့် လူမှုဘဝ ဖွံ့ဖြိုးမှုအဆင့် မြင့်မားလာစေမည်။

(၃) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် စာတတ်မြောက်မှုနှင့် ပိုမိုကောင်းမွန်သော ပညာရေးမှတစ်ဆင့် ကလေးငယ်များ၏ လူသားဆိုင်ရာစွမ်းဆောင်ရည် နယ်ပယ်ကို ကျယ်ဝန်းလာစေရမည်။

(၄) ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထုသည် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှု ကောင်းမွန်ပြည့်ဝစွာ ရရှိစေခြင်းနှင့် ကျန်းမာရေး အသိပညာဗဟုသုတ ကျယ်ပြန့်စွာ သိရှိပြီး ကျန်းမာစွာ လိုက်နာနေထိုင်တတ်စေမည်။လူငယ်၊လူရွယ်များသည် မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်အသိပညာများ သိမြင်ပြီး ဗဟုတုသပြည့်ဝသည့်လူတော်လူရည်ချွန်များ ဖြစ်လာစေရမည်။

(ခ) အကောင်အထည်ဖော်နည်းဗျူဟာ

ကျွန်ုပ်တို့သည် အထက်တွင် ဖော်ပြထားသော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးပန်းတိုင်များကို ရောက်ရှိရန် အောက်ပါ အကောင်အထည်ဖော်မှုများကို ဆောင်ရွက်သွားကြမည်-

(၁)ကျေးရွာတွင် နည်းပညာ၊နည်းပညာအသုံးချနိုင်စွမ်းရရှိရေး စိုက်ပျိုးရေးလုံလောက်ရရှိရေးနှင့် စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ သယ်ယူနိုင်ရန် ထောက်ခံချက်များရရှိရေးတို့ကို ဆောင်ရွက်ပြီး စိုက်ပျိုးရေးနှင့် မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းများကို တိုးချဲ့ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ကျေးရွာတွင် စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေး နည်းပညာများ ထွန်းကားလာရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ သင်တန်းတက်ရောက်ထားသူများက တစ်ဖန်ကျေးရွာတွင် ရရှိထားသော နည်းပညာများကို မျှဝေပေးပြီးမိမိတို့ကိုယ်တိုင် လုပ်ငန်းများတွင် အသုံးချကာ ထုတ်လုပ်မှု တိုးတက်စေမည်။ သက်ဆိုင်ရာနည်းပညာဌာနများနှင့် ချိတ်ဆက်၍ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနည်းပညာဗဟုသုတများ အသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ ကျင်းပပေးနိုင်ရန် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ထိုအပြင် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် ရေရှိမှု ပြည့်ဝလုံလောက်စွာ ရယူသုံးစွဲနိုင်ရန် ရေသုံးစွဲသူများ စုဖွဲ့ပြီး စိုက်ပျိုးရေ ရရှိရေး သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ငွေကြေးအရင်းအနှီးများအတွက် ချေးငွေရရှိစေရန်အတွက် ဘဏ်နှင့်၊အခြား အသေးစားငွေကြေးလုပ်ငန်းတို့နှင့်ချိတ်ဆက်

ဆောင်ရွက်ပေးမည်။ တောင်သူများအတွက် စိုက်ဘဏ်မှ ချေးငွေရရှိရေး လယ်ယာပိုင်ဆိုင်သည့် ပုံစံ(၇) လျှောက်ထားနိုင်ရန်အတွက် စိုက်ပျိုးရေး ဌာနနှင့် မြေစာရင်းဌာနတို့နှင့်ပူးပေါင်းပါဝင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၂) ကျွန်တို့သည် လက်သမား/ပန်းရံ၊ အပ်ချုပ်၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်နှင့် ကျောက်ဖြတ်သင်တန်းစသည့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ တက်ရောက်နိုင်ရန် သင့်တော်သော သင်တန်းသားများကို တက်ရောက်နိုင်ရန် စီစဉ်ပေးမည်။ ထိုသင်တန်းများသည် ကျေးရွာသားများအတွက် သက်မွေးပညာကျွမ်းကျင်မှုများကို တိုးပွားရရှိစေပြီး ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ ထူထောင်တိုးချဲ့နိုင်ရန် အရင်းအနှီးလုပ်ငန်းအစီအစဉ်နှင့် ချိတ်ဆက်ပေးမည်။

(၃) ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာပိုင်ခန်းမဆောင်၊ ကျေးရွာစျေး၊ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းနှင့် ကျေးရွာလမ်း၊တံတား ဆောက်လုပ်ကာ ကျေးရွာ၏အခြေခံအဆောက်အအုံများ တိုးတက်ကောင်းမွန်ရေးအတွက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။ ထိုအပြင် ကျေးရွာ အခြေခံ အဆောက်အအုံများကို အသုံးပြုစီမံခန့်ခွဲထိန်းသိမ်းရေးအတွက်စီမံခန့်ခွဲနိုင်စွမ်းကိုလည်းတိုးတက်အောင်ဆောင်ရွက်သွားမည်။

(၄) ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်း၌ လိုအပ်သည့် ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ဆရာမခန့်ထာ ရရှိရေးအတွက် ပညာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်။လူငယ်များ စာပေဖတ်ရှုလေ့လာမှု အားကောင်းလာစေရန်နှင့် အသိပညာဗဟုသုတများ မြှင့်မားလာစေရန်အတွက် သက်ဆိုင်ရာဌာနအဖွဲ့အစည်း၊ စာပေပညာရှင်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍ စာကြည့်တိုက်နှင့်စာပေဖတ်ရှုလေ့လာနိုင်မည့်နေရာများရရှိစေရေး၊ စာပေဟောပြောပွဲများ စီစဉ်ကျင်းပနိုင်ရေး ဆောင်ရွက်သွားမည်။

၇။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်မှု ကိစ္စရပ်များနှင့် ဗဟိုအဆင့်မူဝါဒများအကြား အစီအစဉ်ကျသော ချိတ်ဆက်မှုများ

အစိုးရ၏မူဝါဒနှင့် လုပ်ငန်းအစီအစဉ်တို့ကို ရင်းနှီးကျွမ်းဝင်ပြီးသော အစိုးရဌာနဆိုင်ရာများနှင့် ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ နည်းပညာအကြံပေးအဖွဲ့တို့၏ အကြံပြုချက်အရ ပြုစုဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအဖွဲ့အစည်းများအနေဖြင့် နိုင်ငံတော်အဆင့်မှသည် ဒေသဆိုင်ရာအဆင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကျွန်တို့ ကျေးရွာအဆင့်ထိ ပံ့ပိုးပေးနိုင်မည့် အစိုးရဌာနများနှင့် အဖွဲ့အစည်းများကို ရှာဖွေဖော်ထုတ်ပေးနိုင်ကြပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး ရည်မှန်းချက်ရေးဆွဲပေးခြင်းနှင့် ပုံမှန်စိစစ်ခြင်း

ဤကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး အစီအစဉ်လုပ်ငန်းအား နည်းပညာအထောက်အပံ့များ ပံ့ပိုးပေးမှုသည် အလွန်အရေးပါပါသည်။ အနာဂါတ်တွင်လည်း ရေရှည်တည်တံ့မည့် အထောက်အပံ့များကို နိုင်ငံတော်အစိုးရထံမှ ရရှိမည်ဟု မျှော်လင့်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် အားထုတ်လုပ်ကိုင်ရရခဲ့မှုများကို ပြန်လည်စိစစ်ခြင်း၊ နောက်ဆုံးအတည်ပြုထားသည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်များကိုလည်း သတ်မှတ်ကာလအတိုင်း ပုံမှန်စိစစ်သွားနိုင်ပါမည်။ အရေးကြီးသည့်အချက်မှာ ဦးစားပေးစီမံချက်များနှင့် ဘတ်ဂျက်ပမာဏပါဝင်သည့် နှစ်ပတ်လည်ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ပြင်ဆင်ရန်ဖြစ်သည်။

(ခ) ကျေးလက်လမ်း အဆင့်မြင့်တင်စေရေး

ကျေးရွာတွင်းရှိ ရွာလယ်လမ်းမှာ ကျောက်ချောလမ်းအဆင့်သာရှိပါသည်။ ရွာတွင်းကျောက်ချောလမ်းဖြစ်၍ ကျေးရွာနေပြည်သူများအနေဖြင့် လူမှုရေး၊စီး ပွားရေး၊အခြားကိစ္စများအတွက် သွားလာရန်တွက် လမ်းမကောင်းသဖြင့် ခရီးနှောင်းနှေး ကြန့်ကြာမှု ရှိသည်။ ကျေးရွာတွင်းလမ်းအား ကွန်ကရစ်လမ်းအဖြစ်အဆင့်မြင့်တင်ရရှိရေးအတွက် သက်ဆိုင်ရာ ကျေးလက်လမ်းဦးစီးဌာန၊ကျေးလက်ဦးစီးဌာနှင့် ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများမှ ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။

(ဂ) စိုက်ပျိုးရေး/မွေးမြူဆိုင်ရာ နည်းပညာနှင့်ဝန်ဆောင်မှု၊ ငွေကြေးအရင်းအနှီး အထောက်အပံ့ ရရှိနိုင်စေရေး

ကျေးရွာသည် ဆန်စပါးနှင့် မြေသဲသာ စိုက်ပျိုးကြပါသည်။ တောင်သူများသည် ဆန်စပါးစိုက်ပျိုးရာတွင် မျိုးများအား မိမိတို့၏ ဒေသမျိုးစပါးများသာ စိုက်ပျိုးကြသဖြင့် အထွက်နှုန်းမှာ တစ်နှစ်ထက်တစ်နှစ် လျော့နည်းလာစေပါသည်။ စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များအား ဝယ်ယူရန်အတွက် ပုဂ္ဂလိကအရောင်း ဆိုင်များအား လက်လှမ်းမှီသော်လည်း ငွေကြေးအများအပြားမတတ်နိုင်ကြသဖြင့် ဝယ်ယူအသုံးပြုနိုင်သူနည်းပါးပါသည်။ ထိုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ တောင်သူများအတွက် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိစေရေးအတွက် အရစ်ကျပြန်လည်ပေးဆပ်စနစ် အစဉ်အစီများ ချမှတ်ပေးသင့်ပါသည်။ လယ်ယာစပါး စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စိုက်ဘဏ်မှ ဆောင်ရွက်ပေးသည့် ချေးငွေရရှိရန်မှ လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(ရ)ရှိတောင်သူများသာ ချေးယူနိုင်ကြပါသည်။ ထိုကြောင့် တောင်သူများအတွက် ငွေကြေးအရင်းအနှီးရရှိရန် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)အား လျှောက်ထားရရှိနိုင်ရေး စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်မြေစာရင်းဌာနတို့မှ အလေးပေးဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါမည်။

ကျေးရွာတွင် မွေးမြူရေးသမားများသည် မွေးမြူရေးအား တစ်ပိုင်တစ်နိုင် ဒေသဖြစ်မျိုးများသာ မွေးမြူနိုင်ကြပါသည်။ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာအသိပညာဗဟုသုတအားနည်းသဖြင့် မွေးမြူထားသည့် တိရိစ္ဆာန်များ ကြီးထွားမှု နည်းစေပါသည်။ ထိုကြောင့် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ သင်တန်းများ မအား မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်လိုသူများ တက်ရောက်သင်ကြားနိုင်ရေး ပြန်လည်ဆင့်ပွား မျှဝေနိုင်စေရန် မွေးကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ စီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးသင့် ပါသည်။ ကျေးရွာအရောက် မွေးမြူရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာအသိပညာပေး ဟောပြောပွဲများ၊ ရောဂါကာကွယ်ရေးအစီအစဉ်များ အလေးပေး ဆောင်ရွက်ပေး သင့်ပါသည်။

(ဃ) ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ရေး

ကျေးရွာတွင် ကျန်းမာရေးစောင့်ရှောက်မှု ဝန်ဆောင်မှုပေးရန် ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိပါ။ ကျေးရွာတွင် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေး ပေးခန်းတည် ဆောက်ရန် မြေနေရာလျှာထားမှုရှိပါသည်။ ကျေးရွာအတွက် ကျန်းရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးလိုအပ်သည့် ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းအား တည်ဆောက် ပေးရန်နှင့် ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ကျန်းမာရေးသားဖွားဆရာမ ခန့်ထားရရှိနိုင်ရေးအတွက် ကျေးရွှဖွံ့ဖြိုးရေးဌာနှင့် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာန၊အလှူရှင်များ၊ အခြားကျန်းမာရေး(NGO/INGO)တို့ ချိတ်ဆက်ပူးပေါင်း၍ ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

(ဂ)ကျေးလက်ဈေး တည်ဆောက်ရေး

ကျေးရွာတွင် ကုန်စည်လဲလှယ်မည့် ဈေးတန်းမရှိပါ။ ကျေးရွာအနီးရှိ ကားမိုင်မြို့ဈေးသို့ ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုများ သွားရောက် ရောင်း/ဝယ်မှု ပြုရပါသည်။ မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်းများက ရေသန့်ရှင်းရေးစနစ်နှင့်လမ်းတို့စနစ်တကျပါဝင်သည့် ဈေးအဆောက်အဦ တစ်ခု တည်ဆောက်ရာတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

၈။ စီမံကိန်း၊ စီမံချက်များနှင့် အကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်မှု အချိန်ကာလ

စီမံချက်များသည် အကောင်အထည်ဖော်မည့်ဗျူဟာများကို လုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုများအဖြစ် သဘောထားနားလည်နိုင်စေမည့် ဖော်ထုတ်ထားချက်များ ဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် စီမံချက်များသည် ငါးနှစ်တာစီမံချက်ကာလအတွင်း ချမှတ်ထားသော ပန်းတိုင်များကိုရောက်ရှိရန် ပါဝင်ပေးမည့် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်း အကောင်အထည်ဖော်မှုဆိုင်ရာ အဓိကသော့ချက်များဖြစ်သည်။

(ဂ) နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်

ကျေးရွာလူထုက ငါးနှစ်တာစီမံချက်မကာလအတွက် ပြင်ဆင်ပြုစုကြသည့်ကာလ ဖော်ထုတ်၊ဦးစားပေးတန်းစီခဲ့ကြသည့် စီမံချက်များသည် မည်သို့မျှ ပြည့်စုံမှုမရှိနိုင်ပါ။ဤသည်မှာ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်နှစ်၊သုံးနှစ်တာကာလ စီမံချက်များအတွက် မျှော်မှန်းရေးဆွဲ ထားနိုင်ကြသော်လည်း ငါးနှစ်တာကာလ တစ်လျှောက်လုံးတွင် နောက်ထပ်ဆောင်ရွက်မည့် ဦးစားပေးလုပ်ငန်းများကိုလည်း ဖော်ထုတ်သွားကြပါမည်။ သို့ပါသောကြောင့် ရေးဆွဲထားသည့် ငါးနှစ်တာ စီမံချက်သည် ပြင်းထန်သောသဘာဘေးအန္တရာယ်ကဲ့သို့ ထိခိုက်စရာများ မပေါ်ပေါက်ပါက အနည်းနှင့်အများဆိုသလို ပြောင်းလဲမှုမရှိနိုင်ပဲ နောက်ထပ်တိုးလာ မည့် လုပ်ငန်းစီမံချက်များသာ ပါဝင်လာနိုင်ပါမည်။ ထို့ကြောင့် ငါးနှစ်တာကာလ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်၏ ဗျူဟာမြောက်မူဘောင်အတွင်း နှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ဆောင်ရွက်သွားကြပါမည်။

(ခ) ကဏ္ဍနှင့် ရင်းနှီးမှုအမျိုးအစားကို အခြေခံ၍ စီမံချက်ကို အုပ်စုခွဲခြားခြင်း

စီမံကိန်း၊စီမံချက်များကို စီမံချက်ဆိုင်ရာအချက်အလက်များကို စိစစ်စိတ်ဖြာနိုင်ရန် လုပ်ငန်းရပ်ဆိုင်ရာနှင့်ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုကို အခြေခံပြီးအုပ်စုခွဲသည်။ လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional classification)ဖြင့် ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများအတွက် သက်ဆိုင်ရာလုပ်ငန်းများ အလိုက် ဆောင်ရွက်ရာများကို သိရှိနားလည်စေနိုင်သည်။ ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ အုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Economic classification)သည် စီမံချက်ကို အကဲဖြတ်ရာတွင် စီးပွားရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းမှုနှင့် အကျိုးသက်ရောက်မှုဆိုင်ရာ ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်၊ စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေး၊ လူသားချင်းဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှုတို့ကို ခွဲခြားသိရှိစေရန် အထောက်အကူပြုသည်။

လုပ်ငန်းကဏ္ဍကို အခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း (Functional Classification) ဝန်ကြီးဌာနများ၊ ဦးစီးဌာနများက ယင်းတို့၏လုပ်ငန်း တာဝန်များအလိုက် ဖော်ထုတ်ထားသော လုပ်ငန်းကဏ္ဍအပိုင်းအခြားများကို သိရှိစေနိုင်သည်။

ရင်းနှီးမြှုပ်နှံမှုအမျိုးအစားကိုအခြေခံ၍ စီမံကိန်းအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(Economic classsification)တွင်

- သာမာအသုံးစရိတ်
- ငွေလုံးငွေရင်းအသုံးစရိတ်
- စွမ်းဆောင်ရည်မြှင့်တင်ရေးအသုံးစရိတ်
- လူသားချင်းစာနာမှုဆိုင်ရာ အထောက်အပံ့ တို့ပါဝင်သည်။

(ဂ) ဦးစားပေးစီမံချက်များ

စီမံချက်များအလုက် ဦးစားပေးအစီအစဉ်များကို ဇယားဖြင့်ဖော်ပြထားပါသည်။ ကျေးရွာလူထုသည် နှစ်သက်ရာအမှတ်ပေးအဆင့်ခွဲခြားစနစ်ဖြင့် ရွာလုံးကျွတ်အစည်းအဝေးတွင် စီမံချက်များ ဦးစားပေးအစီအစဉ်ကို ဖော်ထုတ်ထားပါသည်။ တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားအေဂျင်စီများထံမှ နည်းပညာအကူအညီများ ရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစည်းအဝေးတွင် သဘောတူသတ်မှတ်ထားသော ဦးစားပေးစီမံချက်လုပ်ငန်းများမှာ အောက်ပါအတိုင်းဖြစ်ပါသည်။

ဦးစားပေးစီမံချက်များ

ကဏ္ဍ/ကဏ္ဍခွဲ	စီမံချက်	ရမှတ် ပေါင်း	ဦးစားပေး အဆင့်	ဖော်ပြချက်	မှတ်ချက်
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ					
	၁။ ကျေးရွာတွင်းလမ်း ကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း၊	၅၀	၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းများကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီးဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက် ဦးစီး
ကျန်းမာရေး					
	၂။ ကျန်းမာရေးဆရာမတစ်ဦးရရှိရေး	၄၃	၂	ကျန်းမာရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ ကျွမ်းကျင်မှုပြည့်ဝသော ကျန်းမာရေးဆရာမတစ်ဦးရရှိရေး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဆောရွက်ပေးမည်။	
မီးလင်းရေး					
	၃။မီးလင်းရေး တာဝါတိုင်တိုးချဲ့ရရှိရေး	၄၂	၃	ကျေးရွာတွင် မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှလျှပ်စစ်မီးရရှိပြီး တစ်ရွာလုံး လျှပ်စစ်မီးရရှိရေး လိုအပ်သည့် တာဝါတိုင် တိုးချဲ့နိုင်ရန် လျှပ်စစ်ဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မည်။	

ကျေးရွာအဆောက်အအုံ				
	၄။ ကျေးရွာခန်းမဆောင်တည်ဆောက်ခြင်း	၄၀	၄	ကျေးရွာအတွက် လိုအပ်သည့် ကျေးရွာခန်းမဆောင်တည်ဆောက်နိုင်ရန် ရန်ပုံငွေ၊နည်းပညာများအထောက်အပံ့ရရှိစေရေး ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီနှင့် အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့မှ ဆောင်ရွက်ပေးမည်။	
စိုက်ပျိုး/မွေးမြူရေးမဟုတ်သော ဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ				
	၅။ သက်မွေးဝမ်းကျောင်း နည်းပညာများရရှိရေး၊	၃၆	၅	ဝန်ဆောင်မှုပေးသောအဖွဲ့အစည်းက အုပ်စု(သို့)မြို့နယ်သို့ပေးမည့် သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့်သူများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ရွေးချယ် ပေးမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ				
	၆။ ကျေးတွင်းတံတားတည်ဆောက်ခြင်း၊	၃၇	၆	ကျေးရွာတွင်းတံတားအား ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီက ဦးစီးပြီးဆောင်ရွက်သွားမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
ကျန်းမာရေး				
	၇။ ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်ခြင်း	၃၅	၇	ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းဆောက်လုပ်နိုင်ရေးအတွက် ကျန်းမာရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ နည်းပညာနှင့် ရန်ပုံငွေ အထောက်အပံ့ရရှိရေးကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဆောင်ရွက်မည်။	
စိုက်ပျိုးရေး				
	၈။ လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုပုံစံ(၇)ရရှိရေး	၃၃	၈	ကျေးရွာတောင်သူများအတွက် စိုက်ဘဏ်ချေးငွေရရှိရေးအတွက် လိုအပ်သည့် လယ်ယာမြေပိုင်ဆိုင်မှု ပုံစံ(၇)လျှောက်ထားရရှိရန် စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်မြေစာရင်းဌာနတို့နှင့်ပူးပေါင်း၍ တောင်သူများအဖွဲ့မှ ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
	၉။ စိုက်ပျိုးရေးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေး	၃၀	၉	ကျေးရွာတောင်သူများအတွက် လယ်ယာစပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိစိုက်ပျိုးရန်အတွက် တောင်သူများအဖွဲ့မှ စိုက်ပျိုးရေးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍ အရစ်ကျစနစ်ဖြင့် ရရှိရေးအစီအစဉ်များ စီစဉ်ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
အခြေခံအဆောက်အအုံ				

၁၀။ ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်ခြင်း	၂၉	၁၀	ကျေးလက်ဈေးဆောက်လုပ်နိုင်ရန် မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့အစည်း၏နည်းပညာနှင့်ခွင့်ပြုချက်ရရှိနိုင်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
မွေးမြူရေး				
၁၁။ မွေးမြူရေးနည်းပညာ ရရှိရေး၊	၂၇	၁၁	မွေးကုဋီစီးဌာနမှ ပေးမည့် သင်တန်းသို့ တက်ရောက်မည့်အလားအလာရှိသည့် သင်တန်းသားကို ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ရွေးချယ်ပေးသွားမည်။	
ရေပေးရေး				
၁၂။စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်း	၂၆	၁၂	ကျေးလက်ဦးစီးဌာနသို့ ရေရရှိရေး စက်ရေတွင်း တူးဖော်ရန် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ တင်ပြဆောင်ရွက်ပေးမည်။	ကျေးလက်ဦးစီး
အသိပညာရရှိရေး				
၁၃။ မူးယစ်အန္တရာယ်အသိပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း၊	၂၄	၁၃	ကျေးရွာပြည်သူအားလုံး မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ်ကြီးမားမှု မူးယစ်ဆေးဝါးကင်းစင်ရေးအတွက် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပနိုင်ရန် သက်ဆိုင်ရာဌာန၊ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့်ပူးပေါင်း၍ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ဆောင်ရွက်သွားမည်။	
ကျေးရွာအဆောက်အအုံ				
၁၄။ စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ခြင်း၊	၂၀	၁၄	ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီမှ ကျေးရွာပိုင် စာကြည့်တိုက် တည်ဆောက်ရန် ရန်ပုံငွေ၊နည်းပညာ၊စာအုပ်စာပေ အထောက်အပံ့များ ရရှိစေရန် ပြန်/ဆက်ဌာနနှင့် အလှူရှင်များထံ ချိတ်ဆက် ဆောင်ရွက်သွားမည်။	

(ဃ) အကောင်အထည်ဖော်မည့်အချိန်ကာလ

အောက်ပါဇယားတွင် လုပ်ငန်းစတင်ရန်၊ ပြီးဆုံးရန်ခန့်မှန်းဖော်ပြထားသည့် ဦးစားပေးစီမံချက်များ၏ အချိန်ဇယားကို ဖော်ပြထားပါသည်။ ဤအစီအစဉ်ကို နှစ်အလိုက်လိုအပ်သလို ဖြည့်စွက်ပြင်ဆင်ပြီးနှစ်ပတ်လည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး စီမံချက်ရေးဆွဲရာတွင်လည်း ထည့်သွင်းပေးမည်။

စဉ်	စီမံချက်လုပ်ငန်းအမည်	အဆင့်	၂၀၁၈	၂၀၁၉	၂၀၂၀	၂၀၂၁	၂၀၂၂
၁	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း	၁	Â				
၂	စိုက်ပျိုးမြေးကောင်းမြေးသန့်ရှင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၉	Â	Â	Â	Â	Â
၃	လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုပုံစံ(၇)ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၈	Â	Â	Â	Â	Â
၄	မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၁	Â	Â	Â	Â	Â
၅	လူငယ်များအတွက်သက်မွေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း	၅	Â	Â	Â	Â	Â
၆	ကျေးရွာစျေးတည်ဆောက်နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၁၀				Â	Â
၇	ကျေးရွာကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း	၇			Â	Â	
၈	ရွာတွင်းတံတားတည်ဆောက်ပေးခြင်း	၆			Â	Â	
၉	ကျန်းမာရေးဆရာမ(၁)ဦးရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း	၂			Â	Â	
၁၀	ကျေးရွာပိုင်စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ပေးခြင်း	၁၄					Â
၁၁	စက်ရေတွင်း တူးဖော်ပေးခြင်း	၁၂			Â	Â	
၁၂	မူးယစ်အန္တရာယ်အသိပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း	၁၃	Â	Â	Â	Â	Â
၁၃	ကျေးရွာခန်းမဆောင်တည်ဆောက်ပေးခြင်း	၄			Â	Â	
၁၄	မီးလင်းရေးတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း	၃		Â	Â		

၉။ ဘတ်ဂျက်နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအစဉ်

အောက်ပါဇယားတွင် ဖော်ပြထားသောစီမံချက်အလိုက်ဘတ်ဂျက်ပမာဏများသည် ရည်ညွှန်းနမူနာ (Indicative)ဖြစ် ကိုးကားရန် ပမာဏသာ ဖစ်ပါသည်။ အမှန်တကယ်လိုအပ်သော ဘတ်ဂျက်ပမာဏတွက်ချက်နိုင်ရန် အသေးစိတ်ဆက်လက်၍ ဆောင်ရွက်သွားမည်ဖြစ်ပါသည်။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး

ကော်မတီသည် တချို့စီမံချက်များကိုရေးဆွဲရာတွင် မြို့နယ်အဆင့် ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည်လုပ်ငန်းများထံမှ ဘတ်ဂျက်အပါအဝင် စီမံချက်ပြုစုရေးဆွဲရေး အကူအညီများရရှိရန်လည်းလိုအပ်ပါသည်။ ဖော်ပြထားသော ရည်ညွှန်းဘတ်ဂျက်ပမာဏတွင် ကျေးရွာလူထု၏ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှုများကို ထည့်သွင်းဖော်ပြထားခြင်းမရှိပါ။ (ငွေသားမဟုတ်သော ထည့်ဝင်မှု၊ ဥပမာ-လုပ်အား၊သဲ၊ကျောက်၊ပစ္စည်းကိရိယာ၊အချိန် စသည်)

စီမံချက်ဘတ်ဂျက်

စဉ်	စီမံချက်	ရန်ပုံငွေ (သိန်း)	ရန်ပုံငွေမြှင့်မှုအရအုပ်စုသတ်မှတ်ခြင်း(ကျပ်)			
			သာမန် အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ်	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် စွမ်းဆောင်ရည် မြှင့်တင်ရေး	ငွေလုံးငွေရင်း အသုံးစရိတ် လူသားချင်းစာနာမှု ဆိုင်ရာ ထောက်ပံ့မှု
၁။	ကျေးရွာတွင်းလမ်းကွန်ကရစ်ခင်းခြင်း			Â		
၂။	စိုက်ပျိုးမြေးကောင်းမြေးသန့်ရှင်းရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			Â		
၃။	လယ်ယာပိုင်ဆိုင်မှုပုံစံ(၇)ရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			Â		
၄။	မွေးမြူရေးနည်းပညာရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း				Â	
၅။	လူငယ်များအတွက်သက်မွေးသင်တန်းဖွင့်လှစ်ပေးခြင်း				Â	
၆။	ကျေးရွာစျေးတည်ဆောက်နိုင်ရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း			Â		
၇။	ကျေးရွာကျေးလက်ဆေးပေးခန်းတည်ဆောက်ပေးခြင်း			Â		
၈။	ရွာတွင်းတံတားတည်ဆောက်ပေးခြင်း			Â		
၉။	ကျန်းမာရေးဆရာမ(၁)ဦးရရှိရန်ဆောင်ရွက်ခြင်း		Â			
၁၀။	ကျေးရွာပိုင်စာကြည့်တိုက်တည်ဆောက်ပေးခြင်း			Â		
၁၁။	စက်ရေတွင်း တူးဖော်ပေးခြင်း			Â		
၁၂။	မူးယစ်အန္တရာယ်အသိပညာပေးဟောပြောပွဲကျင်းပခြင်း					Â
၁၃။	ကျေးရွာခန်းမဆောင်တည်ဆောက်ပေးခြင်း			Â		
၁၄။	မီးလင်းရေးတိုးချဲ့ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း			Â		

၁၀။ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေး လုပ်ငန်းများအကောင်အထည်ဖော်မည့် နည်းလမ်းနှင့်အစီအစဉ်များ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ကျေးရွာလူထုက ဦးဆောင်အကောင်အထည်ဖော်မည် ဖြစ်သဖြင့်လုပ်ငန်းအောင်မြင်ရေးနှင့် ရည်မှန်းချက်များသို့ ရောက်ရှိရေးမှ ကျေးရွာတွင် တာဝန်ရှိပါသည်။

(က) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီ၏ အခန်းကဏ္ဍ

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်တွင် ပါဝင်သောစီမံကိန်းလုပ်ငန်းများကိုအထိရောက်ဆုံး အကောင်အထည်ဖော်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာလူထု၏ တာဝန်ဖြစ်ပါသည်။ ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် ပေါင်းစပ်ညှိနှိုင်းရေးနှင့် စီမံခန့်ခွဲရေးတာဝန်ကို အဓိကယူပါမည်။ အဖွဲ့အစည်းအသီးသီး၊ ကောမတီအသီးသီးအား တာဝန်များ ခွဲဝေအပ်နှင်း၍ သက်ဆိုင်ရာ စီမံကိန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန် ဦးဆောင်ပါမည်။ ဥပမာ-တောင်သူအဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်များ ရရှိရေးအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ခြင်းဖြစ်၍ ရေကော်မတီက တစ်ရွာရေရှိရေးအတွက် စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် တာဝန်ယူဆောင်ရွက်ရခြင်းဖြစ်ပါသည်။

(ခ) ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်း

ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာကော်မတီအဖွဲ့များက ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းများအကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ဦးဆောင်စီမံခန့်ခွဲမှုတာဝန်ယူဆောင်ရွက်သော်လည်း အခြားသော ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့များကိုလည်း ရှာဖွေဆက်သွယ်ပူးပေါင်းရန်လိုပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့ ကိုယ်တိုင်မတတ်နိုင်သော အကူအညီများရယူဆောင်ရွက်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာ--တောင်သူအဖွဲ့သည် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် စပါးမျိုးကောင်းမျိုးသန့်ရရှိရေးအတွက် စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။ ရေကော်မတီကလည်း တစ်ရွာလုံး ရေရရှိရေး စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းလုပ်ငန်းအတွက် နည်းပညာ၊ရန်ပုံငွေအထောက်အပံ့များ ရရှိရေး ကျေးလက်ဦးစီးဌာနနှင့် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

(ဂ) ကန်ထရိုက်နှင့် ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများ

စီမံကိန်းများ၏ အသေးစိတ်လုပ်ငန်းအမျိုးအစားများဖော်ပြရာတွင် တင်ဒါခေါ်ယူ ဆောင်ရွက်ရမည့်ကိစ္စများကိုလည်းတွေ့ရပါမည်။ ဤလုပ်ငန်းအမျိုးအစားများအတွက်အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ ပုဂ္ဂိုလ်များ၏ ပါဝင်မှုမှာ အမှန်ပင်လိုအပ်ပါမည်။

- ဆောက်လုပ်ရေး၊ ကြီးကြပ်ရေးစသည့် လုပ်ငန်းများအတွက် ကန်ထရိုက်များ စိုက်ပျိုးရေး၊ မွေးမြူရေးစသည့် သင်တန်းများအတွက် နည်းပညာဆိုင်ရာနှင့် စီမံခန့်ခွဲမှုဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့်အဖွဲ့များ (နိုင်ငံတကာဖွံ့ဖြိုးမှုများအဖွဲ့အစည်းများ၊ ဒေသဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ၊ ပုဂ္ဂိုလိက အဖွဲ့အစည်းများ၊ လူထုအဖွဲ့အစည်းများ)

ကန်ထရိုက်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုပေးသည့် အဖွဲ့အစည်းများကစီမံကိန်းလုပ်ငန်းတွင် ဖေါ်ပြထားသော သတ်သတ်မှတ်မှတ်ကိစ္စများကိုသာ ကြီးကြပ်မှုပေးမည် ဖြစ်ပြီး လုပ်ငန်းတစ်ခုလုံး လွှမ်းခြုံကြီးကြပ်ရန် တာဝန်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီကပေးထားသောအဖွဲ့၏ တာဝန်သာဖြစ်ပါသည်။အချို့ကိစ္စ

များတွင် ကြီးကြပ်ရေးတာဝန်မှာ မြို့နယ်သက်ဆိုင်ရာဦးစီးဌာနက တာဝန်ယူပါမည်။ ဤကိစ္စမျိုးတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် တာဝန်ပေးထားသော ကော်မတီကိုဦးဆောင်၍ မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများနှင့် နီးနီးကပ်ကပ်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ပါမည်။

(ဃ) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများလည်ပတ်ရန်နှင့် ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရန်အတွက် အဖွဲ့အစည်းဆိုင်ရာ အစီအစဉ်များနှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာအစီအမံများ

ကျွန်ုပ်တို့ကော်မတီအနေဖြင့် လုပ်ငန်းများတစ်ခုချင်းစီအတွက် ရေရှည်တည်တံ့ရေးအစီအစဉ်များထားရှိမည်။ဥပမာအားဖြင့် တံတားဆောက်လုပ်ခြင်း လုပ်ငန်းတွင် အသုံးပြုသူများထံမှ အသုံးပြုခကောက်ခံခြင်း၊ စေတနာအလျောက်ထည့်ဝင်လိုသူများထံမှ အလှူငွေကောက်ခံခြင်းတို့ကိုဆောင်ရွက်မည်။ ထို့အပြင် တံတားပေါ်ဖြတ်သန်းသွားလာသယ်ယူမည့် ပစ္စည်းများ၏ပမာဏကို ကန့်သတ်ခြင်းကဲ့သို့သော စည်းကမ်းများ သတ်မှတ်မည်။

ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများရေရှည်တည်တံ့ရေးအတွက် လုပ်ငန်းအလိုက်သက်ဆိုင်ရာကော်မတီ၊ အဖွဲ့အားတာဝန်အပ်နှင်းဆောင်ရွက်မည်ဖြစ်ပါသည်။ ဥပမာအားဖြင့် လမ်း၊တံတားပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးအတွက် လမ်းကော်မတီ၊ စက်ရေတွင်းတူးဖော်ခြင်းအတွက် ရေကော်မတီ စသည်ဖြင့် ဆောင်ရွက်ရပါမည်။

၁၁။ စီမံကိန်းအားစဉ်ဆက်မပြတ်လေ့လာဆန်းစစ်ခြင်းနှင့်အကဲဖြတ်သုံးသပ်ခြင်း

ကျွန်ုပ်တို့၏ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် တိုးတက်မှုအခြေအနေများအား စနစ်တကျကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်ကြပါမည်။ အစကနဦး၌ ကြီးကြပ်မှုစစ်ဆေးအကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းများကို ရိုးရှင်းလွယ်ကူသောနည်းလမ်းများဖြင့် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ သို့မှသာ ရည်ရွယ်သည့်အတိုင်း ကြီးကြပ်စစ်ဆေးအကဲဖြတ်သည့် လုပ်ငန်းပြီးမြောက်အောင် ဆောင်ရွက်နိုင်ပါလိမ့်မည်။

လူထုဗဟိုပြု၍ အားလုံးပူးပေါင်းပါဝင်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ် အကောင်ထည်ဖော်သော နည်းလမ်းကိုလက်ကိုင်ကျင့်သုံးသည့် အလျောက် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများကို ကြီးကြပ်စစ်ဆေးသုံးသပ်ရာတွင် ကျေးရွာအတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများ၊ အိမ်ထောင်စုများတက်ကြွစွာ အတူပူးပေါင်းဆောင်ရွက်ရန် ဆောင်ရွက်ပါမည်။ ဤသို့ဆောင်ရွက်နိုင်ရန် သင့်တော်သောအဖွဲ့အစည်းစနစ်၊ လုပ်ထုံးလုပ်နည်းများတည်ဆောက်ပါမည်။

(က) ကြီးကြပ်စစ်ဆေးခြင်း (Monitoring)

အထူးသဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့သည် ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်၏ လုပ်ငန်းပိုင်းဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical Progress)နှင့် ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Financial Progress) တို့ကိုစနစ်တကျ ကြီးကြပ်စစ်ဆေးပါမည်။ ၄င်းစစ်ဆေးခြင်းကို (၃)လပတ် ကုန်ဆုံးချိန်တိုင်းတွင် ကော်မတီနှင့် အဖွဲ့အသီးသီးသည် ၄င်းတို့၏ကြီးကြပ်စစ်ဆေးတွေ့ရှိရ အစီရင်ခံစာ (monitoring report)ကို ရွာလူထုအစည်းအဝေး၌ အစီရင်ခံတင်ပြပါမည်။ ဆက်လက်ညှိနှိုင်းဆောင်ရွက်ရမည့် ကိစ္စများကိုကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးမှုကော်မတီမှ ဦးဆောင်ပါမည်။ (၃)လပတ် ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာသည် အောက်ပါအချက်များအပေါ်ဦးတင်ပါမည်–

(၁) လုပ်ငန်းပိုင်ဆိုင်ရာတိုးတက်မှု (Physical progress)

- စီမံကိန်းလုပ်ငန်းများ လုပ်ငန်းပိုင်းတိုးတက်မှုနှင့် ပြီးမြောက်မှုအတိုင်းအတာ၊
- အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ကြုံတွေ့ရသောအခက်အခဲအဟန့်အတားများနှင့် ပြုပြင်သင့်သော အဆိုပြုချက်များ၊
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲဆောင်ရွက်ရန် လိုအပ်သောဖွံ့ဖြိုးရေးဗျူဟာနှင့် စီမံကိန်းများ၊

(၂) ငွေကြေးဆိုင်ရာ တိုးတက်မှု (Financial progress)

- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအနှီးလိုအပ်ချက်များစုစည်းပြီးစီးမှု (မူလလျာထားချက်နှင့် နှိုင်းယှဉ်၍)၊
- (၃)လပတ်ကုန်တွင် ရှိသော ငွေသားနှင့် အခြားပစ္စည်းလက်ကျန်၊
- ငွေသားနှင့်ငွေသားမဟုတ်သောအရင်းအမြစ်များစုဆောင်းရာတွင် ကြုံတွေ့နေရသော အခက်အခဲများ၊ ပြဿနာများ၊
- ငွေကြေးစုဆောင်းပြင်ဆင်မှုတိုးတက်ရန် အဆိုပြုနည်းလမ်းများ၊

ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကော်မတီသည် (၃)လပတ်ကြီးကြပ်စစ်ဆေးမှုအစီရင်ခံစာ အနှစ်ချုပ်ကိုပြုစုပြင်ဆင်ပြီး သက်ဆိုင်ရာကျေးရွာအုပ်စုဥက္ကဋ္ဌနှင့် သက်ဆိုင်ရာ မြို့နယ်ဦးစီးဌာနများသို့ အစီရင်ခံပေးပို့ပါမည်။ အစီရင်ခံစာသည် စာမျက်နှာ ၂မျက်နှာ၊ ၃မျက်နှာခန့်ပါဝင်၍ အောက်ပါ အချက်များကို အဓိကထားဖော် ပြပါမည်။ ၄င်းအစီရင်ခံစာတွင် အခက်အခဲနှင့်ရင်ဆိုင်သောကျော်လွှားမှုများ၊ ကျေးရွာသူ/သားများ ပြုပြင် ပြောင်းလဲ ဆောင်ရွက်မည့် အစီအစဉ် များ၊ လိုအပ်သောအကူအညီ အထောက်အပံ့များ စသည်တို့ပါဝင်သည်။

(ခ)နှစ်ပတ်လည်ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်အကဲဖြတ်ပွဲ

စီမံကိန်းကလနှစ်တစ်နှစ်ကုန်ဆုံးချိန်တွင် စီမံကိန်း၏တိုးတက်မှုအခြေအနေကို ဘက်စုံရှုထောင့်မှ ပြန်လည်သုံးသပ် အကဲဖြတ်ကြပါမည်။ ဤနှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲ၏ ရည်ရွယ်ချက်မှာ ကျွန်ုပ်တို့ ဆောင်ရွက်သော ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ၏ တိုးတက်မှုအခြေအနေများကို အောက်ပါအဖွဲ့အစည်း/ပုဂ္ဂိုလ်များအား ကျွန်ုပ်တို့ကျေးရွာက ဖိတ်ကြားအသိပေးတင်ပြနိုင်သော အခွင့်အလမ်းဖန်တီးနိုင်ရန်ဖြစ်ပါသည်။ ဖိတ်ကြားမည့်အဖွဲ့အစည်းများမှာ-

- ကျေးရွာအုပ်စုအုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့၊ မြို့နယ်အုပ်ချုပ်ရေးနှင့်အခြားသက်ဆိုင်ရာ အဖွဲ့အစည်းများ (ငွေကြေးထည့်ဝင်သူများ၊ ပုဂ္ဂလိကလုပ်ငန်းရှင်များ)၊ သတင်းမီဒီယာများ၊ ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများ စသည်တို့ဖြစ်ပါသည်။

နှစ်ပတ်လည်သုံးသပ်ပွဲမှ ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးမိတ်ဖက်အဖွဲ့အစည်းများနှင့် အခြားပါဝင် သက်ဆိုင်သူများထံမှ အကြံပြုချက်၊ သုံးသပ်ချက်များရယူနိုင်သောအခွင့်အလမ်းကို ရရှိပါမည်။ ဤအကြံပြုချက်များဖြင့် ကျွန်ုပ်တို့၏ ဖွံ့ဖြိုးရေးအစီအစဉ်ကို ပြန်လည်ပြုပြင်ဆောင်ရွက်နိုင်မည်ဖြစ်ပါသည်။

(၁) ကျေးရွာလူမှုရေးစီးပွားရေးဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

(၁.၁) လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်အချက်အလက်

ဇယား(၁) မအူပင်(ရေကာတာ)ကျေးရွာ၏ လူဦးရေနှင့်လူဦးရေဆိုင်ရာအချက်အလက်များ

အသက်အုပ်စု ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်အရခွဲခြားထားပုံ	**ကျား**	**မ**	**စုစုပေါင်း**	**စုစုပေါင်း၏%**
၁နှစ်အောက်	၂၃	၁၈	၄၁	၂.၂%
၁နှစ် မှ ၅နှစ်	၃၆	၃၆	၇၂	၇.၁၆%
၅နှစ် မှ ၉နှစ်	၅၀	၅၅	၁၀၅	၁၀.၄၄%
၁၀နှစ် မှ ၁၄နှစ်	၅၄	၅၄	၁၀၈	၁၀.၇%
၁၅နှစ် မှ ၆၄နှစ်	၃၃၃	၃၄၁	၆၇၄	၆၇%
၆၄နှစ် နှင့်အထက်	၉	၁၆	၂၅	၂.၅%
စုစုပေါင်း	**၂၅၀**	**၁၂၁**	**၁၂၉**	**၁၀၀%**

အိမ်ထောင်စုပေါင်း=၉၅ **တစ်အိမ်ထောင်လူဦးရေ= ၅**

ရည်ညွှန်း . . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ဧလ၊ ၂၀၂၀ခုနှစ်)

(၁.၂) လုပ်သားအင်အား

ဇယား(၂) လုပ်သားအင်အားနှင့် ဝင်ငွေရလုပ်ငန်း အမျိုးအစား

စဉ်	လုပ်ငန်း ကဏ္ဍများ	အဓိက အိမ်ထောင်စု	အလုပ်အကိုင် %	တွဲဖက် အလုပ်အကိုင်	မှတ်ချက်
၁	**စိုက်ပျိုးရေး (သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး)**				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၈၆	၇၅.၇၄%	မွေးမြူရေး	စိမ့်စမ်းရေမှ ပိုက်ဖြင့်သွယ်ယူ ရရှိသည့် စိုက်ပျိုးရေဖြင့် ရာသီရာသီလိုက်သီးနှံစိုက်ခင်းများ စိုက်ပျိုးပြီး အဓိကအားဖြင့် မုန်ညှင်း၊ကိုက်လန်၊စတော်ပဲ၊နှင့်ကြံများကို စိုက်ပျိုးကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ကျပန်း ရာသီလိုက် အလုပ်သမား	၁၈	၂.၉၇%	စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင် စာရင်းငှားဖြင့် လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ကြပြီး သီးနှံများခူးချိန်ကာလတွင် နေ့စား အလုပ်များ လုပ်ကိုင်ကြသည်။	
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				အိမ်ထောင်စုအားလုံးနီးပါးသည် စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းများအား အလုပ်သမားရှားပါးသဖြင့် မိသားစုဝင်များဖြင့်သာ လုပ်ကိုင်ကြသည်။ ဤအချက်အလက်နှင့်ပတ်သက်ပြီး ကိန်းကဏန်းစာရင်း မကောက်ယူခဲ့ပါ။
၂	**တိရစ္ဆာန်မွေးမြူရေး**				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း ဝက်မွေးမြူရေး	၄	၄.၄၅%		စိုက်ပျိုးရေးကြက်၊ဘဲ၊ဝက်၊များသာမွေးမြူကြပြီး လုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေကြသည်။
	• အလုပ်သမား၊ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား				
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား				
၃	**ငါးဖမ်းလုပ်ငန်း**				
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	၀.၅%		တစ်အိမ်ထောင်စုသာ ငါးလုပ်ငန်းမွေးမြူပြီး

				ဝင်ငွေရှာဖွေသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား			
	• မိသားဝင်လုပ်အား			
၄	**သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေးနှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ ထုတ်လုပ်ခြင်း**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း	၂	**၁%**	ကျေးရွာအနီးရှိ မှော်နယ်မြေများတွင် ရေမဆေးကျောက်ရှာခြင်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေသည်။
	ရာသီအလိုက်အလုပ်သမား			
	• မိသားဝင်လုပ်အား			
၅	**ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	• နေ့စားလုပ်သား			
၆	**လျှပ်စစ်၊ ဘဘာဝဓါတ်ငွေ့နှင့်ရေဖြန့်ဝေရေးလုပ်ငန်း**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း			
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား			
	• မိသားစုဝင်လုပ်အား			
၇	**ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်း**			
	• ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း	၁	**၀.၅%**	လက်သမား-ဘဲ့သာ လက်သမားလုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေသည်။
	• အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊			

ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၈ ယာဉ်၊ စက်ကိရိယာ၊ အိမ်သုံး ပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း — ၁ — ၀.၅% — ဆိုင်ကယ် ပြင်ဆိုင် - ၁ ဆိုင်ရှိပြီး ကျေးရွာ၌ မော်တော်ဆိုင်ကယ် အသုံးပြုသုံးများပြားလာသဖြင့် အသင့်အတင့် အလုပ်ဖြစ်သည်။
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၉ ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ (ဆံပင်၊ အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊ အင်ဂျင်နီယာ၊ သင်တန်းပေးသူ စသည်)

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၀ လက်လီ-လက်ကား ရောင်းဝယ်ရေး

- ကိုယ်ပိုင် လုပ်ငန်း — ၄ — ၁၄.၃၄% — လက်လီဆိုင် ၂၈ဆိုင်ရှိပြီး ဆိုင်များတွင် ကုန်မျိုးစုံ၊ စားကုန်၊ ကုန်စိမ်း၊ ကွမ်းယာဆိုင်စသည်တို့ ပါဝင်သည်။
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၁ ဟိုတယ်နှင့် စားသောက်ဆိုင် လုပ်ငန်း

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊ ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား

- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၂ **ပို့ဆောင်ရေး၊ သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၃ ငွေချေးဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း (ဘဏ်နှင့် ငွေချေးခြင်း အပါအဝင် ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း)

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၄ **အိမ်ခြံမြေရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်းနှင့် ဆက်စပ်သောလုပ်ငန်းများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၅ **ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၆ **ပညာရေး**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၇ **ကျန်းမာရေး**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၈ **လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၁၉ **အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ (အထက်ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ)**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း
- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

---

၂၀ **ပြင်ပ အဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများတွင် လုပ်ကိုင်သူများ**

- ကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်း

- အလုပ်သမား၊ ကျပန်း၊
  ရာသီအလိုက် အလုပ်သမား
- မိသားစုဝင်လုပ်အား

စုစုပေါင်း	**၉၅**	**၁၀၀%**

ရည်ညွှန်း . . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၈လ၊ ၂၀၁၉ခုနှစ်)

(၁.၃)စိုက်ပျိုးနိုင်သောမြေဧရိယာ

(၁.၃.၁)ကျေးရွာ၏စိုက်ပျိုးမြေဧရိယာ (မြေအသုံးချမှု)

ဧယား (၃) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်မှု

မြေအမျိုးအစား	**ဧရိယာ ဧက**	**မြေဆီလွှာအရည်အသွေး ကောင်း/သင့်/ညံ့**	**ဆည်ရေရရှိမှု (ရ/မရ/အနည်းကျဉ်း)**	**ရေအရင်းအမြစ် (ရေရရှိသည့်နေရာ/ရေပေး နိုင်သည့်ဧက)**
လယ်မြေ	-	-	-	-
ယာမြေ	၅၂၁.၂	သင့်	မရရှိ	ကျေးရွာအနီးရှိ စိမ့်စမ်းရေများမှ ရေပိုက်များဖြင့် သွယ်ယူရရှိ စိုက်ခင်းအားလုံး
ဥယျာဉ်ခြံမြေ	၈၄	သင့်	မရရှိ	စိမ့်စမ်းရေ ပိုက်ဖြင့် သွယ်ယူ ရရှိ
အိမ်ခြံဝင်းစိုက်ခင်း	-	-	-	-
ကိုင်း/ကျွန်းမြေ	၅၀.၅	သင့်	မရ	သဘာဝချောင်းရေမှ ရရှိ
ဓနိတောမြေ	-	-	-	- -
မြေလွတ်/လပ်	-	-	-	- -
သစ်တောမြေ	-	-	-	-
စုစုပေါင်း	၆၅၅.၇	**-**	**-**	**-**

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/ကျေးရွာသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၃.၂) ဓါတ်သတ္တုနှင့်အခြားဘဘာဝအရင်းအမြစ်များ

ဇယား (၄) ဓါတ်သတ္တုနှင့် အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်များ

အမျိုးအစား	**ရရှိနိုင်မှု (များ/သင့်/နည်း/မရှိ)**	**လက်လှမ်းမှီနိုင်မှု (လွယ်/ခက်/လက်လှမ်းမှီ)**
ကာဗွန် (ဓါတ်ငွေ့/ရေနံ)	-	-
ဓါတ်သတ္တု(ကျောက်မျက်၊သတ္တုကျောက်၊ကျောက်မီးသွေး၊သဲ)စသည့်	သင့်	သင့်
အခြားသဘာဝအရင်းအမြစ်		
တိရစ္ဆာန်မျိုးစိတ်များ	-	-
အပင်မျိုးစိတ်များ (နွားစာ၊ ဆေးဘက်ဝင်အပင်များ)	နည်း	ခက်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာအနီးပတ်ဝန်းကျင်ကျေးရွာများတွင် ကျောက်မျက်ထွက်ရှိသော်လည်း ကျေးရွာတွင် ထွက်ရှိခြင်းမရှိပါ။ ချောင်းဘေးရှိ သဲတစ်မျိုးသာ ထုတ်ယူရရှိသည်။ ဆေးဘက်ဝင်အပင်မျိုးစိတ်များရှိသော်လည်း တောတောင်ထဲ ရယူနိုင်ရန် ခက်ခဲသည်။

(၁.၄) ဥစ္စာဓနအဆင့်အနေအထား

ဇယား (၅) ဥစ္စာဓနအဆင့်အခြေအနေ

	သတ်မှတ်စံနှုန်း			
အကြောင်းအရာ	**အဆင်ပြေသော အိမ်ထောင်စု**	**အလယ်အလတ်ရှိ အိမ်ထောင်စု**	**ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**	**အလွန်ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စု**
မြေယာပိုင်ဆိုင်မှု	၅ဧကနှင့်အထက်	၃ဧကနှင့်၁၀ဧကကြား	၃ဧကအောက်	မပိုင်
အိမ်အခြေအနေ	နှစ်ထပ်၊သစ်သားခင်း၊ သစ်သားကာ၊သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊သစ်သားကာ၊ ဝါးထရံကာ၊သွပ်မိုး	သစ်သားခင်း၊ဝါးထရံခင်း ဝါးထရံကာ၊သွပ်မိုး၊	ကြမ်းခင်း၊ဝါးထရံကာ၊ မိုးကာမိုး၊သွပ်မိုး
လုပ်ငန်းသုံကိရိယာ ပိုင်ဆိုင်မှု	လက်တွန်းထွန်စက်၊ ရေစုပ်စက်၊မြက်ရိတ်စက်	လက်တွန်းထွန်စက်၊ရေစုပ် စက်၊ မြက်ရိတ်စက်	ရေစုပ်စက်၊မြက်ရိတ်စက်	မပိုင်
ကုန်ထုတ်လုပ်မှုနှင့်မဆိုင်သော ပိုင်ဆိုင်မှု	-	-	-	-
အဓိကစီးပွားရေးလုပ်ငန်း၊ တစ်နှစ်ဝင်ငွေ	ဈေးဆိုင်၊ငွေတိုးချေးစားသူ	ဈေးရောင်း	ကျပန်းအလုပ်	ကျပန်းအလုပ်
အခြားပိုင်ဆိုင်မှု	ကား၊ဆိုလာ၊ဖုန်း၊တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဒီဇယ် အင်ဂျင်၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်၊	ဖုန်း၊တီဗီ၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ် မော်တော်ဆိုင်ကယ်၊ဆိုလာ	ဖုန်း၊ဆိုလာ၊တီဗီ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်	ဖုန်း၊ဆိုလာ၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၅) ထိခိုက်လွယ်မှု

(၁.၅.၁) ဝမ်းစာဖူလုံမှု

ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုနှင့် အလွန်ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုပေါင်း၏ ၃၀%ဖြစ်သော ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု နှင့်အလွန်ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စု (၃၂)စု တို့ကို တွေ့ဆုံဆွေးနွေးမှုအရ ၆%ဖြစ်သော အိမ်ထောင်စု (၂)သည် သူတစ်ပါးထံမှမချေးမငှားပဲ နပ်မှန်မစားသောက်နိုင်ကြောင်းတွေ့ရှိရပါသည်။

ဇယား (၆) ဘန်ကောက်ကျေးရွာ၏ ဝမ်းစာဖူလုံမှုအခြေအနေ

ကာလ	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	%	ဖြေရှင်းကျော်လွှားပုံ
၃လအောက်	၇	၂၂%	ရိက္ခာအတွက် ကြိုတင်ငွေချေးယူကာ လုပ်အားခရလျှင်ရချင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည်။
၃လမှ၆လ	၁၃	၄၀.၇%	ရိက္ခာအတွက် ကြိုတင်ငွေချေးယူကာ လုပ်အားခရလျှင်ရချင် ပြန်လည်ပေးဆပ်ရသည်။
၆လမှ၁၂လ	၁၀	၃၁.၃%	ရိက္ခာအတွက် ငွေချေးယူကာ အလုပ်မှ (သို့)မွေးမြူရေးတိရစ္ဆာန် ရောင်းခရသည့်ဝင်ငွေများဖြင့် ပြန်လည်ပေးဆပ်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၅.၂) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၇) ကူညီစောင့်ရှောက်မှုအထူးလိုအပ်သော အုပ်စုများ၏ထိခိုက်လွယ်မှုအခြေအနေ

အကြောင်းအရာ	ရှင်းလင်းချက်/ဖော်ပြချက်	ကျား	မ	ပေါင်း
သက်ကြီးရွယ်အို ဖ၀နှင့်အထက်	မိသားစုစောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
မသန်စွမ်းသည့်ပုဂ္ဂိုလ်	မိသားစု/ရပ်ကွက်၏စောင့်ရှောက်မှုမရှိ	-	-	-
		အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်		
အမျိုးသမီးဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများ		၂၁	
အမျိုးသားဦးဆောင်သောအိမ်ထောင်စု	ဆင်းရဲ၍ မိသားစုဦးရေများ			
ဆင်းရဲသည့် အိမ်ထောင်စု	အခြားဒေသသို့ကြာမြင့်စွာသွားရောက်နေထိုင် လုပ်ကိုင်နေသူ		-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၉ခုနှစ်)

(၁.၅.၃) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၈) ကျေးရွာ၏ ထိခိုက်သက်ရောက်လွယ်မှုအခြေအနေ

စဉ်	ထိခိုက်လွယ်မှုအမျိုးအစား	ထိခိုက်လွယ်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	စားနပ်ရိက္ခာမဖူလုံမှု	နိမ့်	ဆင်းရဲအိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သည် လုပ်အားမှဝင်ငွေဖြင့် စားနပ်ရိက္ခာစရိတ်မဖူလုံမှုရှိတတ်သည်။
၂	သဘာဝအရင်းအမြစ်ရှားပါးမှု (မြေ၊စိုက်ပျိုးရေ. . .)	လတ်	စိုက်ပျိုးမြေများ ထပ်မံတိုးချဲ့ရန် မရရှိနိုင် အကန့်အသတ်ရှိသည်။ စိမ့်စမ်းရေများ နည်းပါးလာသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု ကြုံတွေ့လာသည်။
၃	ရေကြီးခြင်း	လတ်	၂၀၁၅ခုနှစ်၊နောင်းပိုင်းနှစ်များတွင် ကြီးမားသောရေလွှမ်းမှု မရှိဘဲ၊မိုးတွင်းကာလတွင် အနည်းငယ်ကြုံရတတ်သည်။
၄	မိုးခေါင်ခြင်း	နိမ့်	ကြီးမားသောမိုးခေါင်မှု မရှိသေးပါ။
၅	မုန်တိုင်း	နိမ့်	မုန်တိုင်းတိုက်ခတ်မှု အလွန် နည်းပါးသည်။
၆	ငလျင်	နိမ့်	ကြီးမားသောထိခိုက်ခံစားမှုမရှိသေးပါ။
၇	မီးဘေး	နိမ့်	ဖြစ်ပွားမှုအလွန်နည်းပါးသည်။
၈	ဆားငံရေဝင်မြေ	-	-
၉	မြေပြိုခြင်း၊မြေဆီလွှာပျက်ယွင်းမှု	နိမ့်	စိုက်ခင်းမြေများတွင် ဓါတ်မြေဩဇာ ထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးမှုများပြားသဖြင့် စိုက်ပျိုးမြေဆီလွှာများ ပျက်ယွင်းလာမှု ကြုံတွေ့ရသည်။
၁၀	သစ်တောပြုန်းတီးခြင်း	လတ်	သစ်လုပ်ငန်း၊ထင်းခုတ်ခြင်းများကြောင့် သစ်တောများ လျော့နည်းလာမှု ရှိသည်။
၁၁	၄ုက်ဖျားရောဂါ	လတ်	ယခုနှစ်ပိုင်းတွင် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု လျော့နည်းလာသည်။

၁၂	သွေးလွန်တုတ်ကွေးရောဂါ	နိမ့်	ရောဂါဖြစ်ပွားမှုနည်းပါးသည်။
၁၃	တီဘီရောဂါ	နိမ့်	တီဘီရောဂါဖြစ်ပွားမှု မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။
၁၄	ကိုယ်ခံအားကျဆင်းမှုရောဂါ	နိမ့်	ကျေးရွာသူ/သားများ ရောဂါဆိုင်ရာအသိအမြင်များ ရှိလာသဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှုလျော့နည်းလာသည်။
၁၅	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာရွှေ့ပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	-
၁၆	လူကုန်ကူးခြင်း	-	-
၁၇	ဝေးလံခေါင်သီ/လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးခက်ခဲ စသည်	နိမ့်	ကျေးရွာသည် ဖားကန့်မြို့နှင့်(၄)မိုင်အကွာခန့်တွင် တည်ရှိကာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး အသင့်အတင့် ကောင်းမွန်သည်။
၁၈	အခြား	-	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၁.၅.၄) ထိခိုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

ဧယား (၉) ထိခုက်သက်ရောက်မှုခံရနိုင်သည့်အုပ်စု

စဉ်	အမျိုးအစား	ထိခိုက်မှု(နိမ့်/လတ်/မြင့်)	မှတ်ချက်
၁	လူငယ်	လတ်	လူငယ်လူရွယ်များသည် ကျေးရွာအနီးရှိ မှော်နယ်မြေများသို့ ကျောက်ရှာလုပ်ကိုင်ကြကာ အလွယ်တကူဝယ်ယူရရှိနိုင်သည့် အရက်နှင့် မူးယစ်ဆေးစွဲမှုတို့ ရှိတတ်သည်။
၂	အမျိုးသမီးဦးဆောင်သည့်ဆင်းရဲသည့်အိမ်ထောင်စု	လတ်	အလုပ်မှရငွေဖြင့်မိသားစုဝမ်းစားမဖူလုံမှု ရှိတတ်သည်။

၃	မြေယာမဲ့၊ဆင်းရဲသားတောင်သူ	လတ်	ပိုးမွှားရောဂါကျရောက်မှု၊ ကုန်ဈေးနှုန်းကြီးမြင့်မှု၊ သီးနှံထွက်ကုန်များဈေးနှုန်းလျော့ကျမှုတို့ကြုံတွေ့ရပါက ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၄	ဘဘာဝဘေးဒဏ်ဆိုးရွားစွာကျရောက်နိုင်သော အိမ်ထောင်စု/ကူးစက်ရောဂါ ထူပြောသောဒေသ တွင်နေထိုင်သူ	နိမ့်	၂၀၁၅ခုနှစ်တွင်ကျေးရွာ၏အနိမ့်ပိုင်းတွင်ရှိ အိမ်ထောင်စုအချို့ ရေကြီးမှုဒဏ်ခံရသော်လည်း ယခုနှောင်းပိုင်းနှစ်များ ရေလွှမ်းမှု မရှိသလောက်လျော့နည်းလာသည်။

၅	မြစ်ကမ်းဘေးနေလူထု	-	မရှိ။
၆	မတော်တဆမှုဖြစ်နိုင်ခြေများသောနေရာ (Prone to accident)	-	မရှိ။
၇	ပြည်တွင်းနေရပ်စွန့်ခွာပြောင်းခံရသူများ (IDP)	-	မရှိ။
၈	မြေနိမ့်ပိုင်းနေထိုင်သူများ	-	မရှိ။
၉	ငါးကန်ပိုင်ရှင်	နိမ့်	ငါးမွေးမြူလုပ်ကိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု(၁)သာရှိသည်။
၁၀	လက်လုပ်လက်စား၊ကျပန်း	လတ်	သီးနှံစိုက်ပျိုးရာသီတွင်သာ အလုပ်အကိုင်ရရှိပြီး ကျန်ရာသီများတွင် အလုပ်အကိုင်ရှားပါးသဖြင့် ဝင်ငွေပုံမှန်မရရှိမှုကြောင့် ဝမ်းစာမဖူလုံမှု ရင်ဆိုင်ရတတ်သည်။
၁၁	လူနည်းစုလူမျိုးများ	-	မရှိ။
၁၂	ဒေသတွင်းပဋိပက္ခဧရိယာ	-	မရှိ။
၁၃	နယ်စပ်ဒေသ	-	မရှိ။
၁၄	ရွှေတွင်းလုပ်သား	-	မရှိ။
၁၅	ဆေးစွဲသူများ	နိမ့်	မူးယစ်ဆေးစွဲသူများအတွက် လူငယ်ပြုပြင်ရေးစခန်းရှိသော်လည်း ဆေးစွဲသူအချို့ ကျန်ရှိနေပါသည်။
၁၆	ကူးစက်ရောဂါရနိုင်ခြေရှိသောသူများ	-	မရှိ။

၁၇	လှည့်လည်သွားလာ၍ဈေးရောင်းသူများ	-	မရှိ။
၁၈	ရွှေ့ပြောင်းလုပ်သားများ	-	မရှိ။
၁၉	ကားသမား	-	မရှိ။
၂၀	အခြား	-	မရှိ။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂) ကျေးရွာ၏ လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

(၂.၁) ဖွံ့ဖြိုးရေးအဖွဲ့အစည်းများအခြေအနေ

(၂.၁.၁)ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

ကျေးရွာ၏လက်ရှိဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေကို သိရှိခြင်းအားဖြင့် နိုင်ငံတော်နှင့်ဒေသဆိုင်ရာအဖွဲ့အစည်းများ၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ချမှတ်အကောင်အထည်ဖော်ရာတွင် ပိုမိုကောင်းမွန်စေရန်များစွာအထောက်အကူပြုနိုင်ပါသည်။ ကျေးရွာ၏ လက်ရှိရင်ဆိုင်နေရသော စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေး၊ အခြားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများ၊ ပညာရေး၊ ကျန်းမာရေး၊ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေးပြဿနာများကိုပူးပေါင်းဖော်ထုတ်ပြီး၊ ကျေးရွာတွင်ရှိသော အရင်းအမြစ်များ၊ အခွင့်အလမ်းများကိုဖော်ထုတ်ကာ အကျိုးရှိစွာအသုံးချပြီး၊ သက်ဆိုင်ရာဌာနများနှင့် အစီအစဉ်ကျသောမူဝါဒချိတ်ဆက်မှုများ လုပ်ဆောင်သွားနိုင်ပါမည်။

ဇယား (၁၀) ကျေးရွာတွင်းရှိလူထုအခြေပြုအဖွဲ့အစည်းများ

စဉ်	အဖွဲ့အစည်းအမည်	အမျိုးအစား (၁/၂/၃)	အဖွဲ့ဝင်ဦးရေ			လုပ်ငန်းတာဝန်	ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ(၄/၅)	စွမ်းဆောင်နိုင်မှု (၆/၇/၈)
			ကျား	မ	ပေါင်း			
၁	ရပ်မိရပ်ဖအဖွဲ့	၂	၂	၁	၃	ကျေးရွာလုံးဆိုင်ရာကိစ္စရပ်များ	၄	၇
၂	မြစိမ်းရောင်အဖွဲ့	၁	၄	၃	၇	ချေးငွေလည်ပတ်ရေး	၅	၆
၃	ဗုဒ္ဓါဓမ္မစကူးလ်အဖွဲ့	၃	၃	၃	၆	ဘာသာရေး	၄	၆
၄	နှစ်ခြင်းခရစ်ယာန်လူငယ်အဖွဲ့	၂	၉	၁၇	၂၆	သာသာရေး၊လူမှုဖွံ့ဖြိုးရေး	၄	၇
၅	ရွာမ်းစာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့	၃	၁၃	၁၇	၃၀	စာပေနှင့်ယဉ်ကျေးမှု	၄	၈

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

အုပ်စုအမျိုးအစား

(၁) စီးပွားရေးအခြေခံသောအုပ်စု- လယ်သမားအဖွဲ့၊ငွေစုငွေချေးအဖွဲ့စသည့်

(၂) လူမှုရေးအဖွဲ့-ဥပမာ- အမျိုးသမီးအဖွဲ့၊ လူငယ်အဖွဲ့၊ ကိုယ်ထူကိုယ်ထအဖွဲ့

(၃) ဘာသာရေးနှင့်ယဉ်ကျေးမှုအဖွဲ့

ဦးဆောင်ဖွဲ့စည်းသူများ

(၄) ကျေးရွာလူထုကိုယ်တိုင်

(၅) ပြင်ပအဖွဲ့အစည်း

အဖွဲ့စွမ်းဆောင်နိုင်မှုအခြေအနေ

(၆) ကောင်း

(၇) သင့်

(၈) ညံ့(အားနည်း)

(၂.၁.၂)ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများ၏ အခြေအနေ

ကျေးရွာတွင် ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးအတွက် ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများမှ လာရောက်ဖွဲ့စည်းထားမှု မရှိပါ။

(၂.၂) စီးပွားရေးနှင့်အသက်မွေးမှုအခြေအနေ

(၂.၂.၁) သီးနှံထုတ်လုပ်ရေး

၎ယား (၁၁) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်းကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးမြေပိုင်ဆိုင်သည့် အိမ်ထောင်စု

စဉ်	မြေပိုင်ဆိုင်မှုအရွယ်အစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	အိမ်ထောင်စု%	ဖွံ့ဖြိုးရေးအမြင်သတ်မှတ်ချက်
၁	မြေယာမဲ့	၈၀	၃၉.၆%	မြေမဲ့ယာမဲ့
၂	၃ကေအောက်	၅၅	၂၇.၂၃%	ဆင်းရဲသားတောင်သူ
၃	၃ကေမှ၅ကေထိ	၃၄	၁၆.၈၂%	တောင်သူငယ်
၄	၅ကေမှ၁၅ကေထိ	၂၆	၁၂.၉%	တောင်သူလတ်
၅	၁၅ကေအထက်	၇	၃.၄၅%	တောင်သူကြီး

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၂) အစိုးရနှင့် ပုဂ္ဂလိက ရေအရင်းအမြစ်များမှ ရေသွင်းနိုင်သည့်ဧရိယာ

ဇယား (၁၂) ဆိုင်းတောင်(ရွာဟောင်း)ကျေးရွာ၏ ရေအရင်းအမြစ်နှင့် ရေသွင်းဧရိယာ

စဉ်	အရင်းအမြစ်	အစိုးရနှင့်ပုဂ္ဂလိက	ရေသောက်ဧက	ရရှိနိုင်မှု(တစ်နှိုင်ပတ်လုံး/ရာသီလိုက်)
၁	ဆည်	-	-	-
၂	ရေလွှဲဆည်	-	-	-
၃	မြစ်ရေတင်စီမံကိန်း	-	-	-
၄	ဆည်မြောင်း	-	-	-
၅	အဝီစိတွင်း	-	-	-
၆	လက်ဝင်ရေတွင်း	-	-	-
၇	စိမ့်စမ်းရေ	ကိုယ်ပိုင်	၆၅၅.၇	တစ်နှစ်ပတ်လုံး

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

ဇယား (၁၃) အဓိကသီးနှံများနှင့် အထွက်နှုန်း

သီးနှံ	ဧက	ယူနစ်	သီးနှံထွက်မှု			သီးနှံစိုက်ပျိုးသည့်ကာလ	သွင်းအားစုလိုအပ်ချက် (နိမ့်/မြင့်/လတ်)	အမြတ်ရရှိနိုင်မှု (နိမ့်/မြင့်/လတ်)	မှတ်ချက်
			အနည်းဆုံး	အများဆုံး	ပျမ်းမျှ				
မုန်ညှင်း		စီး	၃၃၀၀	၆၆၀၀	၄၅၀၀	နိုဝင်ဘာ၊ မတ်	မြင့်	မြင့်	
ကိုက်လန်		စီး	၃၃၀၀	၆၆၀၀	၄၅၀၀	နိုဝင်ဘာ၊ မတ်	မြင့်	မြင့်	
စတော်ပဲ		ပိဿာ	၁၀၀၀	၁၃၂၀	၁၁၀၀	နိုဝင်ဘာ၊ မတ်	မြင့်	မြင့်	

ကြံ	၂၀	ပင်	၁၆၀၀		၁၉၈၀	၁၇၀၀	မေ၊ ဖေဖော်ဝါရီ	မြင့်	မြင့်

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၄) လယ်ယာသုံးစက်ကိရိယာများ

ဇယား (၁၄) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးသုံးကိရိယာများပိုင်ဆိုင်မှု

စက်အမျိုးအစား	အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်	ရွာပိုင်ဆိုင်မှု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
ထွန်စက်		-	
လက်တွန်းထွန်စက်	၂၃	-	၄ားရမ်းလုပ်ကိုင်ခြင်းမရှိ၊ မိမိစိုက်ခင်းများသာ အသုံးပြုကြသည်။
ရိတ်စက်	၁	-	

ရေစုပ်စက်	၂၁	-	၄ားရမ်းခြင်းမရှိ၊ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများသာအသုံးပြုကြသည်။
မြက်ရိတ်စက်	၄၆	-	စိုကခင်းများမစိုက်ပျိုးမီ မြက်များကိုခုတ်ဖြတ်ရှင်းလင်းရန် အသုံးပြုကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၅) သီးနှံအထွက်နှုန်း တိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

ဇယား (၁၅) သီးနှံအထွက်နှုန်းတိုးစေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများ

အခြေအနေ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေ(စိုက်ပျိုးမြေရရှိနိုင်မှု၊မြေဆီဩဇာ)	မရှိ	စိုက်ပျိုးမြေအသင့်အတင့်ကောင်းမွန်သော်လည်း တိုးချဲ့ရန်မြေအလုံအလောက်မရှိ။
ရေအရင်းအမြစ်၊	ရှိ	
သဘာဝမြေဆွေး၊သြဂဲနစ်ပိုးသတ်ဆေး၊	ရှိ	သဘာဝမြေဆွေးများအသုံးပြုနည်းပညာရရှိပါက စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အသုံးပြုလာနိုင်သည်။
ဓါတ်မြေဩဇာ၊ဓါတုပိုးသတ်ဆေး	ရှိ	သီးနှံအထွက်တိုးစေရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ အဓိကထည့်သွင်းစိုက်ပျိုးကြသည်။

ချေးငွေရရှိမှု	ရှိ	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေမှ ချေးငွေများရရှိနိုင်သည်။
သွင်းအားစုစျေးကွက်	ရှိ	ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာရှိ စျေးဆိုင်များမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်သည်။တချို့ ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများမှာ မြစ်ကြီးနားမြို့၊မိုးညှင်းမြို့များမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ ဝယ်ယူထားပြီး ကျေးရွာတွင် ရောင်းချကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	ရှိ	မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုရရှိနိုင်သည်။
ထုတ်လုပ်မှုစျေးကွက်နှင့်ကုန်သွယ်မှု	ရှိ	စိုက်ခင်းသီးနှံထွက်ကုန်များကို ဖားကန့်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာများရှိ စျေးများတွင် သွားရောက်ရောင်းချနိုင်ပြီး အချို့သီးနှံရောင်းဝယ်သူများမှ ကျေးရွာစိုက်ခင်းထိ လာရောက်ဝယ်ယူကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၁.၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၆) သီးနှံထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့်စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာ	ရှိ/မရှိ	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေယာအသုံးချနိုင်မှု	ရှိ	မြေယာထပ်မံတိုးချဲ့နိုင်မှု မရှိပါ။
ငွေကြေးအရင်းအနှီး	ရှိ	မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းရန်ပုံငွေမှ အတိုးနှုန်းနည်းစွာချေးယူနိုင်သော်လည်း ငွေကြေးအကန့်အသတ်ကြောင့် ချေးငွေလိုသလောက် မရရှိနိုင်ကြပါ။
စိုက်ပျိုးရေရရှိမှု	ရှိ	စိမ့်စမ်းရေများ လျော့နည်းလာသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာ မရရှိနိုင်မှု ရှိလာသည်။
သွင်းအားစုတတ်နိုင်မှု	မရှိ	သွင်းအားစုများကို စျေးကွက်တွင် ဝယ်ယူရရှိနိုင်သည်။
စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများအချိန်မှီ အသုံးပြုနိုင်မှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများ(ဓါတ်မြေဩဇာ၊ဓါတုပိုးသတ်ဆေး)တို့ကို စျေးကွက်အလွယ်တကူရရှိနိုင်သော်လည်း သယ်ယူရာတွင် ထောက်ခံချက်မရှိပါက တားဆီးပိတ်ပင်မှုကြောင့် အချိန်မှီ အသုံးမပြုနိုင်မှု ရှိတတ်သည်။
ကျွမ်းကျင်လုပ်သားရှားပါးမှု	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အလုပ်သမားများ ရှားပါးခြင်းကြောင့် မိသားစုဝင်များဖြင့်သာ စိုက်ပျိုးလုပ်ကိုင်ကြသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါ	ရှိ	သီးနှံဖျက်ပိုးများ ရာသီလိုက်ကျရောက်တတ်ပြီးအချို့ဖျက်ပိုးများသည် ပိုးသတ်ဆေးဒဏ်ကို ခံနိုင်ကြသည်။

နည်းပညာအကူအညီနှင့်နည်းလမ်းများ	ရှိ	စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးနည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိသော်လည်း မလုံလောက်မှု မရှိသေးပါ။
ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	ဈေးကွက်ကို အလွယ်တကူ လက်လှမ်းမှီသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၂) မွေးမြူရေးလုပ်ငန်း

(၂.၂.၂.၁) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ

ဇယား (၁၇) မွေးမြူရေးနှင့် ငါးလုပ်ငန်းဆောင်ရွက်မှုအခြေအနေ (အိမ်ထောင်စု)

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မွေးမြူရေး		
နွား	၉	ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ မွေးမြူကြပြီး စားကျက်မြေမရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုး သီးနှံဘေးထွက်များမှ နွားစာများ ရရှိနိုင်သည်။

မွေးမြူရေးနှင့်ငါးလုပ်ငန်း	အိမ်ထောင်စု	မှတ်ချက်/အခြေအနေ
မြင်း	-	
ကျွဲ	၁	ကျေးရွာတွင် တစ်အိမ်ထောင်စုသာ မွေးမြူမှုရှိသည်။
မြည်း	-	
လား	-	
ဆိတ်	-	
သိုး	-	
ဝက်	၅၅	ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအများအားဖြင့် တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူကြပြီး ဒေသဝက်မျိုးများကိုသာ မွေးမြူကြသည်။
ကြက်	၇၄	ဒေသကြက်မျိုးကိုသာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြပြီး ရာသီအလိုက်ကျရောက်တတ်သော လည်လိမ်ရောဂါနှင့် အအေးမိဖျားနာရောဂါများက အဟန့်အတားဖြစ်နေသည်။
ဘဲ	၉	ကျေးရွာတွင် အိမ်ထောင်စုအနည်းငယ်သာ တစ်ပိုင်တစ်နိုင်မွေးမြူကြသည်။
အခြား	-	

ငါးလုပ်ငန်း	-	
ငါးကန်	၁	ကျေးရွာတွင် တစ်အိမ်ထောင်စုသာငါးကန်၂ကန်ဖြင့် ငါးမွေးမြူပြီး တစ်ပိုင်တစ်နိုင်သာ မွေးမြူနိုင်သည်။
ပုဇွန်ကန်	-	
ရေချိုငါးဖမ်းလုပ်ငန်း	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၂.၂) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၈) မွေးမြူရေးကဏ္ဍ ထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်စေရန်အတွက် အခွင့်အလမ်းများနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

အခွင့်အလမ်း	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**
စားကျက်မြေ	ကျေးရွာတွင် စားကျက်မြေသီးသန့်မရှိသော်လည်း သဘာဝပေါက်အပင်များမှနွားစာရိက္ခာများရရှိနိုင်သည်။
ရေရရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ငန်းအတွက် စိမ့်စမ်းရေသွယ်ယူ ရရှိနိုင်ကြသည်။
တိရစ္ဆာန်မျိုး	ဒေသထွက်မျိုးများကို လွယ်ကူစွာရရှိနိုင်ကြသည်။

ချေးငွေ	ကျေးရွာမြစိမ်းရောင်စိမံကိန်းရန်ပုံငွေမှ အတိုးနှုန်းနည်းနည်းဖြင့် ချေးယူရရှိနိုင်ကြသည်။
သွင်းအားစုစျေးကွက်	ဖားကန်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာရှိ ဆိုင်များတွင် သွင်းအားစုများကို အလွယ်တကူ ရရှိနိုင်ကြသည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	မြို့နယ်မွေး/ကုဋ္ဌီးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုကို ရရှိနိုင်သော်လည်း အပြည့်အဝ ရရှိမှု အားနည်းသည်။
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှု	ဖားကန်မြို့နှင့်ဆိပ်မူကျေးရွာရှိဆိုင်များတွင် အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သည်။
အိမ်ခြံဝင်းအတွင်းမြေနေရာရှိမှု	မွေးမြူရေးလုပ်ကိုင်သူများသည် တနိုင်တပိုင်မွေးမြူရေးလုပ်ရန် ခြံမြေနေရာ လုံလောက်စွာ ကျယ်ဝန်းမှုရှိသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၂.၃) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ဇယား (၁၉) မွေးမြူရေးနှင့် သားငါးထုတ်လုပ်မှုအတွက် ပြဿနာနှင့် စိန်ခေါ်မှုများ

ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲစိန်ခေါ်မှုများ	**ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်**

မွေးမြူရေး

ကူးစက်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	ဝက်၊ကြက်များဖျားနာရောဂါ၊ဝက်တုတ်ကွေးရောဂါများဖြစ်ပွားတတ်ပြီး မွေးမြူရေးကို ထိခိုက်စေသည်။ အအေးဒဏ်လွန်ကဲခြင်းလည်းဖြစ်ပွားတတ်သည်။ ကာကွယ်ဆေးထိုးနှံခြင်း၊ စောင့်ရှောက်နည်းများကို ကျေးရွာသူ/သားများ ပိုမိုသိရှိလာခြင်းဖြင့် ရောဂါဖြစ်ပွားမှု ထိန်းချုပ်ရန် လွယ်ကူလာစေနိုင်မည်။
ဝန်ဆောင်မှုစျေးကွက်	-
သွင်းအားစုစျေးကွက်	-
ထုတ်ကုန်ရောင်းဝယ်မှုစျေးကွက်	မွေးမြူရေးထုတ်ကုန်များကို အလွယ်တကူရောင်းချနိုင်သော်လည်း စျေးနှုန်းမှန်ကန်စွာ ရောင်းချနိုင်မှု ခက်ခဲတတ်သည်။
မွေးမြူရေးနှင့်ကုသရေးဆိုင်ရာဗဟုသုတ	ကျေးရွာသူ/သားများအတွက် မွေးမြူရေးအသိပညာပေးမှုများ မကြာခဏ ရရှိနိုင်ပါက မွေးမြူသူများအတွက် အကျိုးပြုနိုင်ပါမည်။ မွေး/ကုဦးစီးဌာနမှ ကျေးရွာသို့ မကြာခဏလာရောက်ပညာပေးခြင်း၊ မွေးမြူရေးသင်တန်းများကို ပို့ချလေ့ကျင့်မွေးထုတ်ပေးခြင်းတို့ဖြင့် ဆောင်ရွက်ပေးနိုင်ပါမည်။
ငါးဖမ်းခွင့် လက်လှမ်းမှီမှု	-
အရင်းအနှီးလက်လှမ်းမှီမှု	-
အခြား	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၂.၃) စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးမဟုတ်သော စီးပွားရေးလုပ်ငန်းကဏ္ဍ

(၂.၂.၃.၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

ဇယား (၂၀) ကျေးရွာ၏ စိုက်ပျိုးရေးမွေးမြူရေးမဟုတ်သော အသက်မွေးလုပ်ငန်းများ

စဉ်	လုပ်ငန်းများ(ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းနှင့် ဝန်ဆောင်မှု)	လုပ်ငန်း အရေအတွက်	ဝန်ထမ်း/အလုပ်သမား အရေအတွက်	မိသားစုဝင် လုပ်အား	ရပ်တည်နိုင်မှု(နိမ့်/လတ် မြင့်)ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
၁	သတ္တုတူးဖော်ရေး၊ကျောက်ထုတ်လုပ်ရေး နှင့်သဘာဝအရင်းအမြစ်များထုတ်လုပ်ခြင်း	၂	-	-	မှော်နယ်မြေများတွင် ကျောက်ရှာခြင်း လုပ်ငန်းဖြင့် ဝင်ငွေရှာဖွေကြသည်။
၂	ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်း	-	-	-	-
၃	လျှပ်စစ်၊ဓာတ်ငွေ့နှင့် ရေပေးဝေရေး	-			

၄	ဆောက်လုပ်ရေး၊လက်သမား၊ ပန်းရံလုပ်ငန်း	၁	ကျေးရွာတွင် လက်သမား(၁)ဦးသာ ဆောက်လုပ်ရေးလုပ်ငန်းဖြင့် အသက်မွေး ဝင်ငွေရှာလုပ်ကိုင်သည်။
၅	ယာဉ်၊စက်ကိရိယာ၊အိမ်သုံးပစ္စည်းများ ပြင်ဆင်ရေး	၁	မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်ဆိုင်(၁)ဆိုင်သာ ရှိသည်။
၆	ကျွမ်းကျင်ပညာရှင်များ(ဆံပင်၊အလှပြင်၊ အပ်ချုပ်၊အင်ဂျင်နီယာ၊သင်တန်းပေးသူ)	-	
၇	လက်လီ-လက်ကားရောင်းဝယ်ရေး	၂၈	လက်လီဆိုင်-၂၈ဆိုင်ဖြစ်ပြီး မိသားစု ရပ်တည်မှု နိမ့်မှမြင့်ကြားအဆင့်တွင် ရှိကြသည်။
၈	ဟိုတယ်နှင့်စားသောက်ဆိုင်လုပ်ငန်း	-	
၉	ပို့ဆောင်ရေး၊သိုလှောင်ရေးနှင့် ဆက်သွယ်ရေး		
၁၀	ငွေချေး ဝန်ဆောင်မှု လုပ်ငန်း(ဘဏ်၊ ငွေချေးခြင်းအပါအဝင် ငွေကြေး ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်း)	-	
၁၁	အိမ်ခြံမြေ ရောင်းဝယ် ငှားရမ်းခြင်း နှင့် ဆက်စပ်သော လုပ်ငန်းများ	-	
၁၂	ပြည်သူ့ဝန်ဆောင်မှုလုပ်ငန်းများ (အုပ်ချုပ်ရေး၊ကာကွယ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေး)	-	
၁၃	ပညာရေး	-	
၁၄	ကျန်းမာရေး	-	
၁၅	လူမှုရေးလုပ်ငန်းများ	၂	ဘုရားကျောင်းတွင် အမှုတော်ဆောင်နှင့် ကျောင်းစောင့် အလုပ်ဖြင့်ဝင်ငွေရှာ လုပ်ကိုင်သည်။

၁၆ အခြားကိုယ်ပိုင်လုပ်ငန်းရှင်များ(အထက် -
ဖော်ပြပါလုပ်ငန်းများမှအပ) -
၁၇ ပြင်ပအဖွဲ့အစည်းများနှင့် ကုမ္ပဏီများ -
တွင် လုပ်ကိုင်သူများ
စုစုပေါင်းအသက်မွေးလုပ်ငန်းလုပ်ကိုင်သူဦးရေ ၃၄

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၃.၃.၂)စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၁) စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောအသက်မွေးလုပ်ငန်းများအတွက် အခွင့်အလမ်း၊ ပြဿနာနှင့် အခက်အခဲများ

အခွင့်အလမ်းများ	ပြဿနာနှင့်အခက်အခဲများ
အလုပ်လုပ်နိုင်သူအရေအတွက် အများအပြားရှိသည်။ ကျေးရွာအနီးရှိချောင်းမှ သဲထုတ်ယူရရှိနိုင်သည်။ သဘာဝ ထုတ်ကုန် သဲထုတ်နိုင်ရန် လုပ်ပိုင်ခွင့်များရရှိလိုကြသည်။	အလုပ်ပုံမှန်ရရှိနိုင်မည့် အလုပ်အကိုင်များမရှိခြင်း၊ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများ မရှိပါ။ ချောင်းမှသဘာဝထုတ်ကုန် သဲထုတ်ယူရရှိနိုင်သော်လည်း ကျေးရွာသားများလုပ်ကိုင်ရင် ငွေကြေးအရင်းအနှီး၊နည်းပညာများ မရှိခြင်းကြောင့် အခြားစီးပွားရေးသမားများသာ ထုတ်ယူကြသည်။
မြို့နယ်အဆင့်တွင် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးနိုင်သည့် ဒေသတွင်း ဝန်ဆောင်မှုပေးသူများ ရရှိနိုင်သည်။အပ်ချုပ်ဆံသ၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်ပြင်၊လက်သမား/ပန်းရံ၊ ကျောက်ဖြတ်သင်တန်း၊ စက်ပြင် အစရှိသည့် သင်တော်သော သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖြစ်ကြသည်။	ရွာသားများသည် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများနှင့်အထိအတွေ့နည်းကြပြီး လုပ်ငန်းခွင်သုံးပညာရေးအဆင့်အတန်း မပြည့်စုံကြပါ။ စိုက်ပျိုးရေးလုပ်ငန်းနှင့် ငွေကြေးအမြတ်များများရရှိနိုင်သည့် ကျောက်စိမ်းရှာသည့်လုပ်ငန်းသာ စိတ်ဝင်စားမှုများကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

ကျေးရွာတွင် ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းများမရှိပဲ စိုက်ခင်းသီးနှံစိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုအဓိကရှိသည်။ ထုတ်ကုန်လုပ်ငန်းစတင်ထူထောင်ရန် အသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊ အရင်းအနှီးအားနည်းခြင်း၊ လုပ်ငန်းစွမ်းဆောင်နိုင်ရည် အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် ဖြစ်နိုင်ပါသည်။

(၂.၃) ကုန်စည်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်

ဇယား (၂၂) ကုန်စည်နှင့်ဝန်ဆောင်မှုဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှုအခြေအနေ

ဈေးကွက်လက်လှမ်းမှီမှု	အနီးဆုံးဈေး	အကြီးစားဈေးကွက်
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)	ဆိပ်မူကျေးရွာဈေးသို့(၄)မိုင်ခွဲခန့်ကား၊သုံးဘီး	ဖားကန့်မြို့ဈေးသို့ (၄)မိုင်ခန့် ကား၊သုံးဘီးဆိုင်ကယ်
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးလမ်းကြောင်းနှင့်၎င်း၏	ဆိုင်ကယ်၊မော်တော်ဆိုင်ကယ် များအသုံးနိုင်ပြီး	မော်တော်ဆိုင်ကယ်များ အသုံးပြုနိုင်ပြီး ကားလမ်း
အထောက်ပံ့များ	ကားလမ်းအသင့်အတင့် ကောင်းသည်။	အသင့်အတင့်ကောင်းသည်။
ကုန်စည်အမျိုးအစားနှင့်ဝန်ဆောင်ပေးနိုင်မှု	ဆိပ်မူကျေးရွာဈေးတွင်ပစ္စည်းအမယ်စုံရနိုင်သည်။	ပစ္စည်းအမယ်စုံများပြားစွာ ရရှိနိုင်သည်။
ဈေးအခြေခံအဆောက်အဦးနှင့်ဝန်ဆောင်မှု	ကောင်းမွန်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံရရှိနိုင်သည်။	ကောင်းမွန်စနစ်ကျပြီး ဝန်ဆောင်မှုမျိုးစုံရရှိနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၄) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ဇယား (၂၃) ငွေကြေးလက်လှမ်းမှီမှုနှင့် ဘဏ်လုပ်ငန်း

ချေးငွေရရှိနိုင်သည့်နေရာ	ငွေကြေးဝန်ဆောင်မှု အမျိုးအစား	ပြည်လည်ပေးဆပ်သည့်ကာလ	အတိုးနှုန်း	အပေါင်ခံပစ္စည်းလိုအပ်မှု	ချေးငွေရရန်အခက်အခဲများ
အစိုးရဘဏ်၊ပုဂ္ဂလိကဘဏ်	-	-	-	-	-
သမဝါယမချေးငွေ	-	-	-	-	-
မြစိမ်းရောင်စီမံကိန်းချေးငွေ	ရွာပိုင်ချေးငွေ	တစ်နှစ်	တစ်လ၁ကျပ်ခွဲ	မလိုအပ်	အာမခံနှစ်ဦးလိုအပ်သည်။
ငွေတိုးချေးသူ	ချေးငွေ	၃လမှတစ်နှစ်	တစ်လ၅ကျပ် မှ၁၀ကျပ်	လိုအပ်	စည်းကမ်းတင်းကျပ်မှုရှိသည်။
အပေါင်ဆိုင်		-	-	-	- -
မိတ်ဆွေနှင့်ဆွေမျိုးများ	ချေးငွေ	အလျော့အတင်းရှိသည်။	တစ်လ၅ကျပ် မှ၁၀ကျပ်	မလိုအပ်	လိုအပ်ချိန်အမြဲမချေးယူနိုင်ပါ။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၅) သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချခြင်းအပါအဝင် ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှု

(၂.၅.၁) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့်အခက်အခဲများ

ဇယား (၂၄) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်နှင့် သဘာဝအရင်းအမြစ်များ စီမံခန့်ခွဲမှုအတွက် လက်ရှိအလေ့အကျင့်နှင့် အခက်အခဲများ

အခက်အခဲ	အန္တရာယ်ရှိမှု	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်
မြေဆီဩဇာကြွယ်ဝမှု	အလယ်အလတ်	သီးနှံအထွက်တိုးရန် ဓါတ်မြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုမြင့်မားသည်။ဓါတ်မြေဩဇာများ သုံးစွဲမှုမြင့်မားကာ မြေဆီလွှာကို ထိခိုက်စေနိုင်သည်။
အပင်မျိုးစိတ်များ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးသည်။
ဖျက်ပိုးနှင့်ရောဂါကာကွယ်ထိန်းချုပ်မှု	နိမ့်	စိုက်ခင်းသမားများ ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများသာ သုံးစွဲမှုများပြီး ဘက်စုံပိုးမွှားနှိမ်နှင်းရေးစနစ်ကို အသုံးချမှု အလွန်အားနည်းသည်။
ရေအရင်းအမြစ်	အလယ်အလတ်	သစ်တောများပြုန်းတီးလာမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေးအတွက် အဓိက ရေရယူသည့် စိမ့်စမ်းရေလျော့နည်းလာမှုကြောင့် စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်မှုဖြစ်လာသည်။
ငါးမျိုးကွဲများ	-	-
အခြားတိရစ္ဆာန်မျိုးကွဲများ	နိမ့်	ထိခိုက်မှု၊ အန္တရာယ်ကျရောက်မှု နည်းပါးလာသည်။
စွန့်ပစ်ပစ္စည်း စီမံခန့်ခွဲမှု	နိမ့်	စွန့်ပစ်ပစ္စည်းအမှိုက်များအား သတ်မှတ်နေရာများနှင့် မြေတူးကျင်းများတွင် စနစ်တကျ စွန့်ပစ်မှုရှိသော်လည်း ပလပ်စတစ်အိတ်ခွံ၊ ဗူးခွံ၊ ပုလင်းခွံများကို စည်းကမ်းမဲ့ စွန့်ပစ်ခြင်းများ အနည်းငယ်ရှိသည်။အသိပညာပေးခြင်းများ၊ စည်းကမ်း သတ်မှတ်ခြင်း၊အရေးယူဆောင်ရွက်ခြင်းများ ထားရှိဆောင်ရွက်ပေးနိုင်လေ ကောင်းလေ ဖြစ်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၅.၂) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

ဇယား (၂၅) သဘာဝပတ်ဝန်းကျင်ဆိုင်ရာ အခက်အခဲများနှင့် သဘာဝဘေးအန္တရာယ် လျော့ချရေး အစီအမံများ

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး
ရေလွှမ်းမိုးခြင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	ချောင်းရေလမ်းကြောင်းရှင်းလင်းဆောင်ရွက်ထားသည်။
မီးဘေး	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မုန်တိုင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ငလျင်	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
မိုးခေါင်ခြင်း	နည်း	ဖြစ်ခဲသည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
အအေးလှိုင်း	နည်း	တစ်ခါတစ်ရံကြုံတွေ့ရတတ်သည်။	အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။

အမျိုးအစား	အန္တရာယ်ဖြစ်နိုင်ခြေ(နည်း/လတ်/များ)	ဖော်ပြချက်/ရှင်းလင်းချက်	လက်ရှိဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေး
ပဋိပက္ခ	-		
တိရစ္ဆာန်ရောဂါဖြစ်ပွားမှု	လတ်	ရာသီလိုက် ကြက်၊ဝက်၊ဘဲရောဂါ ဘယကျရောက်မှုရှိတတ်သည်။	မွေး/ကုဋီးစီးဌာနမှ ဝန်ဆောင်မှုများရရှိသည်။မွေးမြူသူများမှ ရောဂါထိန်းချုပ်ရန်ပူးပေါင်းဆောင်ရွက်မှုမြှင့်တင်ရန်လိုအပ်သည်။
လူရောဂါဖြစ်ပွါးမှု	လတ်	ဌက်ဖျား၊သွေးလွန်တုတ်ကွေး၊ ရာသီလိုက်ဖျားနာရောဂါဖြစ် တတ်သည်။	ကျန်းမာရေးဌာနမှ ရောဂါများအကြောင်း ပညာပေးမှုများ အခါအားလျော်စွာ ရှိတတ်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၆) ပညာရေး

(၂.၆.၁) ပညာရေးနှင့် စာတတ်မြောက်မှု

ဇယား (၂၆) မူလတန်း၊ အလယ်တန်း၊ အထက်တန်းနှင့် တက္ကသိုလ်ပညာပြီးစီးနှုန်း

ပညာရေး	ကျား	မ	ပေါင်း	ဧနှစ်နှင့်အထက်ကျောင်းနေလူဦးရေ၏%
လုံးဝကျောင်းမနေသူများ	၁၁၈	၁၂၇	၂၄၅	၃၀.၃၅ **%**
ဘာသာရေးအခြေပြုပညာရေး	-	-	-	-
မူလတန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၅၃	၁၅၉	၃၁၂	၃၈.၆၆**%**
အလယ်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၂၇	၁၃၅	၂၆၂	၃၂.၄၆**%**
အထက်တန်းပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၇၄	၇၉	၁၅၃	၁၉**%**
တက္ကသိုလ်ပညာရေးပြီးဆုံးသူများ	၁၇	၁၇	၃၄	၄.၂၁**%**
ဧနှစ်အထက်လူဦးရေပေါင်း	**၃၉၆**	**၄၁၁**	**၈၀၇**	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၆.၂) ကျောင်းတက်နှုန်း

ဇယား (၂၇) ကျောင်းအပ်နှုန်း

ပညာရေးအဆင့်အတန်း	ကျား	မ	ပေါင်း	စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ်လူဦးရေ၏%
မူလတန်း (၅-၉နှစ်)	၆၅	၆၃	၁၂၈	
အလယ်တန်း (၁၀-၁၄နှစ်)	၅၅	၅၄	၁၀၉	-
အထက်တန်း (၁၅-၁၆နှစ်ကြား)	၁၈	၂၆	၄၄	-
တက္ကသိုလ်ကျောင်းသား/သူ	၁၂	၁၄	၂၆	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

ယခုကိန်းဂဏန်းများသည် ကျေးရွာရှိ ကျောင်းနေအရွယ်ကလေးများ ကျေးရွာမူလတန်းကျောင်းတွင်တက်ရောက်သည့်ကျောင်းသားများအရေအတွက်နှင့် ကျေးရွာပြင်ပကျောင်းများတွင် တက်ရောက်နေသည့်ကျောင်းသားအရေအတွက်များ ပါဝင်သည်။ ကျေးရွာအတွင်း ဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံချက်ရေးဆွဲထားသောအပိုင်းအတွက် စုစုပေါင်းကျောင်းနေအရွယ် လူဦးရေ၏%ကို သီးခြားတွက်ချက်ဖော်ပြရန်ခက်သဖြင့် %ကို မဖော်ပြထားပါ။

(၂.၆.၃) စာသင်ကျောင်းဆောင်အခြေအနေနှင့် လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၂၈) ကျောင်းဆောင်အခြေအနေ

အကြောင်းအရာ			မူလတန်း
ရွာမှအကွာအဝေး (မိုင်)			ရွာတွင်း
သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးဝန်ဆောင်မှု			ခြေလျင်၊မော်တော်ဆိုင်ကယ်
စာသင်ကျောင်းအရွယ်အစား(အလျား၊အနံ၊အမြင့်)			(၁၂၀'×၂၀'×၁၅')ပေ
အမိုး၊နံရံ၊အခင်း အရည်အသွေး			သွပ်မိုး၊ပျဉ်ထောင်၊ပျဉ်ခင်း
ကျောင်းသုံးပရိဘောဂ(လုံလောက်မှု ရှိ/မရှိ)			လုံလောက်မှုရှိ
ကျောင်းဆရာဦးရေ	**ကျား**	**မ**	**ပေါင်း**
	-	၇	၇

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၆.၄) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့်ပြဿနာ

ဇယား (၂၉) ပညာရေးအခက်အခဲနှင့် ပြဿနာများ

အခက်အခဲ/ပြဿနာ	ရှင်းလင်းချက်
ကျောင်းဆရာ/မဦးရေ	ကျေးရွာရှိ မူလတန်းကျောင်းအတွက် ဆရာ/မ(၇)ဦးခန့်အပ်ထားပြီး ဆရာ/မ အင်အား လုံလောက်မှုရှိသည်။ သို့သော် ကျောင်းသားကလေးများပညာရေး အရည်အသွေးမြှင့်မား တိုးတက်လာစေရန် ဆရာ/မများ မကြာခဏ ရွှေ့ပြောင်းမှု မပြုလုပ်ရေး ကျေးရွာသူ/သား များလိုလားနေကြသည်။
တပည့်-ဆရာအချိုး	မူလတန်းကျောင်းတွင် ကျား-၇၄၊ မ-၇၄ စုစုပေါင်း-၁၄၈ဦးအတွက် ဆရာ/မ-၇ဦးရှိသဖြင့် တပည့်-ဆရာအချိုး လုံလောက်မှုရှိသည်။
မူလတန်းပညာကျောင်းထွက်နှုန်း	မနှစ်က ကျောင်းထွက်သည့် ကျောင်းသားမရှိသဖြင့် ကျောင်းထွက်နှုန်းမှာ သုညဖြစ်သည်။
မသန်စွမ်းသူများအတွက်ပညာရေးအစီအစဉ်	သီးသန့်အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။
ကျောင်းသုံးစာအုပ်နှင့်စာရေးကရိယာ	ကျောင်းဖွင့်ကာလက မူလတန်းကျောင်းသားများအတွက် ဗလာစာအုပ်နှင့်ကျောင်းသုံး ပုံနှိပ်စာအုပ်များကို အခမဲ့ ဖြန့်ဖြူးပေးခဲ့သည်။
ဆင်းရဲသောမိသားစုများအတွက်ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်မှု	ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်သည့် ဆင်းရဲသောအိမ်ထောင်စုမှကျောင်းသားများကို ပံ့ပိုးသည့် အစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ ကျောင်းစရိတ်မတတ်နိုင်၍ ကျောင်းမတက်ရသည့် ကျောင်းသား မရှိသလောက်နည်းပါးသည်။
မိဘဆရာအသင်း၏အခန်းကဏ္ဍ	မိဘဆရာအသင်းက လှုပ်ရှားဆောင်ရွက်မှုရှိသော်လည်း အားနည်းသည်။ ကျောင်းပညာ ရေးကိစ္စများကို ဆွေးနွေးမှုရှိသော်လည်း ပိုမိုထိရောက်သော အကောင်အထည်ဖော်မှုများ ကို အလေးထားဆောင်ရွက်ပေးသင့်ပါသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇) ကျန်းမာရေးနှင့် အာဟာရ

(၂.၇.၁) အဖြစ်များသောရောဂါများ

ဇယား (၃၀) ကျေးရွာ၏ အဖြစ်များသောရောဂါများ

၁။ ဝမ်းပျက်ဝမ်းလျှောခြင်း	၂။ သွေးလွန်တုတ်ကွေးခြင်း	၃။ငှက်ဖျားရောဂါ	၄။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇.၂) ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ (ဆေးရုံ/ဆေးပေးခန်းများ)

ဇယား (၃၁) ကျေးရွာ၏ ကျန်းမာရေးအထောက်အပံ့များ

ကျန်းမာရေး	ခရီးအကွာအဝေး(မိုင်)	အခန်း/ကုတင် (လုံလောက်မှုရှိ/မရှိ)	ကျန်းမာရေး ဝန်ထမ်းဦးရေ	ဆေးနှင့်ပတ်သက်သောအသုံး အဆောက်ပစ္စည်းများ (လုံလောက်မှု/မလုံလောက်မှု)	မှတ်ချက်
ကျေးလက်ကျန်းမာရေး ဌာန	(၄)မိုင်ခွဲ	-	သားဖွားဆရာမ၊သူနာပြု	လုံလောက်မှုရှိ	ဆိပ်မူ ကျေးရွာ
မြို့နယ်ဆေးရုံ	(၄)မိုင်	ကုတင်(၅၀၀)ဆန့်	ဆရာဝန်/ကျန်းမာရေးမှူး၊သူနာပြု ၊သားဖွားဆရာမ၊ကျန်းမာရေးလုပ်သား	လုံလောက်မှုရှိ	ဖားကန့်မြို့
ဆေးဆိုင်	(၄)မိုင်	လုံလောက်မှုရှိ	ဆေးဝါးကျွမ်းကျင်သူ	လုံလောက်မှုရှိ	ဖားကန့်မြို့

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇.၃) သောက်သုံးရေရရှိမှု

ဇယား (၃၂) ကျေးရွာ၏ သောက်သုံးရေရရှိမှု

ရေရရှိနိုင်မှု	အရေအတွက်	အကောင်း/အဆိုး	လက်ရှိ/လုံလောက်မှု			အခြား
			နွေ	မိုး	ဆောင်း	
ရေတွင်း	၄	ကောင်း၊ခါတ်ခွဲမစမ်းရသေး	Â	Â	Â	
တုံကင်	-	-	-	-	-	
အဝီစိတွင်း၊(လက်နှိပ်တုံကင်)	-	-	-	-	-	
စက်တွင်း (မော်တာသုံး)	-	-	-	-	-	
ကန်	-	-	-	-	-	
မြစ်/ချောင်း	-	-	-	-	-	
မိုးရေလှောင်ကန်	-	-	-	-	-	
စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း	တစ်ရွာလုံး	ကောင်း၊ခါတ်ခွဲမစမ်းရသေး	Â	Â	Â	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၇.၄) သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

ဇယား (၃၃) ကျေးရွာ၏ သန့်ရှင်းရေးအခြေအနေ (အိမ်သာအမျိုးအစားနှင့် အိမ်ထောင်စုအရေအတွက်)

သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်သာအမျိုးအစား	သုံးစွဲနိုင်သောအိမ်ထောင်စု	ရှင်းလင်းချက်
ယင်လုံအိမ်သာ	၂၀၂	ချမ်းသာသောအိမ်ထောင်စုများက အိမ်သာကျင်းကိုအုတ်ဖြင့် ဆောက်ထားကြပြီး ဆင်းရဲသော အိမ်ထောင်စုများက မြေတူးအဖုံးဖုံးပြီးဆောက်လုပ်သုံးစွဲကြသည်။
ကျင်းအိမ်သာ	-	
တောထိုင်	-	
အခြား	-	

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၈) လမ်းတံတားတည်ရှိမှု

(၂.၈.၁) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

ဇယား (၃၄) ကျေးရွာ၏ လမ်းတံတားတည်ရှိမှုအခြေအနေ

လမ်းတံတားအမျိုးအစား	အမျိုးအစား (၁၊၂၊၃)	ကောင်း/ဆိုး	တည်ဆောက်ခဲ့သောခုနှစ်	ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှုပွင့်လင်းရာသီ တစ်နှစ်ပတ်လုံး		လမ်းအရှည်(မိုင်)
ရွာတွင်းလမ်း	၁	သင့်		-	Â	လမ်းအရှည်မှာ( )မိုင်
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	သင့်		-	Â	မြို့ရွာချင်းဆက်လမ်း ဖြစ်ပြီး ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များဖြင့်သွားလာနိုင်သည်။
ချဉ်းကပ်လမ်း	၁	သင့်		-	Â	ရွာချင်းဆက်လမ်း ဖြစ်ပြီး ကား၊ မော်တော်ဆိုင်ကယ်များဖြင့်သွားလာနိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

၁၊ မြေသားလမ်း ၂၊ ကတ္တရာ ၃၊ ကျောက်ခင်းလမ်း

လမ်းတံတား အမျိုးအစား	**အရွယ်အစား**	**ကောင်း/ဆိုး**	**တည်ဆောက်ခဲ့သော ခုနှစ်**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု ပွင့်လင်းရာသီ**	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**	**လမ်းအရှည်(မိုင်)**
ဆိပ်ခံတံတား	–	–	–	–	–	–
ကွန်ကရစ်တံတား	( )	**ကောင်း**		–	Â	
ကြိုးတံတား						
ရေပြွန်						

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၈.၂)ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

ဇယား (၃၅) ရေကြောင်းသယ်ယူပို့ဆောင်ရေး

သယ်ယူပို့ဆောင်ရေး	**အကွာအဝေး(ကီလိုမီတာ)**	**ယာဉ်အမျိုးအစား**	**ရာသီအလိုက်သုံးစွဲနိုင်မှု**	
			ပွင့်လင်းရာသီ	**တစ်နှစ်ပတ်လုံး**
မြစ်ကြောင်း/မြစ်ချောင်း	–	–	–	–
ပင်လယ်ရေကြောင်း	–	–	–	–

၁-လှေ၊သမ္ဘာန် ၂-မော်တော် ၃-သဘော

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၈.၃) သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ

ဇယား (၃၆) ကျေးရွာ၏ သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးယာဉ်များ

ယာဉ်အမျိုးအစား	**တရက်ကား**	**အိမ်စီးကား**	**ထွေလာ**	**မော်တော်ဆိုင်ကယ်**	**စက်ဘီး**	**သုံးဘီးဆိုင်ကယ်**	**ဘတ်စ်ကား**	**လှေ**
အရေအတွက်	–	၁၄	–	၂၆၆	၁၀	၄	–	–

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၉) လျှပ်စစ်မီးရရှိမှု

ဇယား (၃၇) ကျေးရွာ၏ လျှပ်စစ်မီးရရှိမှုအခြေအနေ

အရင်းအမြစ်	အိမ်ထောင်စု	ပြုပြင်ထိန်းသိမ်းရေးစနစ်(ကောင်း/သင့်/ညံ့)	အခက်အခဲရှိ/မရှိ
မဟာဓါတ်အားလိုင်း	-	-	-
ဆိုလာစနစ်	၁၆၇	သင့်	မရှိ
အသေးစားရေအားလျှပ်စစ်	-	-	-
ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်	၂၃	သင့်	မရှိ
ဖယောင်းတိုင်	-	-	-

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်ဓါတ်အားလိုင်းမရှိပါ။ လျှပ်စစ်မီးရရှိရန် တစ်ပိုင်တစ်နိုင် မိမိတတ်နိုင်သည့် ဆိုလာအရွယ်အစားအမျိုးအစားဖြင့် တပ်ဆင်အသုံးပြုကြသည်။အချို့ငွေကြေးတတ်နိုင်သူများမှာ ဒီဇယ်သုံးအင်ဂျင်စက်များဖြင့် လျှပ်စစ်မီးရရှိသုံးစွဲကြသည်။

(၂.၁၀) ဆက်သွယ်ရေးနှင့်သတင်းအချက်အလက်ဆိုင်ရာနည်းပညာ

ဇယား (၃၈) ကျေးရွာ၏ ဆက်သွယ်ရေးနှင့် သတင်းအချက်အလက်နည်းပညာအခြေအနေ

စဉ်	ဖုန်း	ရေဒီယို	တီဗွီ	အင်တာနက်	သတင်းစာနှင့်ဂျာနယ်	အခြား
အရေအတွက်	၃၅၀	၄၉	၁၃၈	လိုင်းမကောင်း	ရနိုင်	စလောင်း-၄၉

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၁၁) ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး

ဇယား (၃၉) ကျေးရွာ၏ ယဉ်ကျေးမှုနှင့် လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေးအခြေအနေ

လုပ်ငန်း	ရှိ/မရှိ	ဝန်ဆောင်မှု
အပန်းဖြေနိုင်သည့်နေရာများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာအနီးရှိ ရေကြည်ချောင်းအပန်းဖြေနေရာတွင် သွားရောက်အပန်းဖြေနိုင်သည်။ တီဗီ၊ဗီဒီယိုများကို အိမ်များတွင် အလွယ်တကူကြည့်ရှုအနားယူနိုင်ကြသည်။
လူမှုရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	ကျေးရွာရှိလူငယ်များသည် ဘာသာရေးအဖွဲ့အလိုက် လူမှုရေးကိစ္စရပ်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်ပေးလေ့ရှိပါသည်။
ဘာသာရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	ရှိ	လူငယ်များသည် ယုံကြည်ရာ ဘာသာရေးအဖွဲ့အစည်းအလိုက် ဘာသာရေးလုပ်ငန်း၊ ပွဲတော်များတွင် ပါဝင်ဆောင်ရွက်မှုရှိသည်။
အားကစားပစ္စည်းများလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ကျေးရွာတွင် ဘောလုံးကွင်း၊ခြင်လုံးကွင်းများ ရှိပြီး အားကစားပြိုင်ပွဲများ ရာသီအလိုက် ကျင်းပပေးရာတွင် လူငယ်များလည်းတန်းတူပါဝင်ခွင့်ရှိသည်။
ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများတွင်ပါဝင်မှု	နည်း	ကျေးရွာတွင် ဖွံ့ဖြိုးရေးလုပ်ငန်းများ ဟု သတ်သတ်မှတ်မှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်းမျိုး မရှိသေးပါ။
ရိုးရာယဉ်ကျေးမှုထိန်းသိမ်းရေး	ရှိ	လူငယ်များသည် မိမိလူမျိုးစု ရိုးရာပွဲတော်ရက်များတွင် ရိုးရာအကများ ဖျော်ဖြေကပြခြင်း၊ ရိုးရာအဝတ်အစားများဝတ်ဆင်ပါဝင်ကြပါသည်။
စာကြည့်တိုက်၊အင်တာနက်စသည်များအားလက်လှမ်းမှီမှု	နည်း	ကျေးရွာတွင် စာကြည့်တိုက်မရှိပါ။ ကျေးရွာဘုန်းကြီးကျောင်းတွင် စာပေများ ငှားရမ်းဖတ်ရှုကြရသည်။ဖုန်းလိုင်းများမကောင်းသဖြင့် အင်တာနက်အား ကောင်းမွန်စွာ မသုံးစွဲနိုင်ကြသည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ

(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၁၂) ကျေးရွာတည်ငြိမ်ရေးနှင့် ဘေးကင်းလုံခြုံရေးအခြေအနေ

(၂.၁၂.၁) လုံခြုံရေးဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှုများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဇယား (၄၀) ဘေးကင်းလုံခြုံရေး၊ ဝန်ဆောင်မှု၊ အထောက်အကူများအား လက်လှမ်းမှီမှု

ဝန်ဆောင်မှုများ	ရှိ/မရှိ	ရှင်းလင်းချက်
ဆက်သွယ်ရေးဆိုင်ရာအဆောက်အဦးများအားလက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆက်သွယ်ရေးNetwork၊ မိုဘိုင်းတယ်လီဖုန်းများ၊အင်တာနက်များအား ရရှိအသုံးပြုနိုင်သော်လည်း ဆက်သွယ်ရေးဖုန်းလိုင်းများ ကောင်းမွန်စွာ မရရှိနိုင်သေးပါ။
အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	မရှိ	အာမခံလုပ်ငန်းများအား လက်လှမ်းမှီဆက်သွယ်ဆောင်ရွက်နိုင်မှု မရှိသေးပါ။
လူထုအခြေပြု သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ချရေးအစီအစဉ်	ရှိ	သဘာဝဘေးအန္တရာယ်လျော့ပါးရေးအတွက် သစ်တောပြုန်းတီးမှုလျော့ချရေး၊ရေလွှမ်းမှုမဖြစ်အောင် ချောင်းရေကြောင်းရှင်းလင်းဖော်ဆောင်ခြင်းလုပ်ငန်းများ ဆောင်ရွက်ထားနိုင်သော်လည်း စီမံခန့်ခွဲရေးကော်မတီဖွဲ့စည်းထားရှိမှု အားနည်းသည်။
ရဲစခန်းများအား လက်လှမ်းမှီမှု	ရှိ	ဆိပ်မူရဲစခန်း၊ဖားကန့်မြို့နယ်ရဲစခန်းနှင့်အလွယ်တကူချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်သည်။

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

(၂.၁၂.၂) မှုခင်းဖြစ်ပွားမှု

ဇယား (၄၁) ကျေးရွာ မှုခင်းဖြစ်ပွားမှုအခြေအနေ

	လူကုန်ကူးမှု	ခိုးမှု	မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှု	အကြမ်းဖက်မှု
ပြင်းထန်/မထန်	မရှိ	သာမာန်	အနည်းငယ်ရှိ	မရှိ

ရည်ညွှန်း . . ကျေးရွာအခြေအနေကို ကျေးရွာသူ/သားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းမှ ရရှိသော သတင်းအချက်အလက်များ
(ရက်၊ ၂လ၊ ၂၀၁၈ခုနှစ်)

မှတ်ချက်။ ကျေးရွာတွင်သာမာန်ခိုးမှုသာဖြစ်ပွားတတ်ပြီး မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲသူအနည်းငယ်သာရှိပါသည်။ အခြားကြီးမားသောရာဇဝတ်မှုဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။

၁။ စိုးရိမ် ၂။ သာမာန်

ဇယား (၄၂) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးကို အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့်အခြေအနေကောင်းများ

အထောက်အပံ့ဖြစ်စေမည့် အခြေအနေကောင်းများ	ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
á ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှု	á ကျေးရွာတွင် ကြီးမားသော ရာဇဝတ်မှု ဖြစ်ပွားခြင်းမရှိပါ။ ဒေသတွင်း ကျေးရွာတည်ငြိမ်အေးချမ်းမှုကြောင့် ရောင်းဝယ်ရေးစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများကိုလုံခြုံစိတ်ချစွာဖြင့်ဆောင်ရွက်နိုင်သည့်အခြေအနေကောင်းဖြစ်သည်။
á နေရာတည်ရှိမှုနှင့်ပထဝီဆိုင်ရာ အားသာချက်	á ကျေးရွာသည် ကားမိုင်မြို့နှင့်မိုးကောင်းမို့သို့ ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူသွားလာနိုင်သည်။ ထို့ကြောင့် ကျေးရွာ၏လယ်ယာထွက်ကုန်များနှင့်မွေးမြူရေးထွက်ကုန်များ ရောင်းဝယ်ရေးနှင့် သယ်ယူပို့ဆောင်ရေးတို့အတွက်ထိရောက်မှုရှိသည်။ ကျန်းမာရေးကိစ္စများအတွက်လည်း ကားလမ်းဖြင့် အလွယ်တကူ အသုံးပြုနိုင်ပါသည်။
á သဘာဝအရင်းအမြစ်များ	á မြေဆီအရည်အသွေးသည် အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပြီး တောင်ပေါ်မြေပြန့်ဒေသဖြစ်သည်။ လယ်ယာမှ စိုက်ပျိုးရေးထွက်ကုန်များကို လွယ်လင့်တကူ သယ်ပို့နိုင်သည်။တောတောင်များရှိသဖြင့် သဘာဝဆေးဘက်ဝင်အပင်များနှင့် တိရိစ္ဆာန်မျိုးစိပ်များ အတင့်အသင့် ရရှိပါသည်။
á ဆက်သွယ်ရေး	á ကျေးရွာသားများသည် တယ်လီဖုန်းဆက်သွယ်ရေးလိုင်းကွန်ယက်များနှင့် ချိတ်ဆက်နိုင်ပြီး ကျေးရွာထွက်ကုန်များ၊ သွင်းအားစုများအတွက် ဈေးကွက်သတင်း ရရှိနိုင်ကြသည်။ အင်တာနက်ကို ချိတ်ဆက်ပြီး တစ်ရွာလုံးအသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။ အခြား သိလိုသော သတင်းအချက်အလက်၊ ကိစ္စရပ်များအတွက်လည်း အသုံးပြုနိုင်ကြပါသည်။
á လူဦးရေ	á ဒေသစီးပွားရေးလုပ်ငန်းများဆောင်ရွက်နိုင်ရန်အတွက် ကျေးရွာတွင် အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အရွယ်လုပ်သားအင်အားရှိသည်။ထိုအင်အားထုကို စွမ်းရည်မြင့်တင်သင်တန်းနှင့် သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများပေးခြင်းဖြင့် လူ့အရင်းအမြစ်များ ပိုမိုဖွံ့ဖြိုးလာစေနိုင်ပါမည်။
á ပညာရေးအဆောက်အအုံနှင့် ဝန်ဆောင်မှုများ	á ကျေးရွာတွင် မူလတန်းကျောင်းရှိပြီး ကျောင်းအဆောက်အအုံမှာ အသင့်အတင့်ကောင်းမွန်ပါသည်။ ဆရာ/မအင်အားလည်း လုံလောက်မှုရှိပြီး မူလတန်းအဆင့် ကျောင်းထွက်မှုလည်း မရှိပါ။
á ကျေးရွာလျှပ်စစ်မီး	á ကျေးရွာတွင် လျှပ်စစ်မီးကို ၂၀၁၈ခုနှစ်၊ မဟာဓါတ်အားလိုင်းမှ ချိတ်ဆက်တပ်ဆင်သုံးစွဲနိုင်ကြသဖြင့် ကျေးရွာရှိအိမ်ထောင်စုများအတွက် ချက်ပြုတ်ရေး၊မီးလင်းရေး ကိစ္စရပ်များအတွက် အဆင်ပြေစေသည်။ ကျောင်းသားများအတွက်လည်း ညဖက် စာကျက်စာဖတ်ရန် အထောက်အပံ့ဖြစ်စေသည်။ ထင်းလှောင်စာသုံးစွဲမှု၊ ဖယောင်းတိုင်သုံးစွဲမှုတို့ လျော့နည်းသွားပြီး မီးဘေးအန္တရာယ် လျော့နည်းစေပါသည်။ ကျေးရွာသား၏ လူမှုစီးပွားဘဝမြင့်မားလာစေရန် အလားအလာကောင်းတစ်ရပ်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

ဇယား (၄၃) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးအတွက် အဟန့်အတားနှင့် ရင်ဆိုင်ကျော်လွှားရမည့် စိန်ခေါ်မှုများ

အဟန့်အတားများ၊ စိန်ခေါ်မှုများ		ရှင်းလင်းဖော်ပြချက်
á	သဘာဝအရင်းအမြစ်ထုတ်ယူသုံးစွဲမှုကန့်သတ်ချက်များ	á ကျေးရွာတွင် လက်ရှိစိုက်ပျိုးမြေယာအပြင် ထပ်မံပြီးမြေယာဖော်ထုတ်နိုင်မည့် မြေလွတ်များမရှိတော့ပါ။ စိုက်ပျိုးရေအတွက် မိုးရေသာ အသုံးပြုရပြီး ဆည်ရေမြောင်းမရှိသဖြင့် စိုက်ပျိုးရေ မလုံလောက်မှု ပြဿနာရှိပါသည်။ ပိုးသတ်ဆေးခံနိုင်သည့် ဖျက်ပိုးများကျရောက်တတ်ပြီး သီးနှံထုတ်လုပ်မှု လျော့နည်းစေပါသည်။
á	ဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာစီမံခန့်ခွဲမှု	á ကျေးရွာတွင်းရှိအဖွဲ့အစည်းများသည် ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်မှုအားနည်းခြင်း၊ အဖွဲ့အစည်းဖွံ့ဖြိုးရေးဆိုင်ရာ သဘောတရားအသိအမြင်များ အားနည်းခြင်းတို့ရှိကာ ရလာဒ်ကောင်းများထွက်ရှိရေးတွင် အဟန့်အတားဖြစ်စေပါသည်။
á	နည်းပညာနှင့် နည်းပညာဆိုင်ရာ ဝန်ဆောင်မှု အလှမ်းဝေးခြင်း	á မြို့နယ်စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှ နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုပေးနိုင်သော်လည်း ပုံမှန်လာရောက်ပြီး ဝန်ဆောင်မှုပေးခြင်း အားနည်းတတ်သည်။ ရာသီလိုက်ဖျက်ပိုးများကျရောက်မှုများအတွက် ထိရောက်သောဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအစီအစဉ်မရှိသေးပါ။ စိုက်ခင်းသမားများအနေဖြင့် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးအတွက် ဓါတုပိုးသတ်ဆေးများကိုသာ ပုဂ္ဂလိကအရောင်းဆိုင်များတွင် ဝယ်ယူသုံးစွဲကြသည်။အဆိုပါပိုးသတ်ဆေးများသည် ဖျက်ပိုးနှိမ်နှင်းရေးတွင် ထိရောက်မှု အားရကျေနပ်မှု နည်းကြပါသည်။
á	မူးယစ်ဆေးဝါးသုံးစွဲမှု	á ကျေးရွာတွင် အလုပ်အကိုင်မရှိသည့် လူငယ်၊လူလတ်ပိုင်းအချို့သည် ဝယ်ယူရလွယ်ကူသည့် မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲမှုရှိကြသည်။ အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်း၊ မူးယစ်ဆေးဝါးအန္တရာယ် အသိပညာဗဟုတုသ အားနည်းခြင်းတို့ကြောင့် အလုပ်လုပ်သည့် လူရွယ်များ မူးယစ်သားကောင်အဖြစ် ရောက်ရှိမှုရှိပါသည်။

(၅) ဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

ဇယား (၄၄) ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးကွင်းဆက်

စဉ်	ပြဿနာ	အကြောင်းအရာ	အလားအလာ	အဟန့်အတားနှင့် စိန်ခေါ်မှု	ဖြေရှင်းမည့် နည်းလမ်းများ	အဆိုပြုစီမံချက်
၁။	<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u> • သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်း၊ တည်ဆောက်	• မြို့ကောင်းမြို့သန့် မရရှိရေး • နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေမလုံလောက်ခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးဌာန နှင့်ချိတ်ဆက်နိုင်ခြင်း၊ • ဆည်ရေမြောင်း တည်ဆောက်ရန် ချောင်းရေရှိခြင်း	• ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်း နည်းခြင်း၊ မြို့စပါးများ ဝယ်ယူရာတွင် အကန့်အသတ်ဖြင့်သာ ရရှိခြင်း	• စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာများရရှိရေးနှင့် မြို့ကောင်းမြို့သန့်များရရှိရေးအတွက် လယ်သမားအဖွဲ့မှဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေလုံလောက်စွာရရှိရေး မိုးရေလှောင်ကန်များ နှင့်ဆည်ရေမြောင်းများတည်ဆောက်နိုင်ရေး မြို့နယ်အာဏာပိုင်အဖွဲ့စည်းနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်ခြင်း	<u>စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေး</u> • စပါးမြို့ကောင်းမြို့သန့်ရရှိရေး • စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ နည်းပညာများရရှိရေး • မိုးရေလှောင်ကန်တည်ဆောက်ရေး • ဆည်နှင့်ရေမြောင်း ရေး
၂။	<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u>					
၂။	<u>ဆက်သွယ်ရေး</u> • ဆက်သွယ်ရေး(ဖုန်းလိုင်းများ)မကောင်းခြင်း၊	• ဖုန်းတာဝါတိုင်မရှိခြင်း၊	• မြေနေရာရှိခြင်း၊		• ဆက်သွယ်ရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍တာဝါတိုင်ရရှိရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊	<u>ဆက်သွယ်ရေးကောင်းမွန်ရေး</u> • ဖုန်းဆက်သွယ်ရေးတာဝါတိုင်များရရှိအောင်ဆက်သွယ်ရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများတို့ တင်ပြခြင်း၊
၃။	<u>စိုက်ပျိုးရေးကဏ္ဍ</u> • သီးနှံအထွက်နှုန်း လျော့နည်းခြင်း၊	• မြေဆီဩဇာမကောင်းလာခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများရရှိမှုမလွယ်ကူခြင်း၊	• သဘာဝမြေဩဇာများရရှိနိုင်ခြင်း၊	• စိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာ အရေးကြီးသောခါတ်မြေဩဇာ၊ပိုးသတ်ဆေးများသယ်	• စိုက်ပျိုးရေးဦးစီးဌာနမှစိုက်ပျိုးရေးဆိုင်ရာအရေးကြီးသောသွင်းအားစုများသယ်ယူခွင့်ထောက်ခံချက်ရရှိရေး	<u>စိုက်ပျိုးထုတ်လုပ်မှုတိုးတက်ရေး</u> • စိုက်ပျိုးရေးဌာနမှ စိုက်ပျိုးရေးသွင်းအားစုများရရှိနိုင်ရန် သယ်

		• သဘာဝမြေဩဇာအသုံးပြုမှုနည်းပါးခြင်း၊ • နည်းပညာအားနည်းခြင်း၊		ယူရာတားဆီးစစ်ဆေးမှုများရှိခြင်း၊ • ကွင်းဆင်းဝန်ထမ်းနည်းခြင်း၊	ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ • စိုက်ပျိုးရေးဌာန၊အဖွဲ့အစည်းများနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိရေးဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊	ယူခွင့်ထောက်ခံချက်ရရှိရေး၊ • စိုက်ပျိုးရေးနည်းစနစ်များအသုံးပြုမှုတိုးတက်အောင် အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၄။	• စိုက်ပျိုးရေးမလုံလောက်ခြင်း၊	• မိုးမမှန်ခြင်း၊ • နွေရာသီစိမ့်စမ်းရေလျော့နည်းလာခြင်း၊	• စိုက်ခင်းများတွင် ရေတွင်းတူးဖော်ရေရှိနိုင်ခြင်း၊	• သစ်တောများပြုန်းတီးလာခြင်း၊	• ကျေးလက်ဦးစီးဌာန၏အကူအညီဖြင့်ရေရရှိရေးစီစဉ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊	• ရေသုံးစွဲသူများစုဖွဲ့၍နွေရာသီရေလုံလောက်စွာရရှိရေးလက်တူးတွင်းများတူးဖော်ပေးခြင်း၊ • စိမ့်စမ်းရေသွယ်တန်းခြင်း၊
၅။	မွေးမြူရေးကဏ္ဍ • ရာသီလိုက်ရောဂါကျခြင်း၊ မွေးမြူရေးဆိုင်ရာဝန်ဆောင်မှု၊	• ကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနှံမှုအားနည်းခြင်း၊ • မွေးမြူရေးနည်းပညာအသိနည်းခြင်း၊	• ကုသရေးဦးစီးဌာနမှဝန်ထမ်းများနှင့်ချိတ်ဆက်ဆောင်ရွက်နိုင်ခြင်း၊ • ပိုးသတ်ဆေးများလွယ်ကူစွာလက်လှမ်းမှီခြင်း၊	• မွေးမြူရေးဝန်ဆောင်မှုရရှိရန်ဝန်ထမ်းနည်းပါးခြင်း၊	• ရောဂါကာကွယ်ဆေးပုံမှန်ထိုးနိုင်ရေးအလေးထားဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • မွေး/ကုဦးစီးဌာနနှင့်ချိတ်ဆက်၍နည်းပညာဝန်ဆောင်မှုရရှိအောင်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	မွေးမြူရေးအကျိုးဖြစ်ထွန်းရေး • တိရစ္ဆာန်ရောဂါကာကွယ်ဆေးထိုးရေးအကောင်အထည်ဖော်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • နည်းပညာရရှိအောင် ဆောင်ရွက်ခြင်း၊
၆။	ကျန်းမာရေး • ကျန်းမာရေးဆိုင်ရာကုသမှုခက်ခဲခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းမရှိခြင်း၊ • အလွယ်တကူသွားရောက်မကုသနိုင်ခြင်း၊	• ကျန်းမာရေးဌာနမှဆရာမနှစ်ဦးခွဲဝေချထားပေးခြင်း၊ မြေနေရာရှိခြင်း၊	• ကျေးရွာမှဝေကြေးမတတ်နိုင်ခြင်း၊	• မြို့နယ်ဌာနဆိုင်ရာများသို့ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းရရှိရေးတင်ပြခြင်း၊ • ရန်ပုံငွေရှာဖွေခြင်း၊	ကျန်းမာရေးကောင်းမွန်စေရေး • ကျေးလက်ကျန်းမာရေးဆေးပေးခန်းအခိုင်အမာစနစ်တကျဆောက်လုပ်ခြင်း၊
၇။	ပညာရေး • အလယ်တန်းအဆင့်မှပညာဆက်လက်သင်ကြားမှုလျော့နည်းခြင်း၊	• ကျေးရွာတွင်မူလတန်းကျောင်းသာရှိခြင်း၊ • မြို့ပေါ်သို့သွားရောက်သင်ကြားရန်သွားလာရေးခက်ခဲခြင်း၊	• မြို့နှင့်(၄)မိုင်ခန့်သာဝေးကွာခြင်း၊	• ကျေးရွာရှိကျောင်းသားဦးရေဖြင့်မူလတန်းအဆင့်မှအလယ်အဆင့်တိုးမြှင့်ရန်မလွယ်ကူခြင်း၊	• မိဘဆရာအဖွဲ့နှင့်ကျေးရွာလူထုပူးပေါင်း၍ကျောင်းကြို/ပို့အစီအစဉ်များချမှတ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	• ပညာသင်ကြားရေးအလေးထားပြီး ကျေးရွာမှ စုပေါင်း၍ကျောင်းကြို/ပို့ယာဉ်များစီစဉ်ခြင်း၊
၈။	ကျား/မကဏ္ဍ •ကျား/မတန်းတူညီမျှအားနည်းခြင်း၊	• ကျား/မလုပ်အားခများတန်းတူမရရှိခြင်း၊		• ရိုးရာဓလေ့အစွဲများရှိခြင်း၊	• မြို့နယ်အဖွဲ့အစည်များ၏အကူအညီနှင့်ကျေးရွာလူထုပေါင်း၍ကျား/မတန်းတူ	ကျား/မဆိုင်ရာတန်းတူအခွင့်အရေး • ကျား/တန်းတူညီမျှ လုပ်အားခများရရှိရေး၊

					အခွင့်အရေးရရှိရန်စီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊	• အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများကျင်းပခြင်း၊
၉။	<u>စိုက်ပျိုးမွေးမြူရေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများ</u> • အလုပ်အကိုင်အတည်တကျမရှိခြင်း၊	• အတတ်ပညာ၊အသိပညာများနည်းပါးခြင်း၊ • ပုံမှန်ဝင်ငွေရအလုပ်နည်းပါးခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်ကိုင်နိုင်သည့်အရွယ်ဦးရေများခြင်း၊ • ကျေးရွာတည်နေရာအားသာချက်ကြောင့်ဈေးနှင့်လမ်းလှမ်းမီခြင်း၊	• လုပ်ငန်းကျွမ်းကျင်မှုအားနည်းခြင်း၊ • ဈေးကွက်ထိုးဖောက်မှုအသိအမြင်အားနည်းခြင်း၊	• သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများရရှိစေခြင်း၊ • ထုတ်လုပ်သူများနှင့်ဝယ်ယူသူများအကြားအဆက်အသွယ်ရှာပေးခြင်း	<u>စိုက်/မွေးမဟုတ်သောဝင်ငွေရလုပ်ငန်းများတိုးတက်လာစေရေး</u> • သက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများ ပံ့ပိုးခြင်း၊ •မြို့နယ်အဆင့်အသေးစားစီးပွားရေးလုပ်ငန်းဖွံ့ဖြိုးရေးပံ့ပိုးမှုအတွက် နိုင်ငံတော်မှထောက်ပံ့ခြင်း၊
၁၀။	<u>လူငယ်၊ယဉ်ကျေးမှုနှင့်အားကစား</u> • မူးယစ်ဆေးသုံးစွဲလူငယ်များလာခြင်း၊	• တရားဥပဒေစိုးမိုးမှုနည်းပါးသည့်မှော်နယ်မြေများတွင်အလွယ်တကူရရှိနိုင်ခြင်း၊ • အသိပညာဗဟုသုတနည်းပါးခြင်း၊ • အလုပ်လက်မဲ့များခြင်း၊	• အလုပ်လုပ်နိုင်သည့်လူငယ်လူရွယ်များရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလေ့လာသင်ယူနိုင်ရေးအထောက်အပံ့နည်းခြင်း၊ •ကျေးရွာစာကြည့်တိုက်မရှိခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာဌာနဆိုင်ရာဒေသအာဏာပိုင်များနှင့်ချိတ်ဆက်၍မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်း/ဝယ်မှုများအလေးထားကြပ်မတ်ဆောင်ရွက်ပေးခြင်း၊ • စာပေများများဖတ်ရှုလေ့လာချင်စိတ်ရှိအောင်ဖန်တီးပေးခြင်း၊	<u>လူငယ်ဖွံ့ဖြိုးရေး</u> • မူးယစ်ဆေးဝါးရောင်းသူ/ဝယ်သူပညာပေး၊ဥပဒေအရအရေးယူခြင်း၊ • အသိပညာပေးဟောပြောပွဲများစီစဉ်ဆောင်ရွက်ခြင်း၊ • အသက်မွေးဝမ်းကျောင်းသင်တန်းများဖွင့်လှစ်ခြင်း၊
၁၁။	<u>ကျေးရွာအတွင်းရှိအခြေခံအဆောက်အဦးများ</u> • မြို့ရွာချင်းဆက်လမ်းမကောင်းခြင်း၊ • တံတားများမကောင်းခြင်း၊	• မြေသားလမ်းဖြစ်နေခြင်း၊ • တံတားကြမ်းခင်းများပျက်စီးနေခြင်း၊	• နဂိုရ်လမ်းအမာခံရှိနေခြင်း၊	• သက်ဆိုင်ရာမှလမ်းတံတားဆိုင်ရာအထောက်အပံ့အားနည်းခြင်း၊	• နိုင်ငံတော်မှ မြို့ရွာချင်းဆက်လမ်း၊တံတားများဆောက်လုပ်အစီအစဉ်ချမှတ်ခြင်း၊	<u>အခြေခံအဆောက်အဦးများကောင်းမွန်ရေး</u> • ကျောက်ချောလမ်း၊ ကတ္တရာလမ်းခင်းခြင်၊ • တံတားများပြုပြင်ခြင်း၊

ကိုးကားစာရင်း

၁။ စိုက်ပျိုးရေး၊မွေးမြူရေးနှင့်ဆည်မြောင်းဝန်ကြီးဌာန၊ကျေးလက်ဒေသဖွံ့ဖြိုးတိုးတက်ရေးဦးစီးဌာန၏ ကျေးရွာဖွံ့ဖြိုးရေးစီမံကိန်းရေးဆွဲရေးလက်စွဲလမ်းညွှန်စာအုပ်၊ ၂၀၁၉၊ စက်တင်ဘာလ

၂။ ၂၀၂၀ခု၊ စက်တင်ဘာလ မအူပင်(ရေကာတာ)ကျေးရွာ တွင် ကျင်းပခဲ့သော ကျေးရွာအခြေအနေကို ရွာသူသားများ ကိုယ်တိုင် ဆန်းစစ်အကဲဖြတ်ခြင်းလုပ်ငန်းမှတ်စုများ၊

၃။ ကျေးရွာအုပ်ချုပ်ရေးမှူး၏ ကျေးရွာဆိုင်ရာရည်ညွှန်းမှတ်တမ်းစာအုပ်၊